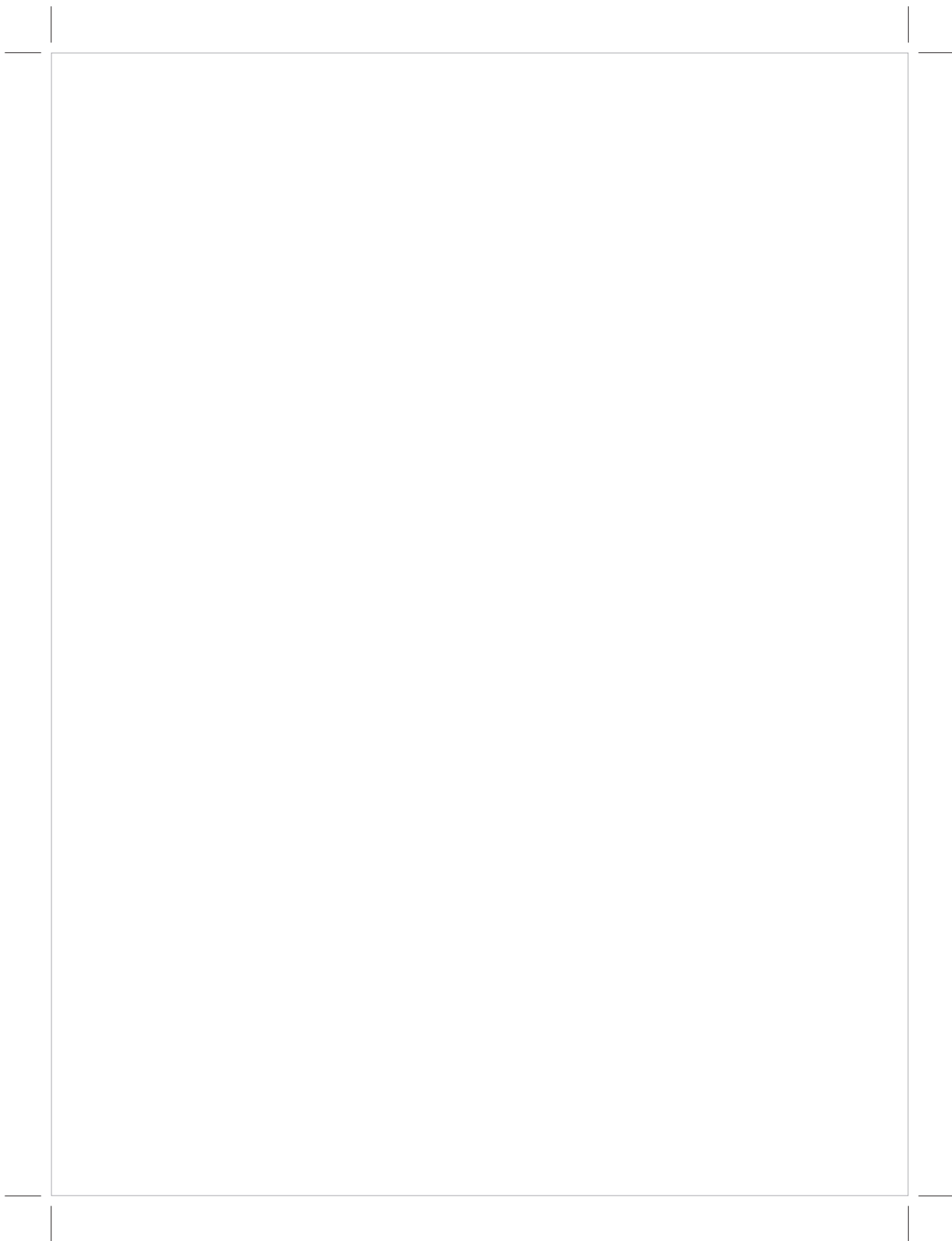

ערים תאומות

דרור בורשטיין

ערים תאומות

בבל

Dror Burstein

Twin Cities

סדר ועיצוב: נדב שלו

הדפסה: טופ פרינט בע"מ

© 2004 כל הזכויות בעברית

שמורות להוצאת בבל

ת.ד. 59142, תל אביב 61591

www.babel.co.il

ולמשכל הוצאה לאור מיסודן של

ידיעות אחרונות וספרי חמד

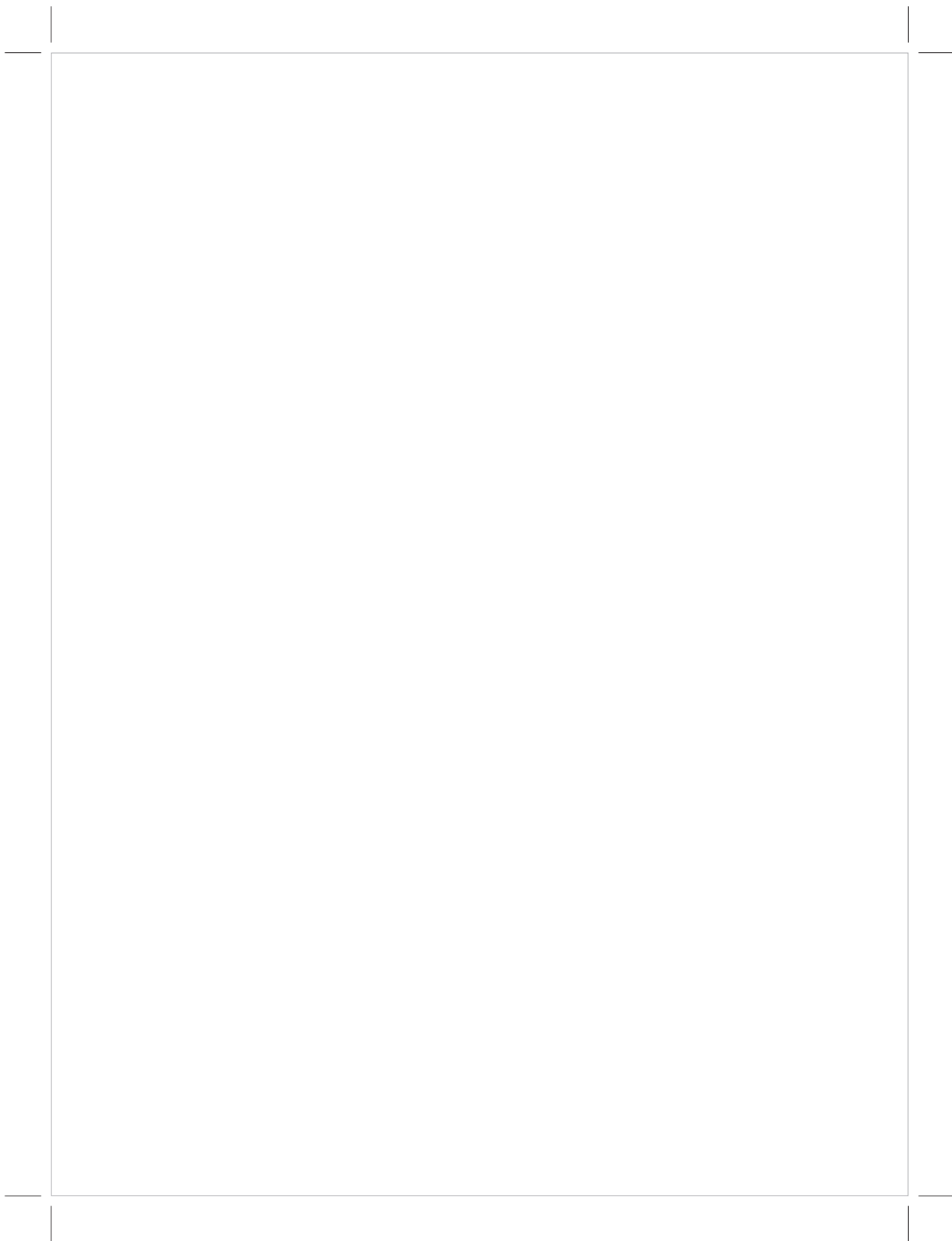
ת.ד. 53494, תל אביב 61534

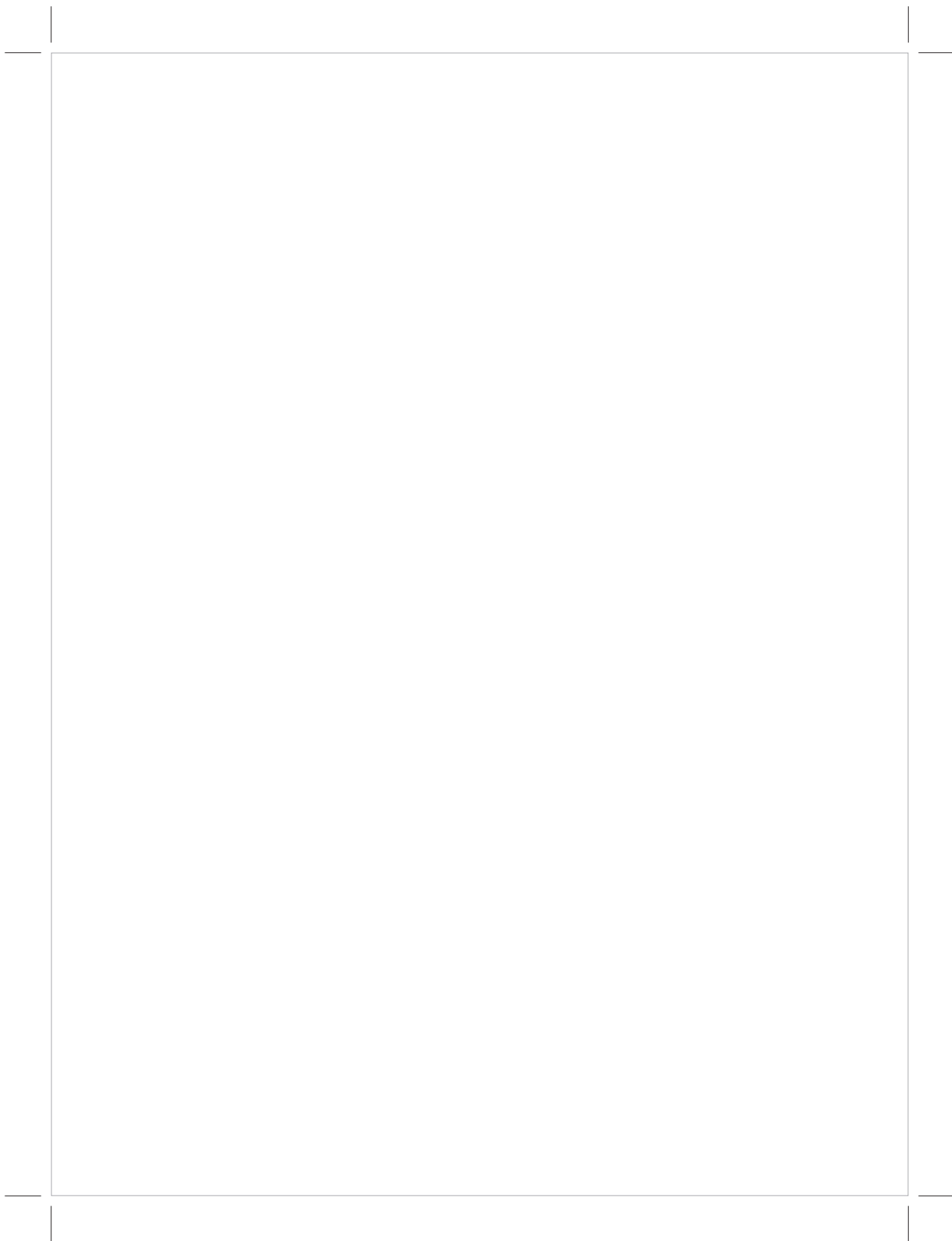
info@ybook.co.il

נדפס בישראל תשס"ד / 2004

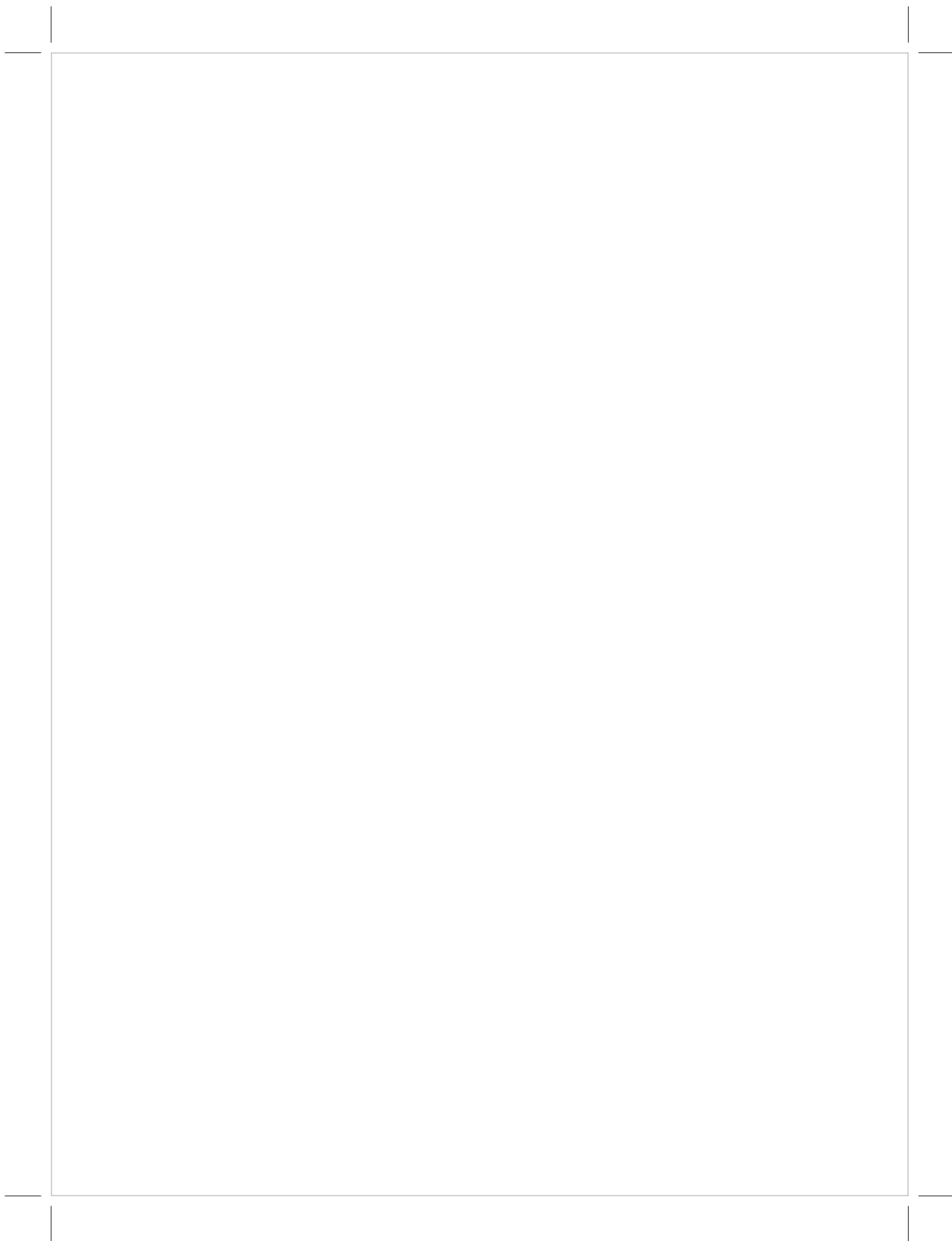
מסת"ב 965-512-068-6

דאנאקוד 462-169

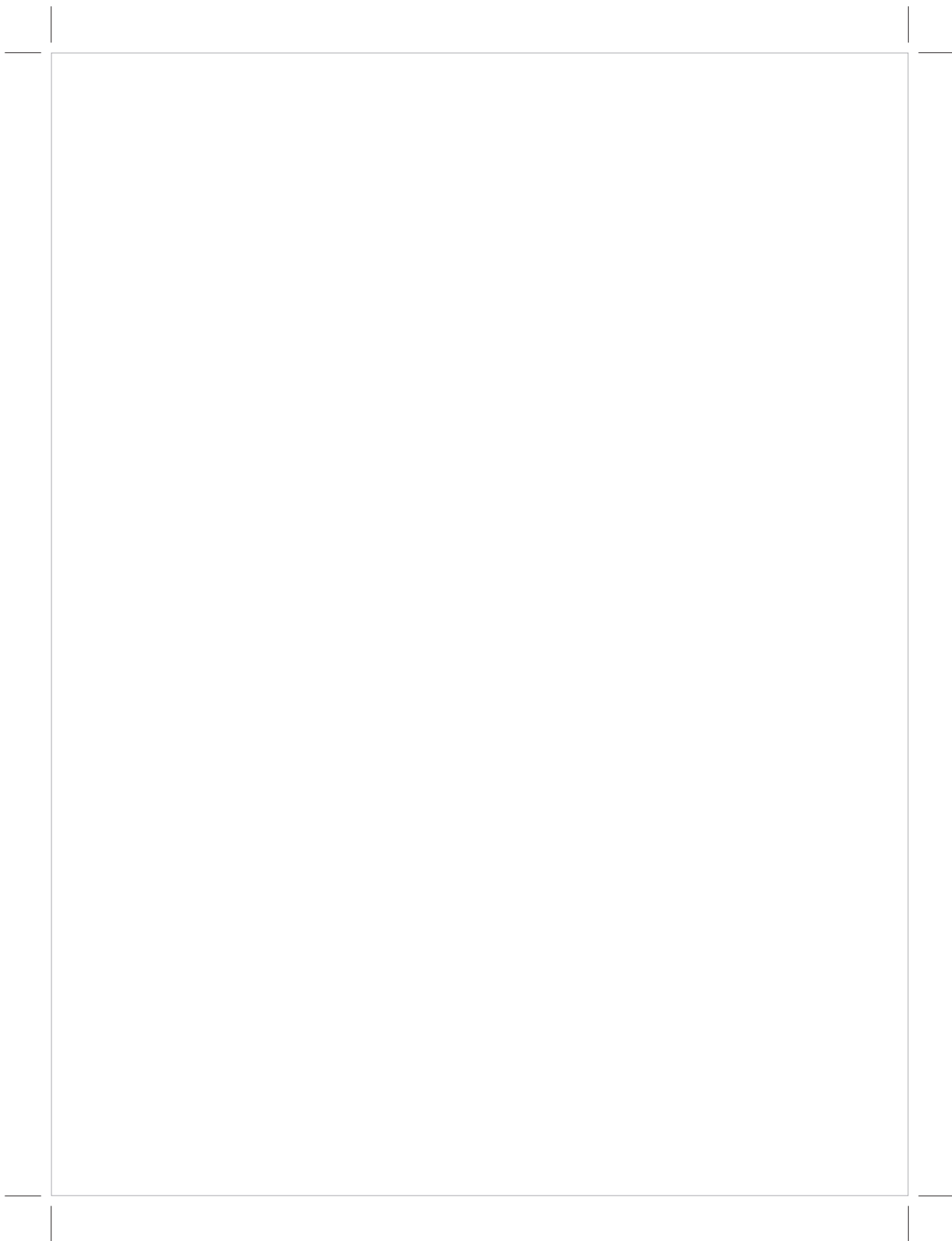
בגלל טעות של הגרפיקאי, הודפסה מפת העולם ללא שוויץ. המדינה נבלעה בסגול של צרפת, בתכלת הבהירה של גרמניה, בצהוב האיטלקי ובכתום האוסטרי. כל אחד מן הצבעים גלש קצת, הגרפיקאי לא הבחין בטעות, והמפה נדפסה והופצה באלפי עותקים בכל בתי־הספר היסודיים בסנגאל, מדוות ה"דקאר קורייר". רק כשבנו של שגריר שוויץ בסנגאל ובגמביה חזר הביתה בדמעות, הבחין אביו בשגיאה האיומה. הוא שיגר מיד מברקים לפרן ולצוריק, ודיווח באיפוק נסער על התקרית. למרבה הפתעתו, איש לא ענה לו מפרן, וגם מצוריק לא נתקבלה כל תשובה.

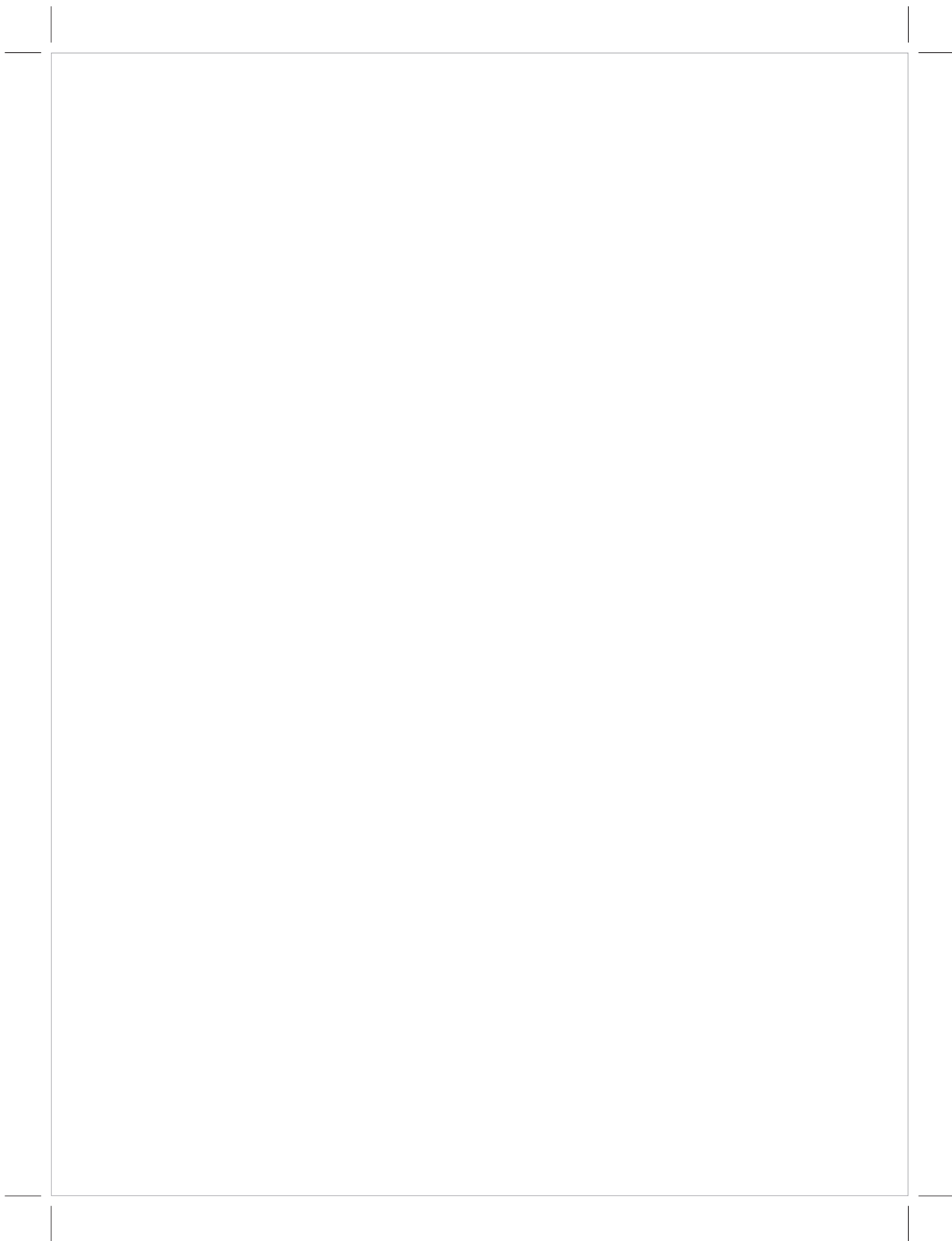

מתוך המוסף המשפטי של ה"דקאר קורייר":

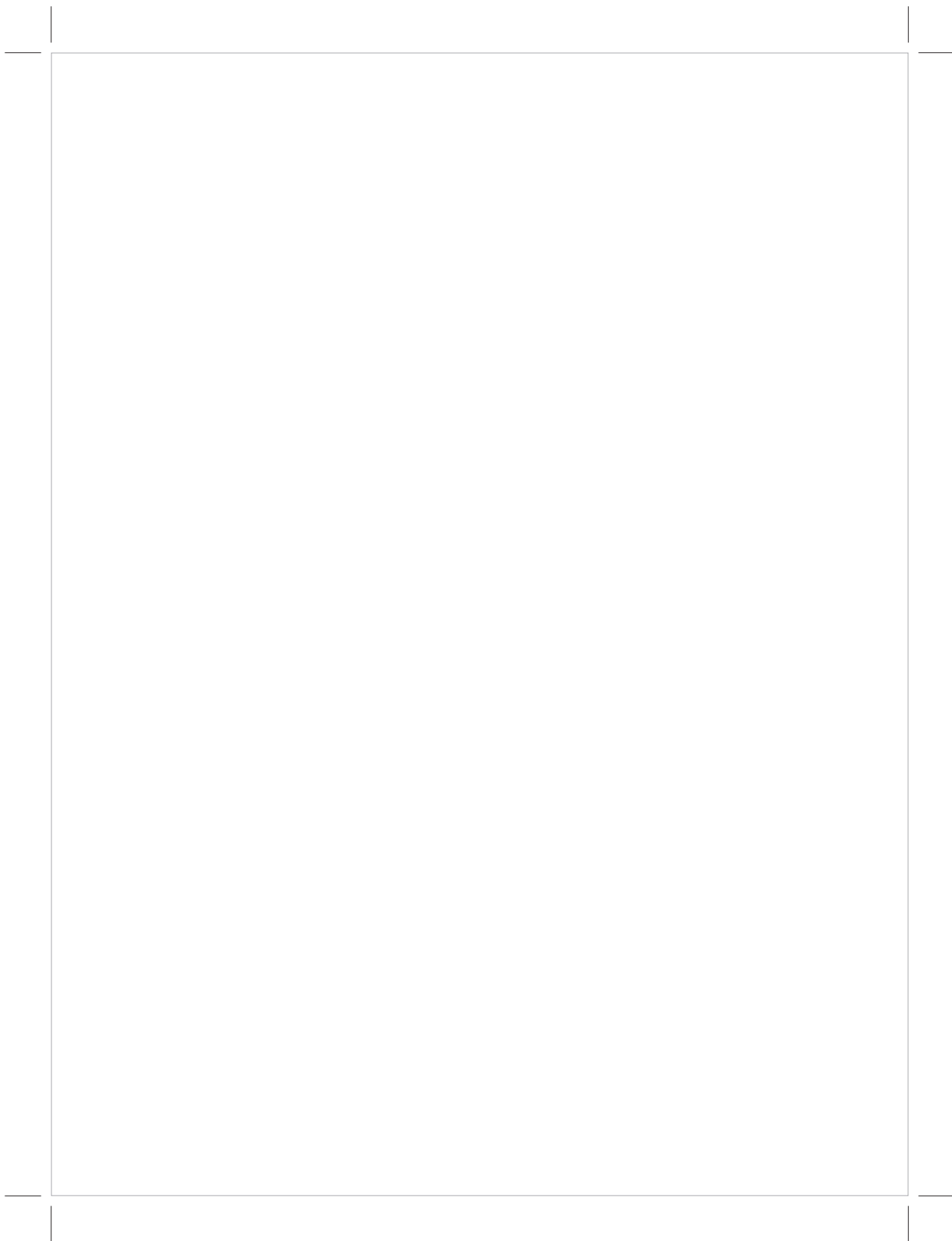
בשנת 1930, בחצי הדרך בין סרי־לנקה והודו, טובעה בטעות על ידי משחתת סינית ספינה ועליה שלושים פרקליטים שהיו בדרכם לייצג את הנסיך פ', מושל סרי־לנקה ועל פי הערכות זהירות האדם בעל הרכוש הרב ביותר במזרח הרחוק, בתביעה שהגישה נגדו איכרה, ששמה לא נשתייר ברשומות אך ידוע שהיתה בת יותר מתשעים, על תשלום־יתר של מס־גולגולת בסך ארבע רופיות. מכיוון שפרקליטי ההגנה אחרו להגיע, ולא היה ידוע דבר על סיבת העדרם באותה שעה, המשפט נדחה לשבוע שלאחר מכן. האיכרה, שחיכתה שבע או תשע שנים למשפט, יצאה מאולם המשפט והחלה לעשות את דרכה ברגל לכפרה שליד דלהי בצפון הודו, מתוך מחשבה מוטעית כי תספיק להגיע לכפר ולשוב לדיון בֶּצֶ'נאי בשבוע הבא. להישאר בעיר הגדולה שבוע שלם לא היה בא בחשבון, כמובן. אחרי כמה שעות של הליכה רגלית לאורך החוף – ההליכה אל המשפט ארכה כמעט חצי שנה – פגעה בה משאית דוהרת והרגה אותה במקום. אחרי כמה שניות של דממה ירדו מן המשאית עשרים ושמונה פרקליטים בגלימות רטובות ובשיער שחור דבוק למצח. לאחר התייעצות קצרה נחפר בור בשדה סמוך, והאיכרה נקברה בו בחשאי, תוך שהפרקליטים מבטיחים זה לזה, בלי מילים, לא לומר לעולם דבר על מה שהתרחש. הם הגיעו למשפט באיחור רב, לאכזבתם, אבל השופט הורה למזכיר בית־המשפט לתת להם שמיכות צמר וקנקני תה. "היה לנו יותר מדי מה להפסיד", אמר אחד מהם לסוהר כמה שנים מאוחר יותר, כשגזר־הדין, מוות בטביעה, עמד להיות מבוצע בכלם בבת אחת. הסתבר שמישהו ראה אותם – כלומר, את אלו שניצלו.

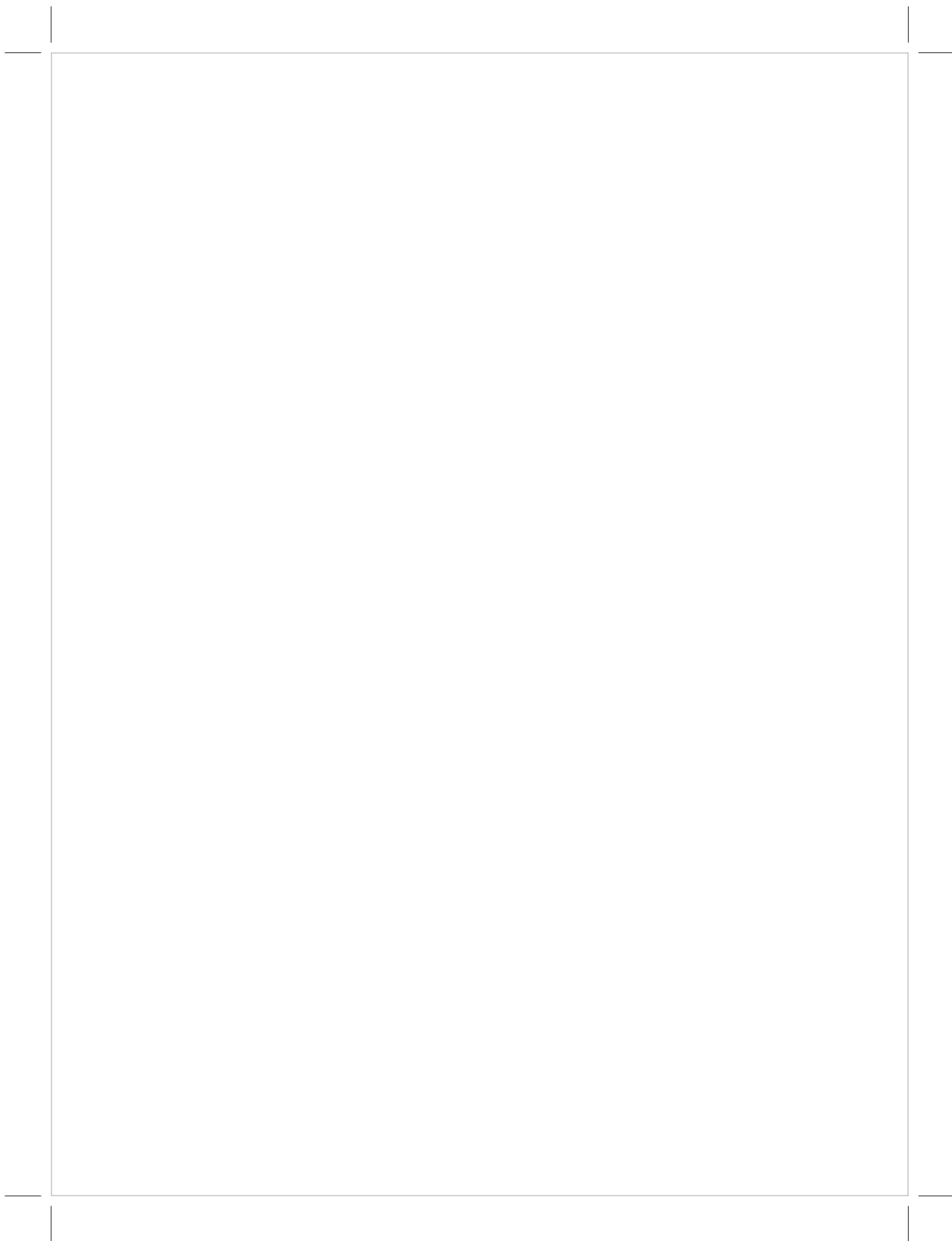
בפסטיבל "רוח ונשמה" שהתקיים באחד מחופיה המערביים של הודו סמוך לגבול הפקיסטני נהרגו שלושים ושישה משתתפים לאחר שנקברו חיים תחת מפולת של אשפה שהותירו אחריהם מטיילים ישראלים, שהשתתפו כמה ימים קודם לכן, באותו מקום, בפסטיבל "נצח ואור". המשתתפים הישראלים מפסטיבל "נצח ואור", שהותירו על החוף שלושה טונות של אשפה סברו, כך צוטט בעיתונות המקומית, כי מישו אחר יטפל בזה, מה שהתברר בדיעבד כטעות, מציין העיתון, טעות מצערת במיוחד, שכן משתתפי הפסטיבל "נצח ואור", כך הסתבר, ומשתתפי פסטיבל "רוח ונשמה", היו אותם משתתפים עצמם, ומה שתואר בעיתון בטעות כשני פסטיבלים נפרדים היה למעשה שני שלבים רצופים בקורס אחד של חניכה רוחנית.

המלחמה בין ניז'ר ללוב פרצה, כזכור, מפני שקיסר ניז'ר, יעקובו, קץ במצב שבו "אין לניז'ר הגדולה", כלשונו, "מוצא אל הים". לאחר שחיילי ניז'ר, בסיוע כוחות ישראליים מיוחדים, כבשו תוך פחות משבוע את לוב כולה וביצעו בה הפיכה צבאית ודמוקרטיזציה, הסתבר כי בשל אי־דיעה מספקת של עברית מצד ראש המטה הכללי של ניז'ר נכבשה צ'אד, ולא לוב – וכל הליכי הדמוקרטיזציה בלוב, כלומר בצ'אד, הושעו לאלתר. פרשנו הצבאי של ה"דקאר קורייר", ממקום שבתו גבון, מביע דעה זהירה, לפיה אידיאת ה"מוצא אל הים" של ניז'ר טרם הוגשמה.

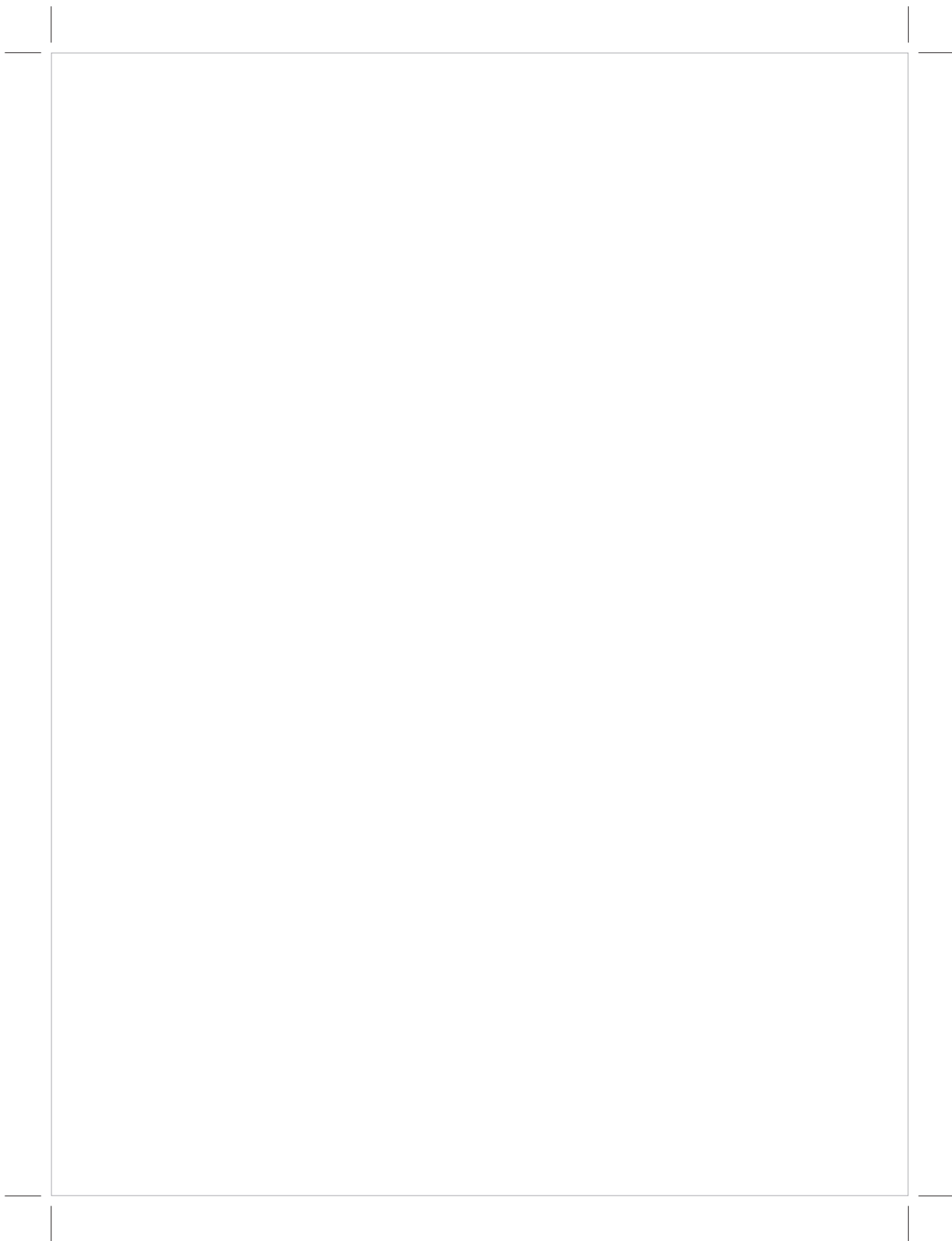

בשל טעות זעירה של איות, נשלחה משלחת הנוער מישראל לזמביה במקום לגמביה. הנערים ומדריכיהם, שהגיעו לארץ אפריקאית, אם כי רחוקה כמה אלפי קילומטרים מארץ היעד, לא הבחינו בשגיאה. רק כעבור חודשיים של שהות מלאת-עניין במקום, כשטיול הסיום המובטח מערבה, אל מה שאמור היה להתגלות כחוף המערבי של אפריקה, הסתיים בחצייה של הגבול עם אנגולה, אשר חייליה פתחו באש תופת אל הפולשים הזמבים, התגלתה הטעות המצערת – אם כי באיחור פטאלי, מצר ה"לואַנְדָה מירור" בגיליון אֶבֶל מיוחד.

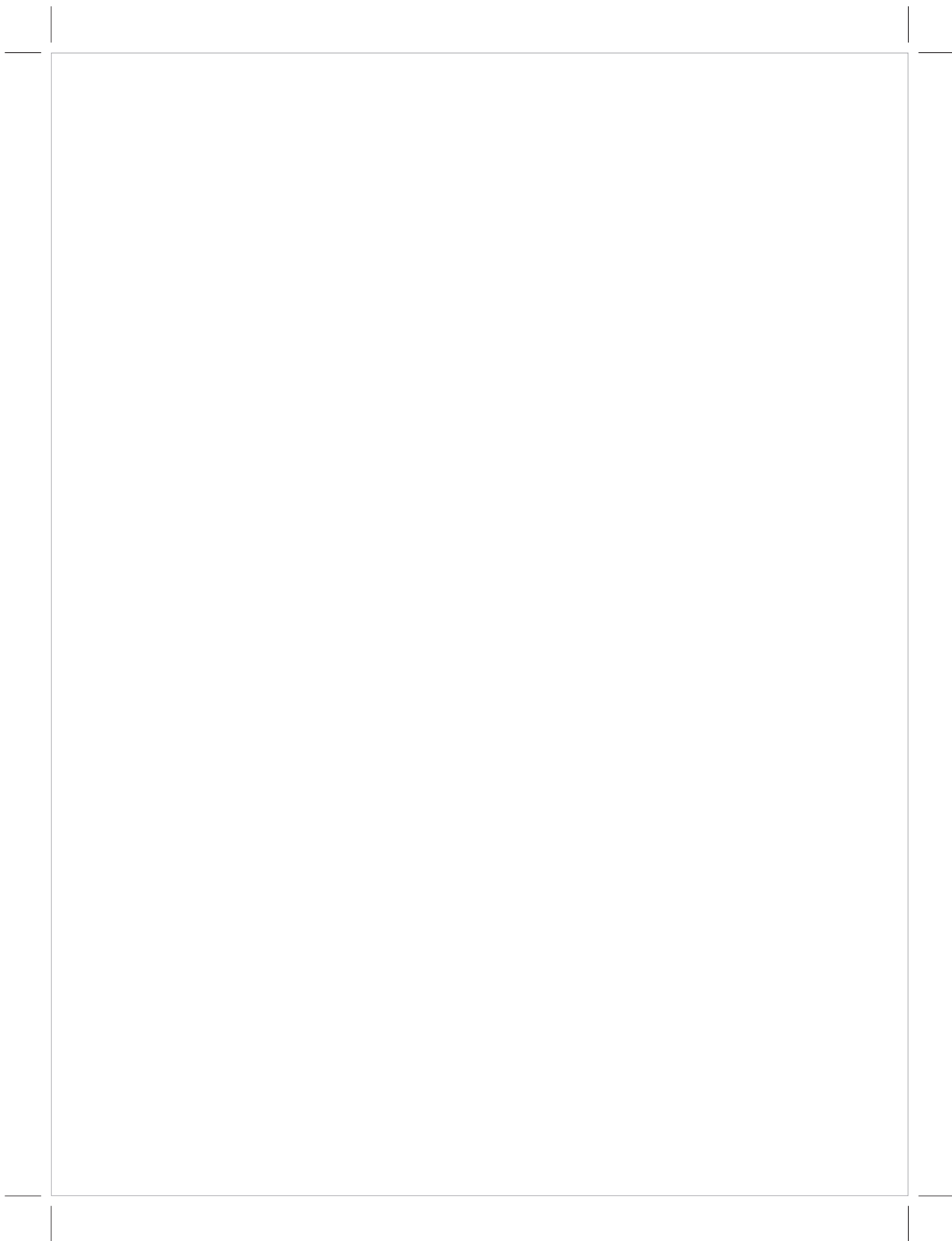

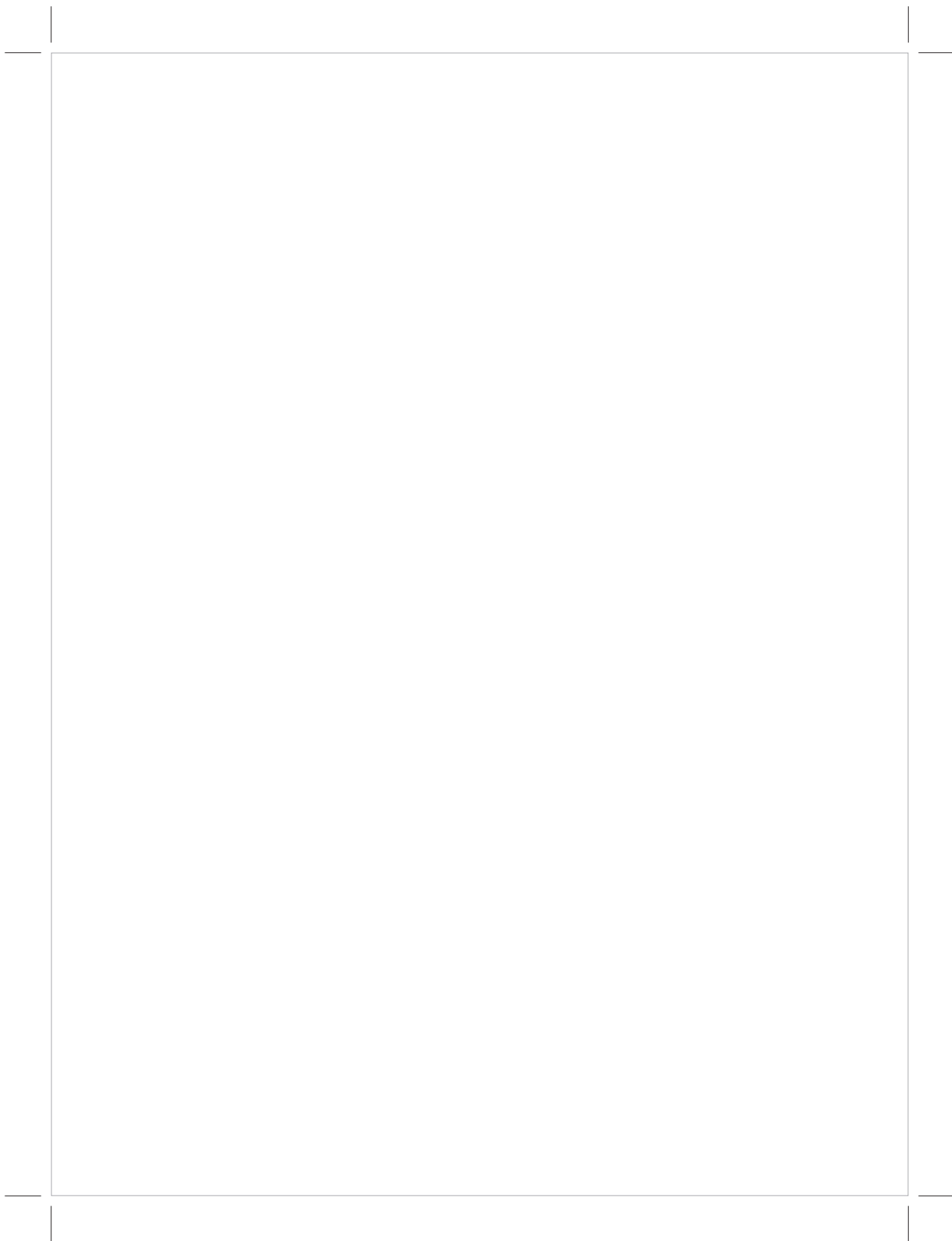
הצוות של ה"אֶסקוֹרְאָל", שיצאה ממונטווידאו בשנת 1613 והפליגה בקו ישר מזרחה, כמדומה, נדהם לגלות מישורי קרח עצומים משתרעים לפניהם אחרי כמה שבועות של הפלגה. כשחזרו לאורוגוואי כתב הקברניט ביומנו: "הֶסְפֵּר צֶדֶק. העולם עגול. הרי בְּמָקוֹם להגיע לכף התקווה הטובה שבאפריקה הדרומית נחתנו בחופים הצפוניים, המושלגים, של ברזיל".

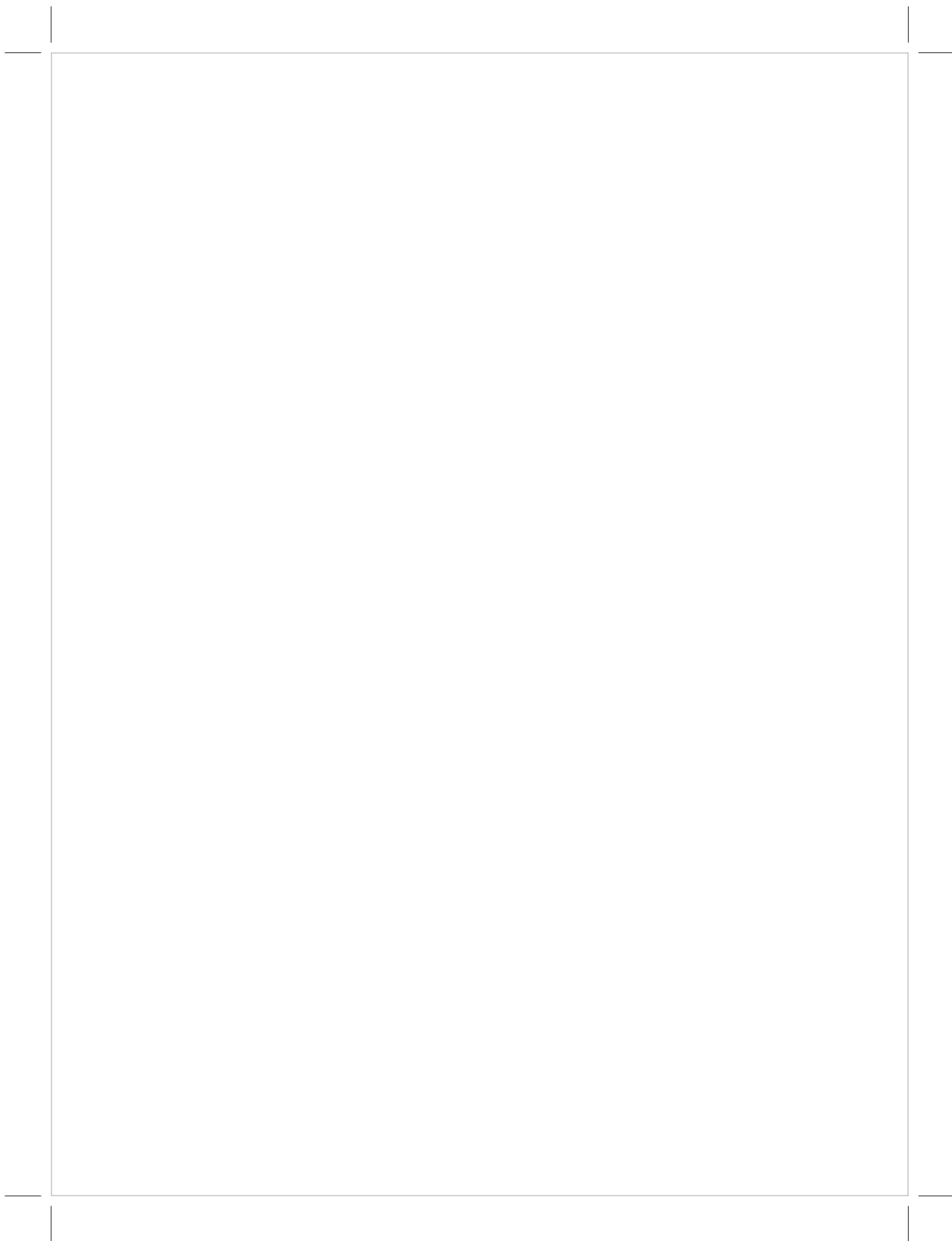
בקונצרט לכבוד השנה החדשה שנערך בִּפְּנֵיגוֹאֶלָה, במעמד שגריר פינלנד באנגולה, בעת שזמרת המצוסופן עמדה לפתוח את חלקו השני של הערב בששת שירי סיבליוס אופוס 36, נכנס לאולם הקונצרטים, שעמד סמוך לחוף הים, איכר ברזילאי בשם ז'וֹזֶה פֶּשֶׁ, רטוב עד ברכיו, ובתערובת של פינית ופורטוגזית סיפר לנוכחים באולם כי יצא לפני חמש דקות את ביתו שבכפר קטן מדרום לעיר סלוודור, על מנת לחפש את כלבו האהוב סלאזאר במטע המנגו, אך כששמע את המוזיקה, שהוא זיהה בוודאות כסימפוזיה החמישית מאת סיבליוס, לא יכול היה להימנע מלהתגנב אל אולם הקונצרטים, שבאמת, במחשבה שנייה, כך אמר, נראָה לו שונה עתה, אם כי לא לחלוטין, מדווח ה"לואנדה מירור" בגיליונו הראשון בשנה זו.

בגלל טעות של הדואר הגיעה המעטפה, שנשלחה מטוקיו, אל ג'ורג'טאון, גמביה, במקום אל ג'ורג'טאון, קנטאקי, ארצות הברית, טעות מצערת שבעטיה הגיע ראש עיריית ג'ורג'טאון, גמביה, ולא ראש עיריית ג'ורג'טאון, קנטאקי, לטוקיו, לטקס כריתת ברית ערים תאומות בין ג'ורג'טאון, קנטאקי, לטוקיו, טקס שבמהלכו הוגשו לאורח, שהיה צמחוני, נגיסי עוף של "קנטאקי פרייד צ'יקן" שהוטסו במיוחד מג'ורג'טאון, קנטאקי. האורח, לתדהמת המארחים היפנים, סרב לגעת בתקרובת, צעד שכמובן גרר מיד את ביטול הסכם הערים התאומות בין טוקיו לג'ורג'טאון, קנטאקי, ולמעשה, גם אם ללא כל הצדקה עניינית, גם את ביטולה של כל אפשרות לכריתת הסכם דומה בעתיד בין טוקיו לג'ורג'טאון, גמביה, כפי שמוכיחה ההיסטוריה מאז ועד עצם היום הזה. ה"דקאר קורייר", שדיווח על התקרית בהרחבה, העלה במאמר המערכת שלו את התמיהה, מדוע לא חתמו ג'ורג'טאון, גמביה וג'ורג'טאון, קנטאקי, על הסכם ערים תאומות חלופי.

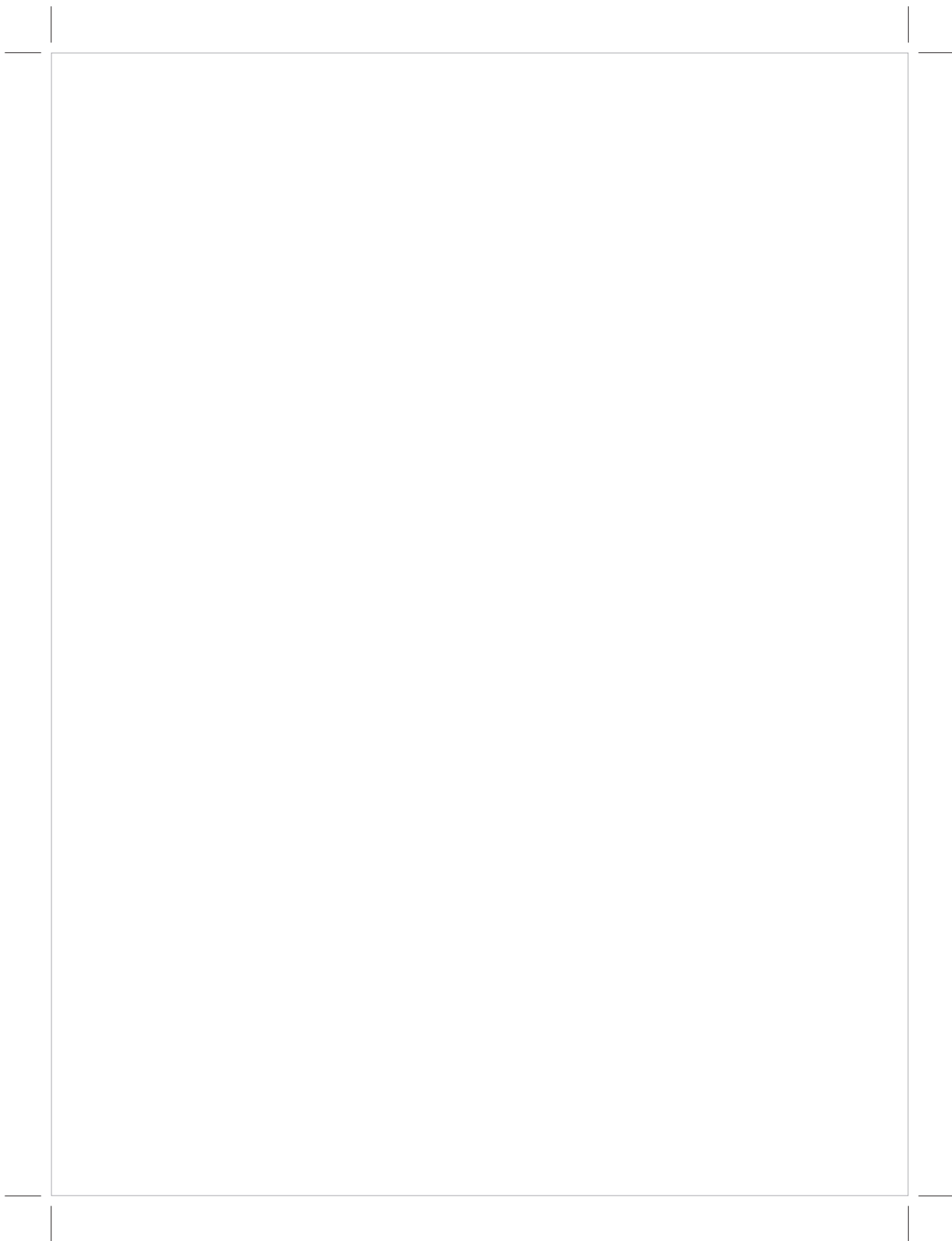

המסע התמשך במקום יום אחד כמעט שלושה שבועות, אבל לא היינו יכולים לעצור, היינו חייבים להגיע לשם. רק כשהבחנו כי במקום מגדליה של סנטיאגו הופכת האדמה מתחת רגלינו לרטובה ומפורדת, והרוחות נעשות קרות ולבנות יותר ויותר, העלה מישהו את ההשערה כי מסענו התנהל לאורך במקום לרוחב.

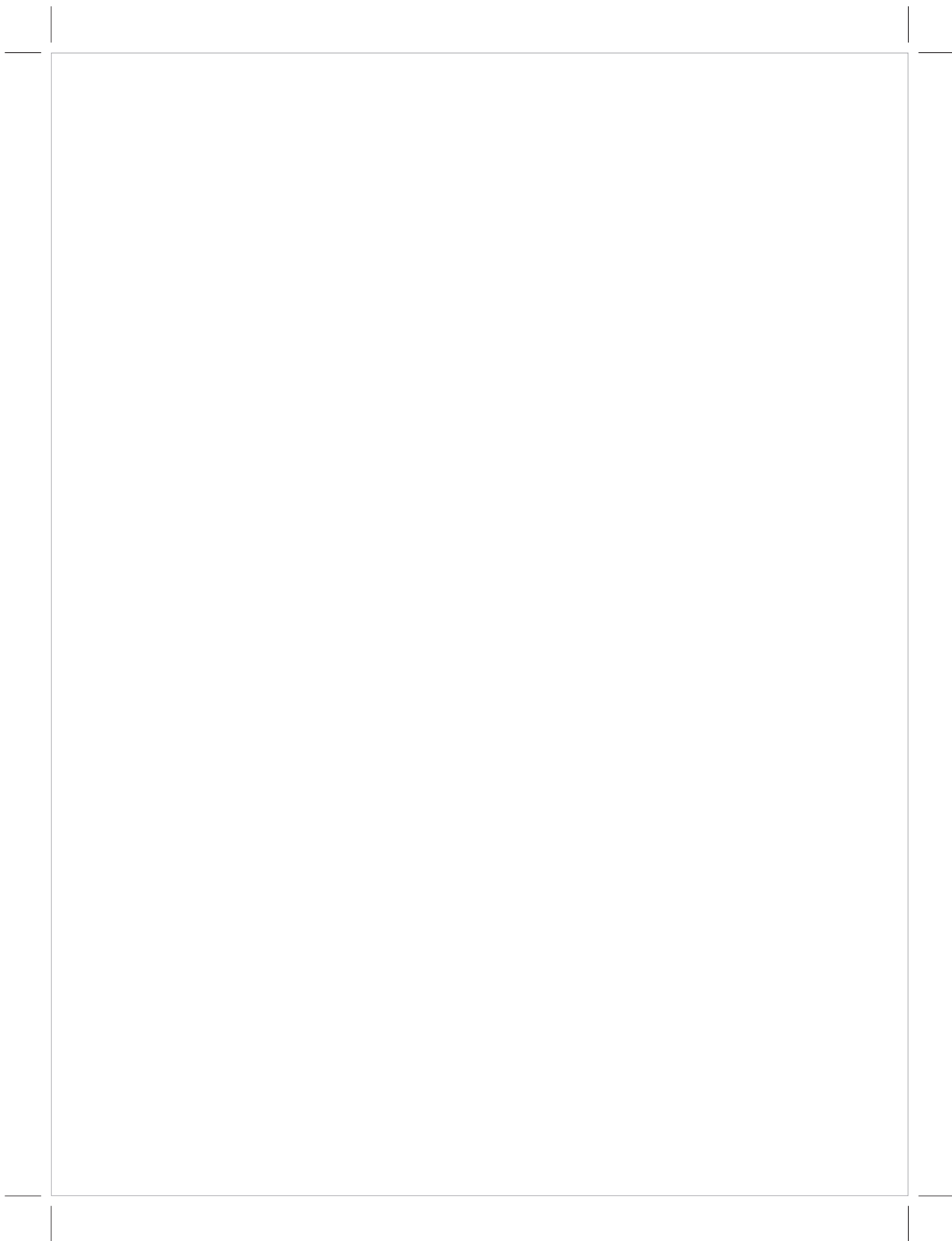

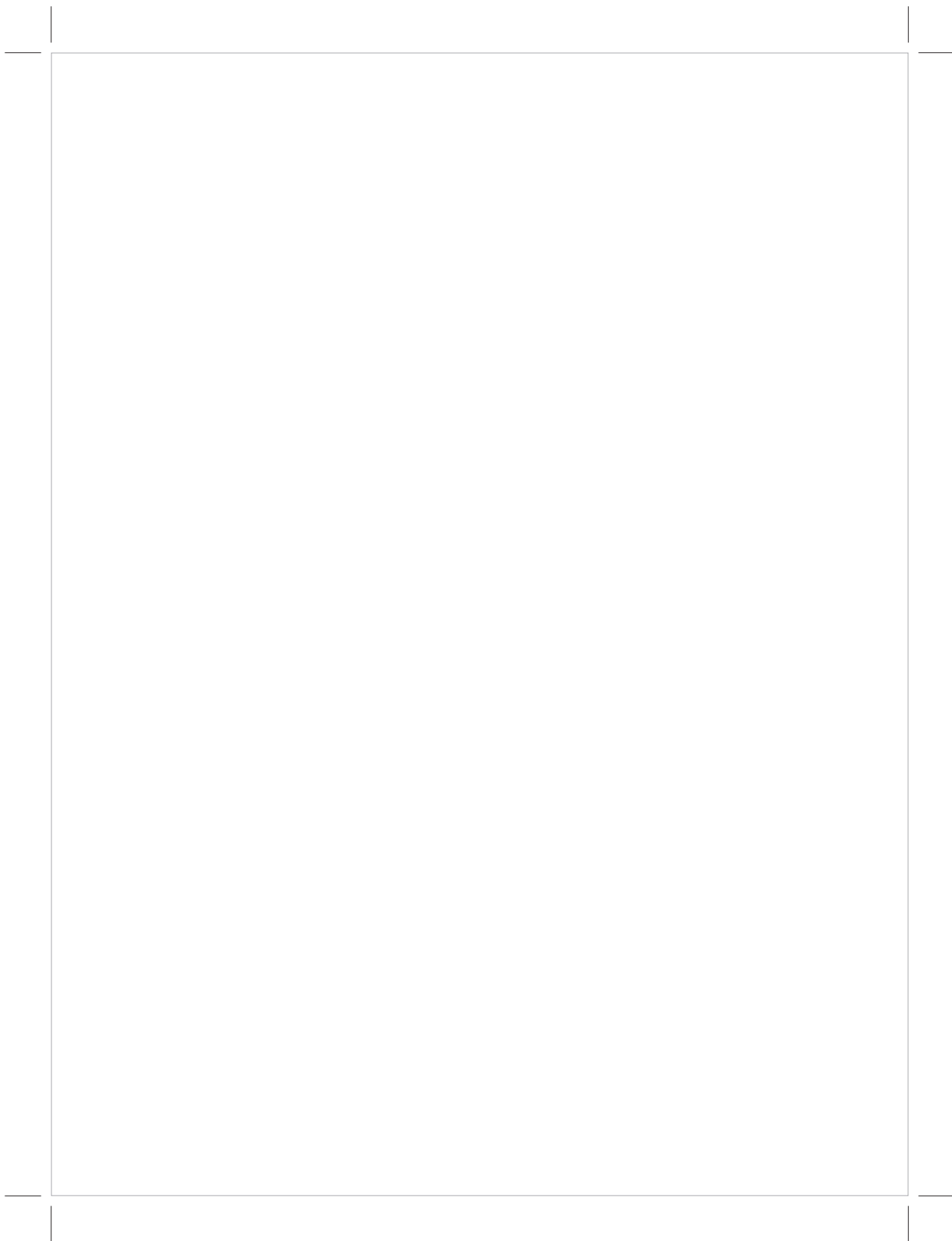
בקו הרכבת פאריז־מוסקבה, כמה קילומטרים לפני תחנת מינסק, ארע דבר מוזר למדי: זקן, שהתברר כי מוצאו מאוסטרליה, משך בידית החירום. הרכבת נעצרה, והשוטרים הֶבְלָרוּסִים, שניגשו אליו כדי לגבות ממנו את הקנס בגין משיכת סרק, הופתעו לשמוע כי, לטענתו, נמלט בשחייה לפני כשבועיים מבית־כלא אי שם באוקיינוס ההודי, ואחרי שצלה, כך השתמע מדבריו, את האוקיינוס האטלנטי לכל אורכו ונסחף עם זרמי הגולף אל תעלת למאנש, נחת בחופי צרפת, ובכוחות אחרונים עלה כנוסע סמוי על הספינה הראשונה לאוסטרליה, שהתבררה לו פתאום, כשראה את השלט "מינסק", כרכבת.

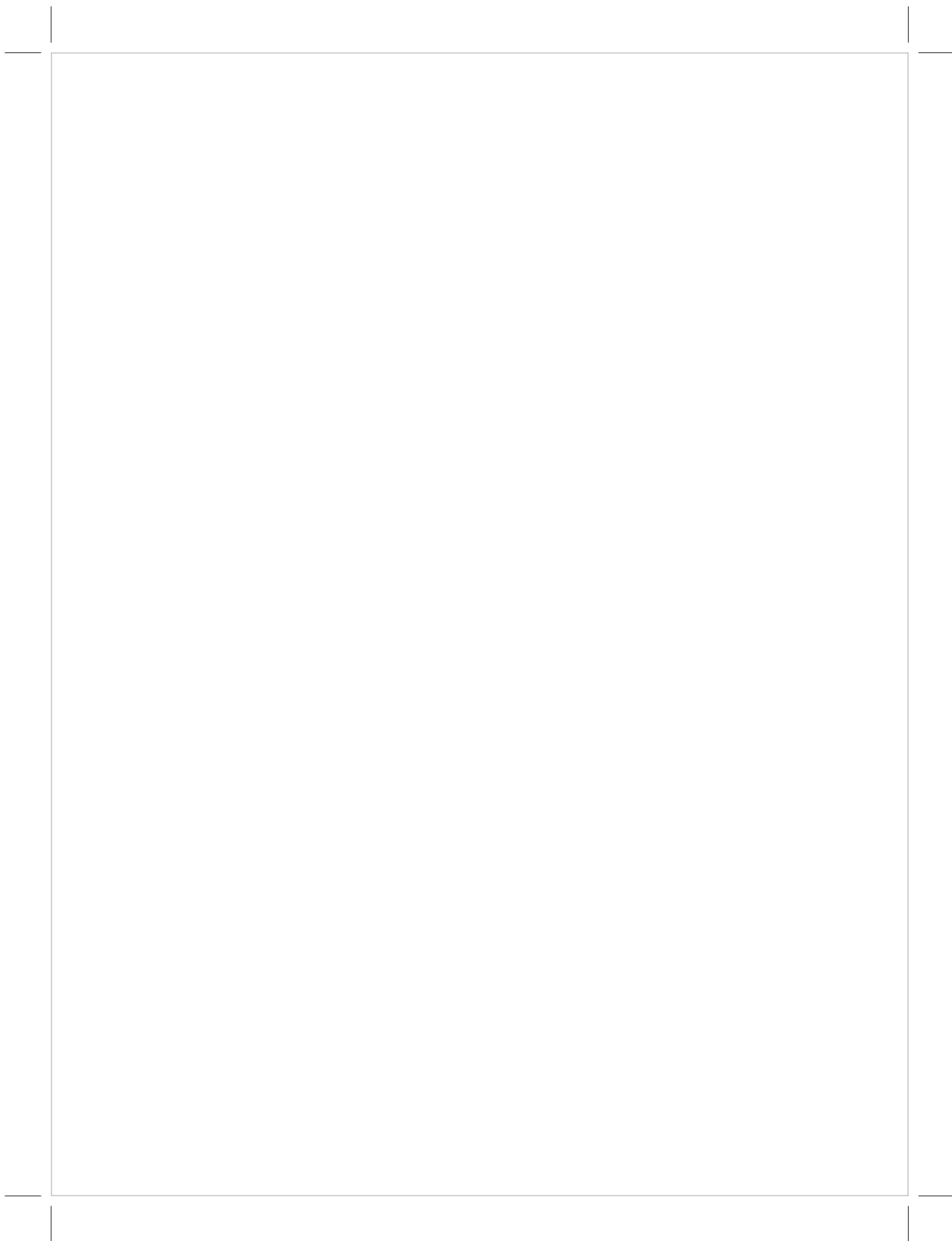
ה"דקאר קורייר" חושף, כי בגלל שגיאת תכנון זעירה של המהנדס הישראלי הקימו הפועלים הסגנאלים את הגשר בין בנגואלה שבאנגולה לסלודור שבברזיל תוך הטיה של תשעים מעלות. הטעות לא התגלתה עד שפקידי ההגירה של אנגולה, במקום המשאיות הראשונות עמוסות הקפה הסלודורי הכהה, הופתעו להבחין בתריסר מכוניות מרצדס שבתוכן תיירים גרמנים לבושי חולצות טריקו "קוקי פליני" לבנות ועליהן הכתובת האנגלית "ברוכים הבאים לסיציליה", לצד ציור של הר־געש מתפרץ.

ה"דקאר קורייר" מדווח היום באחד העמודים הפנימיים, כי כמה חוטבי עצים סנגאלים, ביער ליד באמאקו שבדרום מערב מאלי, כשכרתו את העץ האחרון, גילו להפתעתם בראשו קן ציפורים גדול ובתוכו אדם לבן. בעזרת סימני ידיים הבינו כי האיש, יהודי, ננטש בילדותו על ידי משפחתו ביער, סמוך לגבולה הצפוני של חוף השנהב. הוא נמצא על ידי משפחת נשרים וגודל על ידם. האיש היה, לפי הערכות, בן שלושים. לפחות עשרים וחמש שנה לא דיבר עם אדם אך השפה הצרפתית לא היתה זרה לו לגמרי. חוטבי העצים הוציאו אותו בזהירות מהקן. רק אז הבחינו כי מתחת לאיש, היו מונחות שתי ביצים ענקיות. כשהתקרבו כדי לקחת את הביצים, מספר אחד מחוטבי העצים, חטף אותן האיש, הניח אותן בכיסי המעיל המרופט שלו, בקפיצה מהירה עלה על הטרקטור, ועף משם. חוטבי העצים לא יכלו לומר איזה סוג של אפרוח הכילו הביצים, מדווח באכזבה ה"דקאר קורייר".

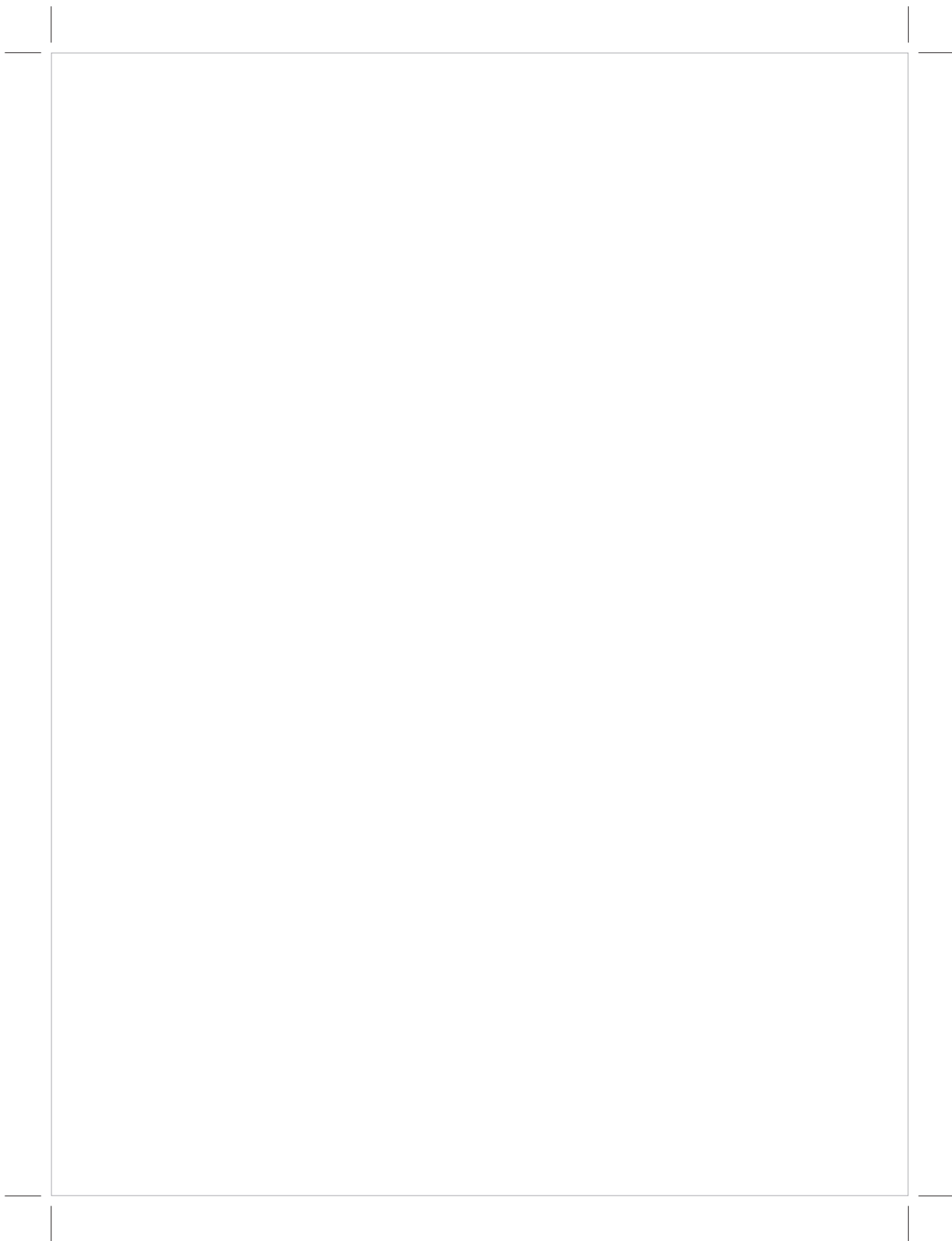

שכבתי על הגב על החוף בסיירה־לאון. היה יום בהיר וחופי ברזיל נראו באופק, והיה נדמה שבשחייה קלה אפשר יהיה להגיע אליהם. על פי התכנון היינו צריכים לנסוע דרומה עד לכף התקווה הטובה. לפני חודש יצאנו מאלכסנדריה. עצמתי עיניים וחשבתי על המשך מסענו. הרפובליקה של מרכז אפריקה, קונגו, רואנדה, לואנדה בירת אנגולה, נמיביה... כשפקחתי את העיניים, אני זוכר, עוד הספקתי לומר לעצמי "לא ייאמן", שכן מן השמים, בצלילה חדה וכבדה, שעט אלי גבר בן גילי, בחליפה מלוכלכת ובציפורניים פשוטות ומעוקלות. "מלמעלה נראית כמו עכבר", הוא התנצל בצרפתית משובשת ולחץ את ידי אחרי שהטעות התבררה.

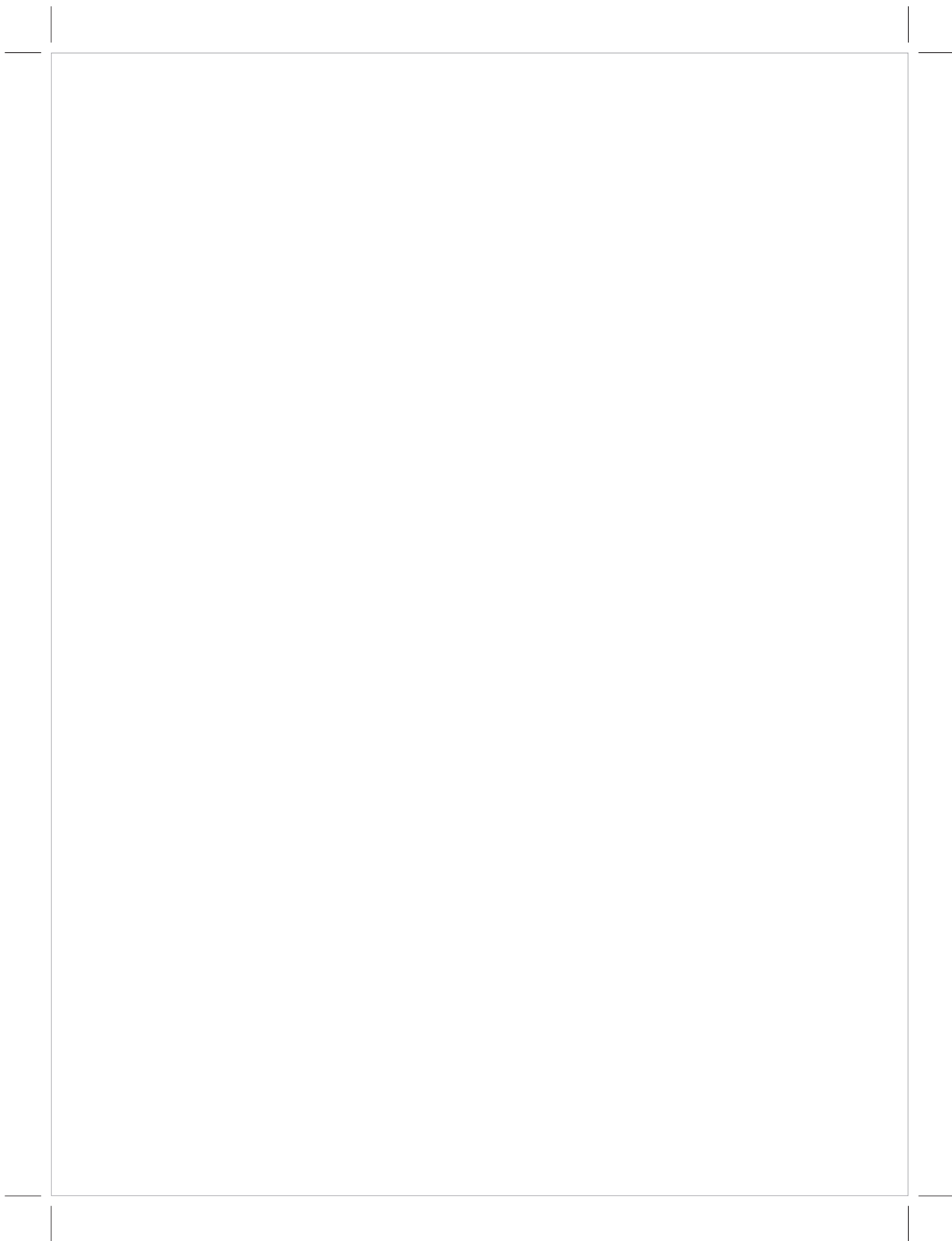

לחרדתו, יום אחרי שאמר בבדיחות דעת מרושעת לאחיו, "למה שלא תקנה חבל קצר ותתלה את עצמך במחסן של הבית", בלע אחיו כדורי שינה וליטר כוֹהֵל רפואי מתוצרת אלבניה ומת כעבור כמה שעות, מעשה שבעקבותיו קנה האח חבל ותלה את עצמו במחסן הבית, כלומר ביתו שלו, אבל החבל נקרע, והוא היה מוכרח להשתתף בהלוויה, כדי לא להכעיס את הוריו.

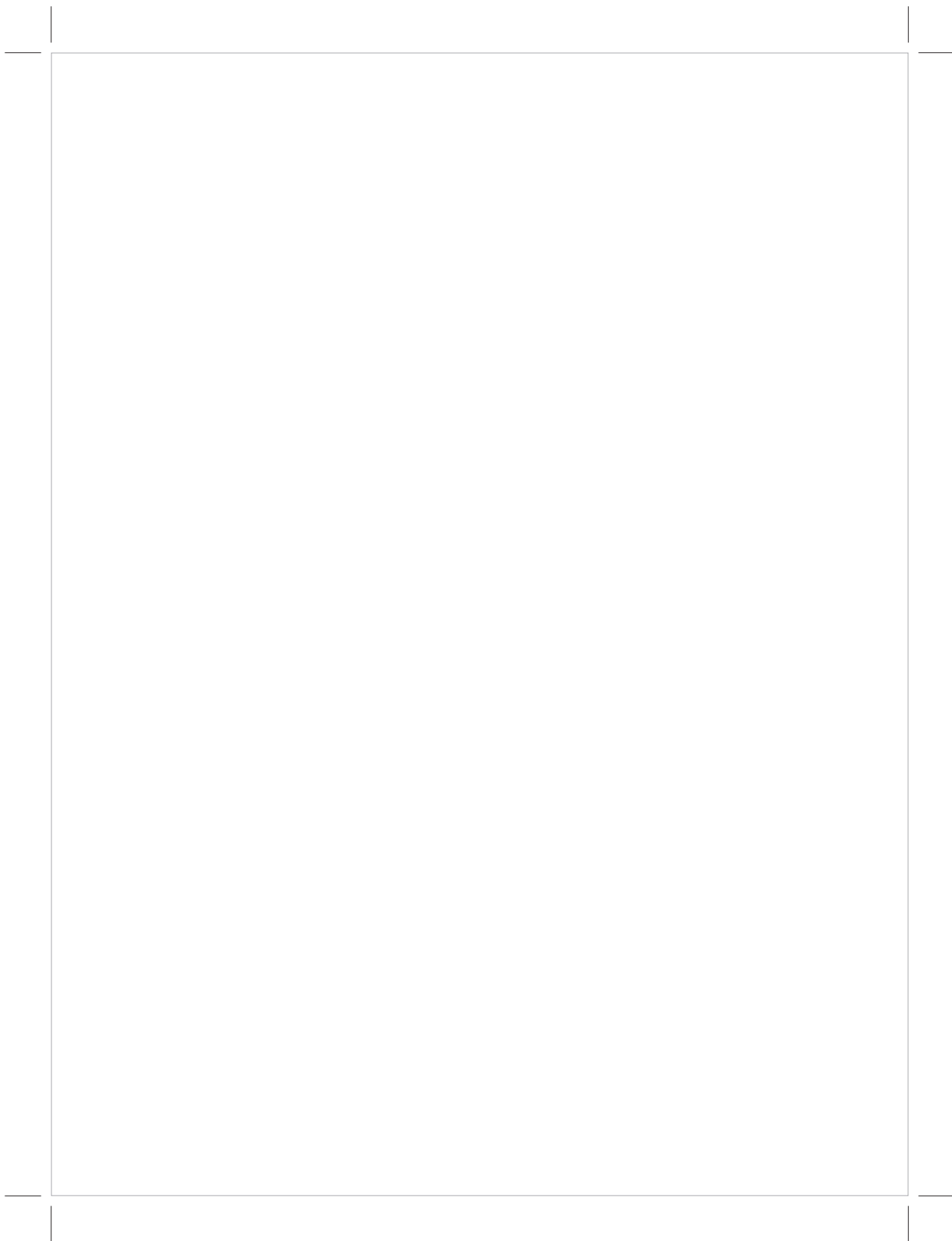

“עליך רק לדמות כיצד ייראו פני כדור־הארץ לולא היו בו מים”, אמר סבי פעם. “כל התהומות העמוקים הללו, המדבריות העצומים שישתרעו פתאום לפנינו, החופים שיהפכו לפסגות נישאות, ההרים הגבוהים שיהפכו גבוהים עוד יותר. דמיין את עצמך עומד בלב התהום שהיא היום האוקיינוס השקט, למרגלות ההר שעליו שוכן כפֶרְנוֹ, שבו נולדנו אתה וגם אני ובו חיינו כל ימינו, ואתה מדמיין, לעת ערב, לא את המסע שתעשה מאינדונזיה מולדתנו האהובה אל הפסגות העצומות שהיום אנו קוראים להן הפיליפינים, אלא את מראה העולם, כפי שהיה נראה אילו היה כל העמק הזה, ביתך, ההרים הגבוהים הללו כמעט עד פסגותיהם, המרחבים העצומים שעד הרמה הדרומית הרחוקה ההיא, והם מלאים כולם במים מלוחים, נוזל שאינך מכיר ולא ראית מעולם”.

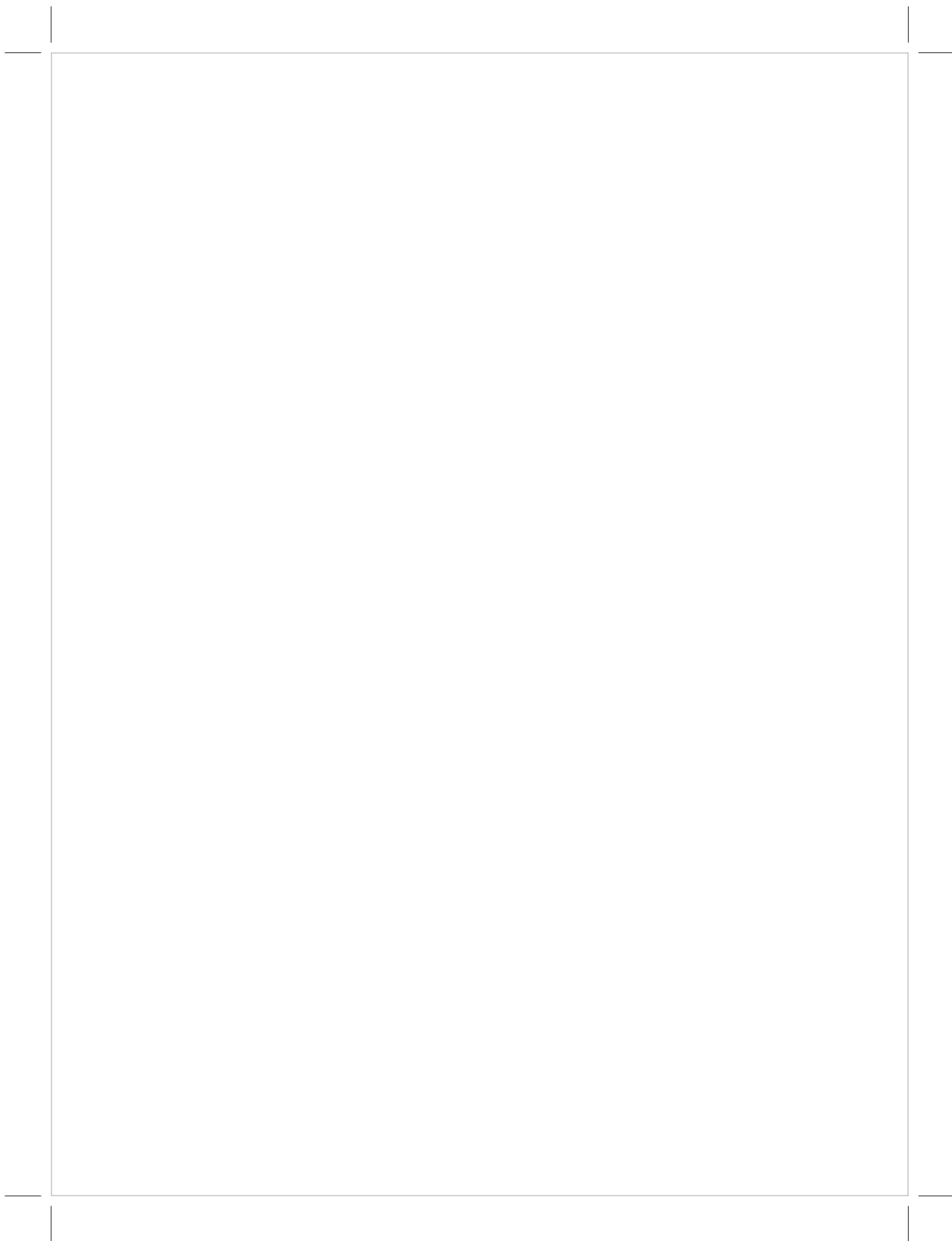
אמש בתיאטרון:

בהצגה של "מקבת" שכח השחקן שגילם את מקבת להחליף את סכיני הקרטון
בסכיני המטבח שהכין מבעוד מועד, וכך, בניגוד לכתוב במחזה, ניצל דנקן
מרצח.

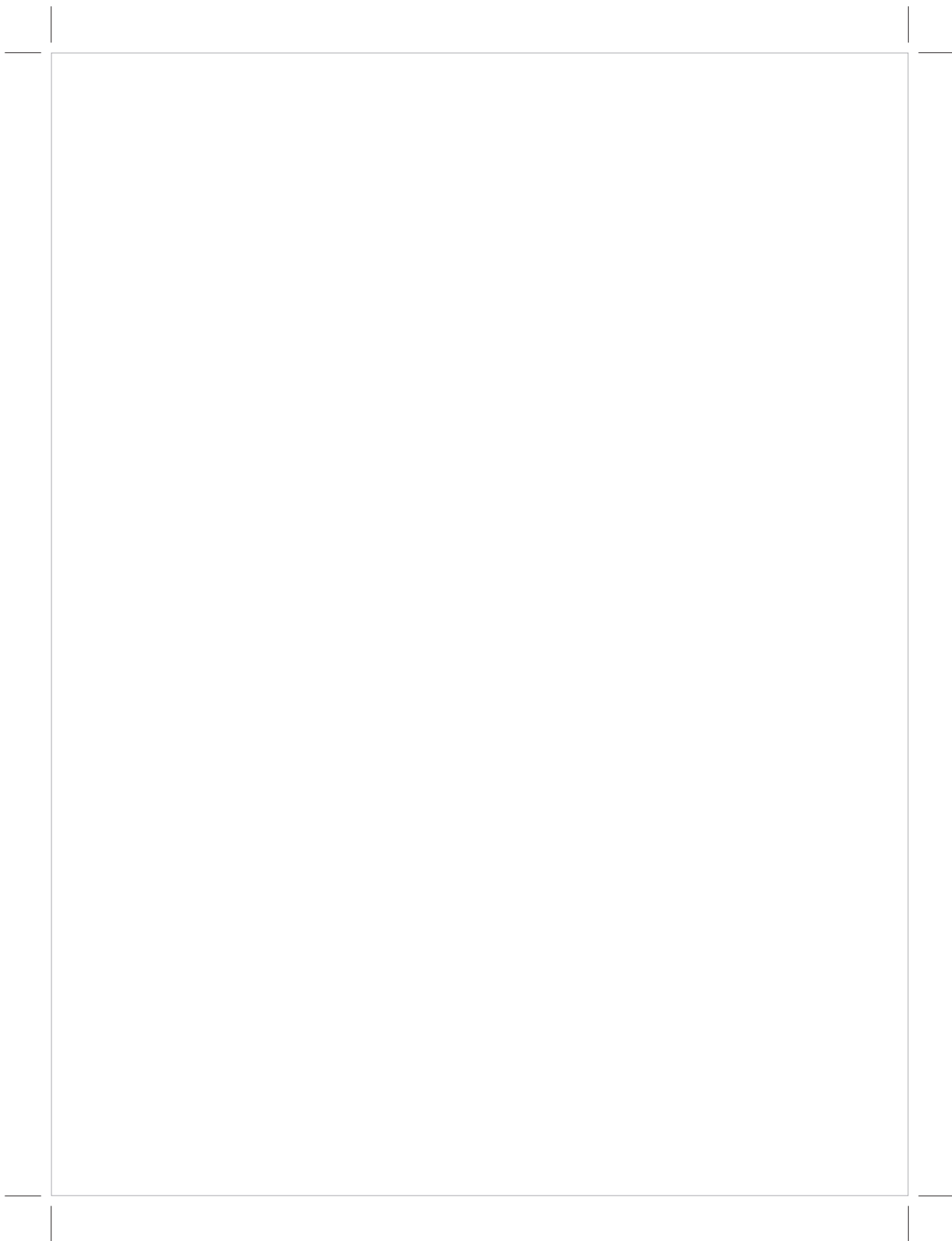
אמש בתיאטרון:

בהצגה של "מקבת" שכח השחקן שגילם את מקבת להחליף את סכיני המטבח בסכיני הקרטון שהכין מבעוד מועד, וכך, בניגוד לכתוב במחזה, נרצח דנקן.

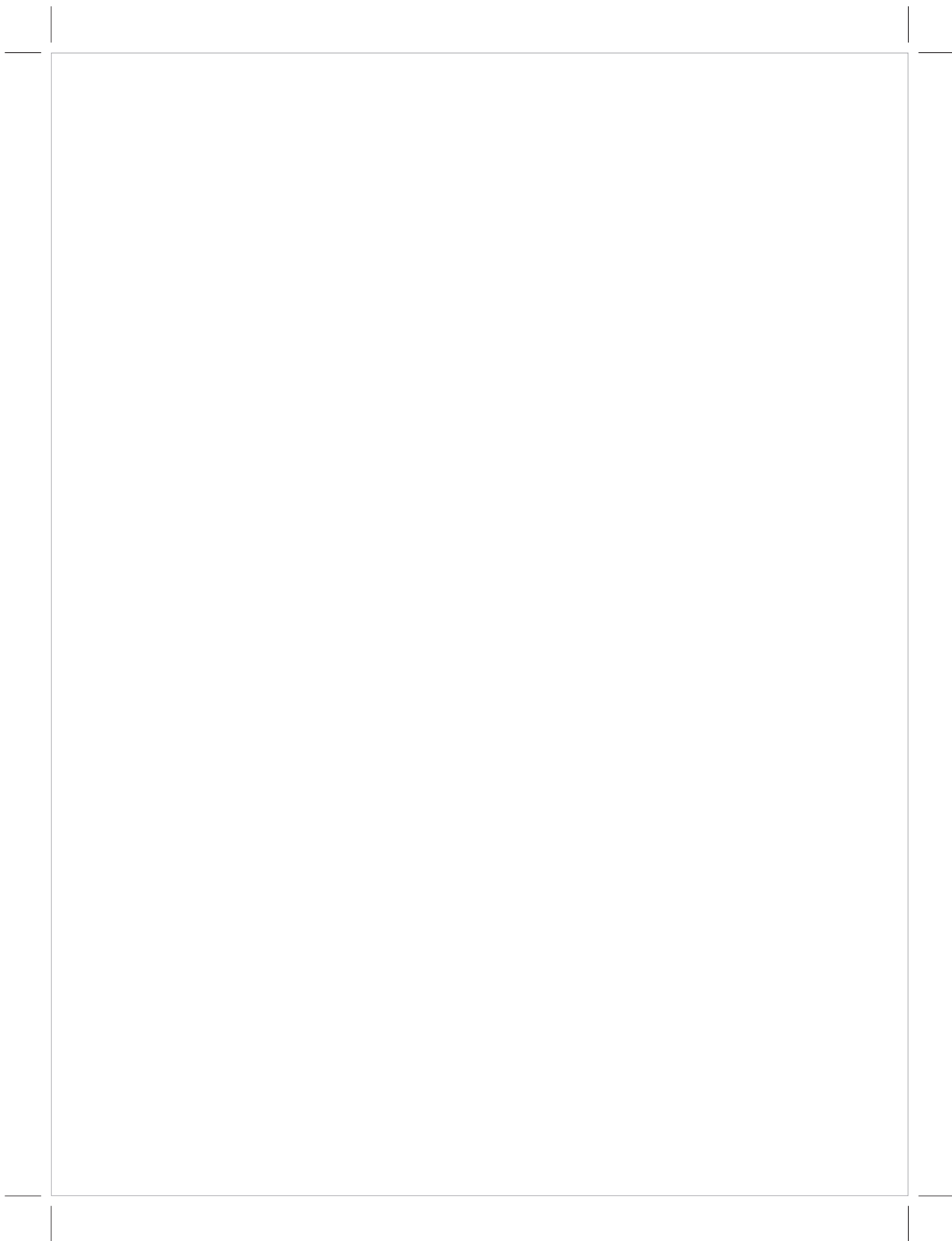

יש מקום על פני האדמה הזו שבו נשלחת שלהבת של קרח כלפי צפון אל
שלהבת אחרת של איים קרים ואדמה. ימאים נורבגים שצלחו שם את הים נהגו
להשליך אל המים ספרים במעקב הזה.

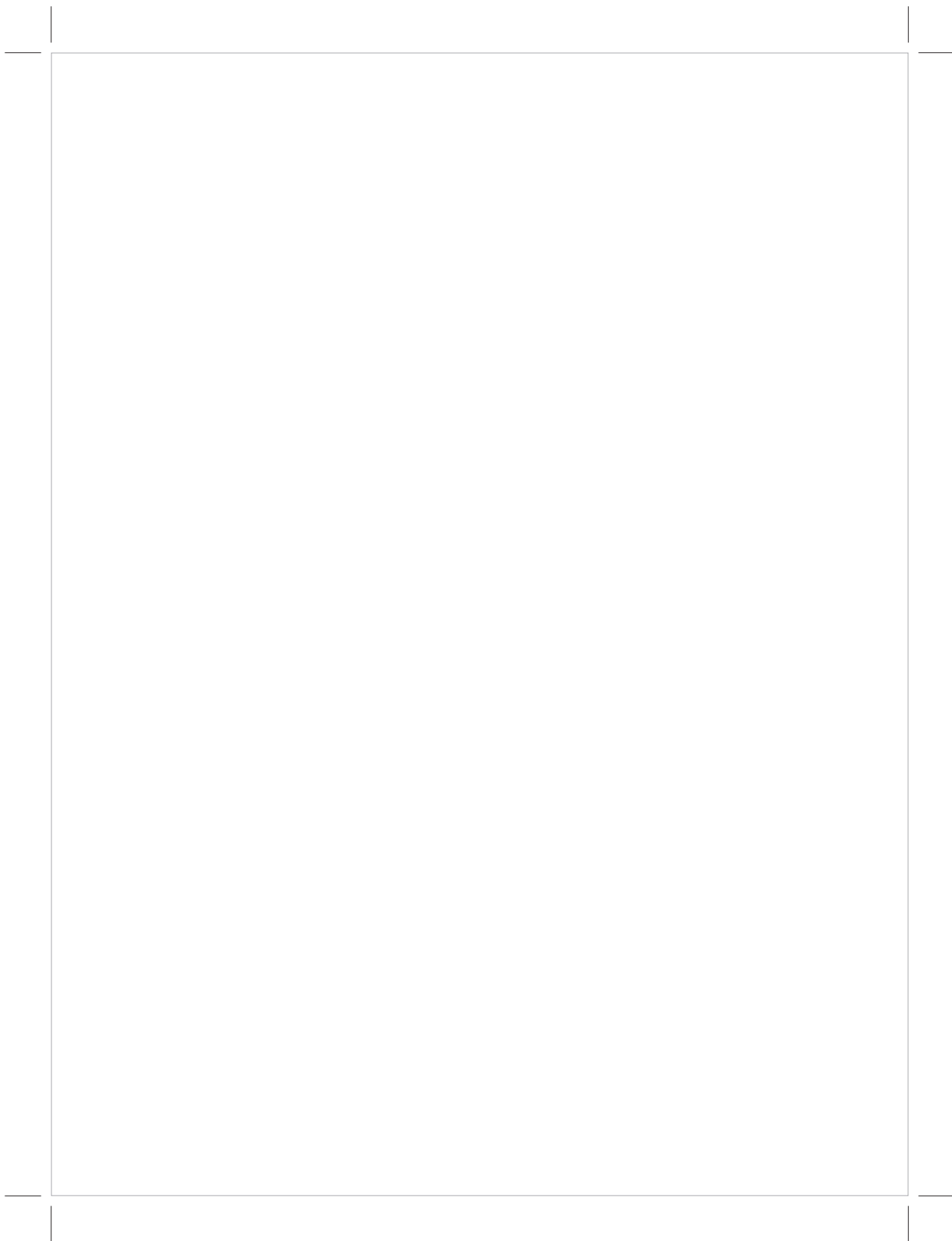

בשל הפרת חוזה מסחרי מצד ממשלת סומליה, תבעה ג'יבוטי פיצויים בשיעור הקבוע באמנה הפאן-אפריקאית למסחר, דהיינו חמישים מיליון דולר ארה"ב. המשפט התנהל במהירות, ואת ג'יבוטי, בשל גובה התביעה, ייצג הקיסר, יעקובו השני, בעצמו. גלימת עורך-הדין הכתומה, שעליה סמל השמש הקיסרי האפרפר נשלפה לראשונה מן המלתחה הקיסרית. ג'יבוטי זכתה במשפט, אך סומליה סירבה, ולמעשה לא יכולה היתה, לשלם את הפיצוי, שאחרי חישובי ריבית והצמדה הגיע לכמה מאות מיליונים. בעקבות כך הסיטה ג'יבוטי כוחות שריון אל הגבול הדרומי. אבל המלחמה נמנעה ברגע האחרון, כשהכתב המשפטי של ה"מוגדישו פוסט" חשף כי תעודת עורך-הדין של יעקובו השני, אותה קיבל לפני המלחמה בבית הספר הגבוה למשפט של ורשה, מחוסרת כל תוקף על פי דיני סומליה.

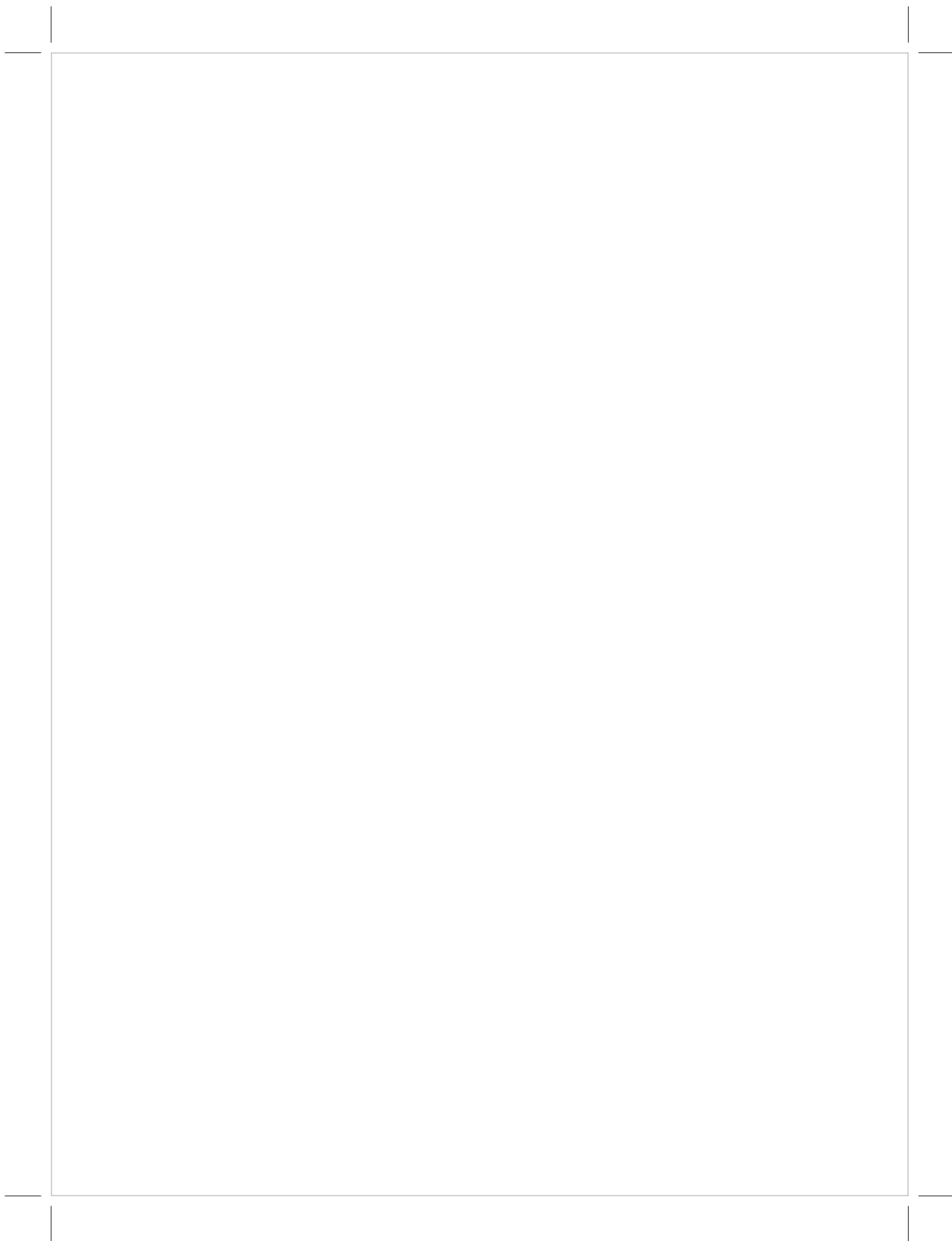

רמטכ"ל סן מרינו, שפתחה־כמעט במתקפה כוללת נגד איטליה ומדינת הוותיקן, על מנת, כפי שהסתבר, להשיב לידיה בכוח הזרוע את אוצרות האמנות של פירנצה ורומא, לרבות יצירות האמנות הארכיטקטוניות, דהיינו היצירות המחוברות לקרקע, השייכות לה, לטענת עורכי־דינה, על פי חוזה שנחתם בסוף המאה ה־15 בין לורנצו "היהודי" מדיצ'י והאפיפיור מצד אחד, ויעקובו, מושל סן מרינו ממוצא סנגאלי מצד שני – נסוג ברגע האחרון מתוכנית המתקפה הנועזת, כשהתברר לו, למקרא ספרון פופולרי לילדים שמצא במקרה בחדר השינה של בָּתוּ, כי הסעיף הסודי בתוכנית המלחמה, שנגע להמשך הכיבושים דרומה אל נאפולי ומשם לסיציליה ולקורסיקה אינו ישים, מפני שלרשות צבא סן מרינו, כבר מזה שבע מאות וארבעים שנה, לא עומדים כלי תחבורה ימיים.

סן מרינו, 9.10.03

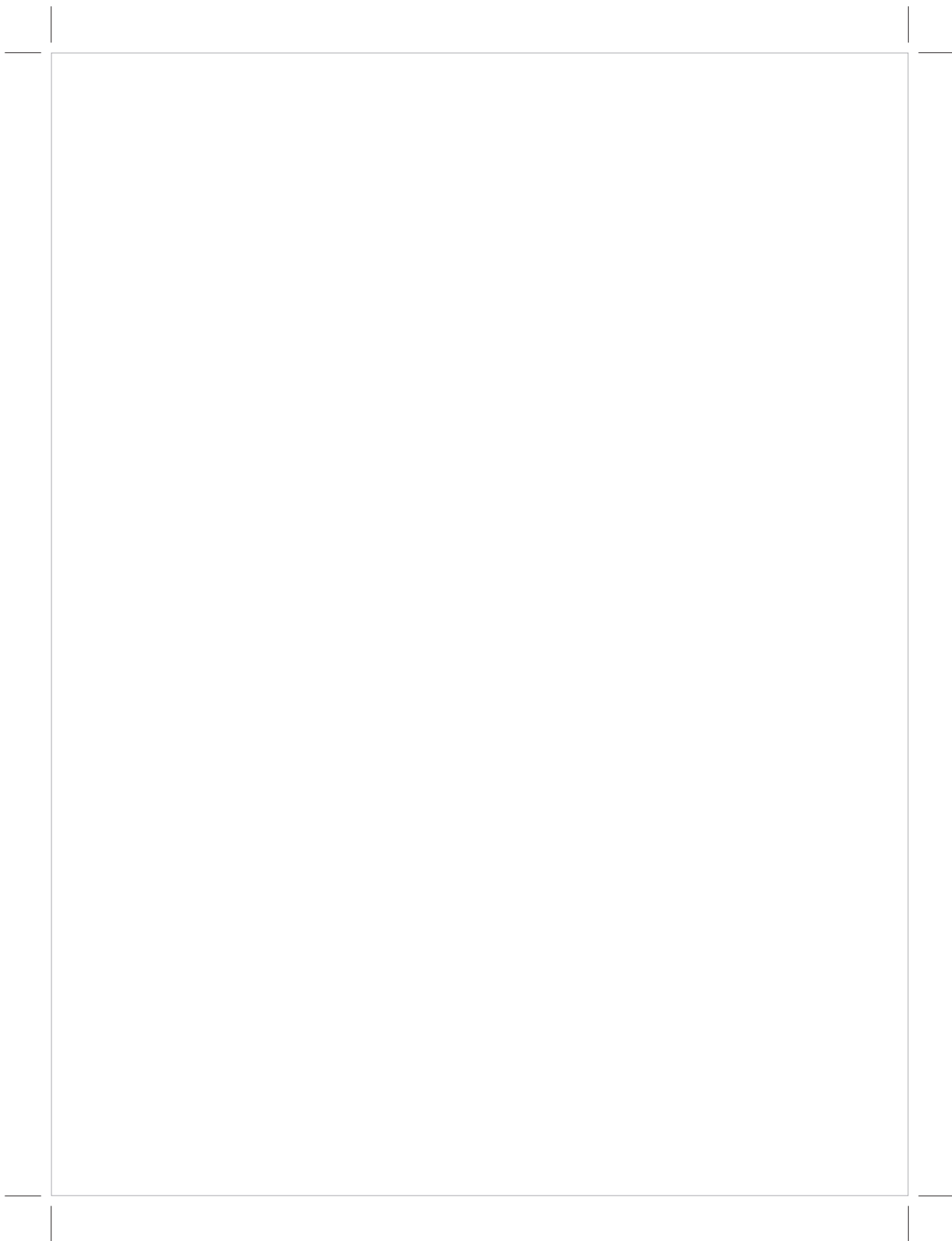

ג'נקרלו בטיסטה אַנצ'לוטי, דוברו של בית האופנה הטורינואי "קוקי פֿליני"
מתריע היום בהודעה לעיתונאי האופנה במונקו על הצפת השווקים של מונקו
בחיקויים של תיקי-עור של המותג "קוקי פֿליני", אשר, כלשון הדובר, עולים
מכל בחינה על תיקי "קוקי פֿליני" המקוריים.

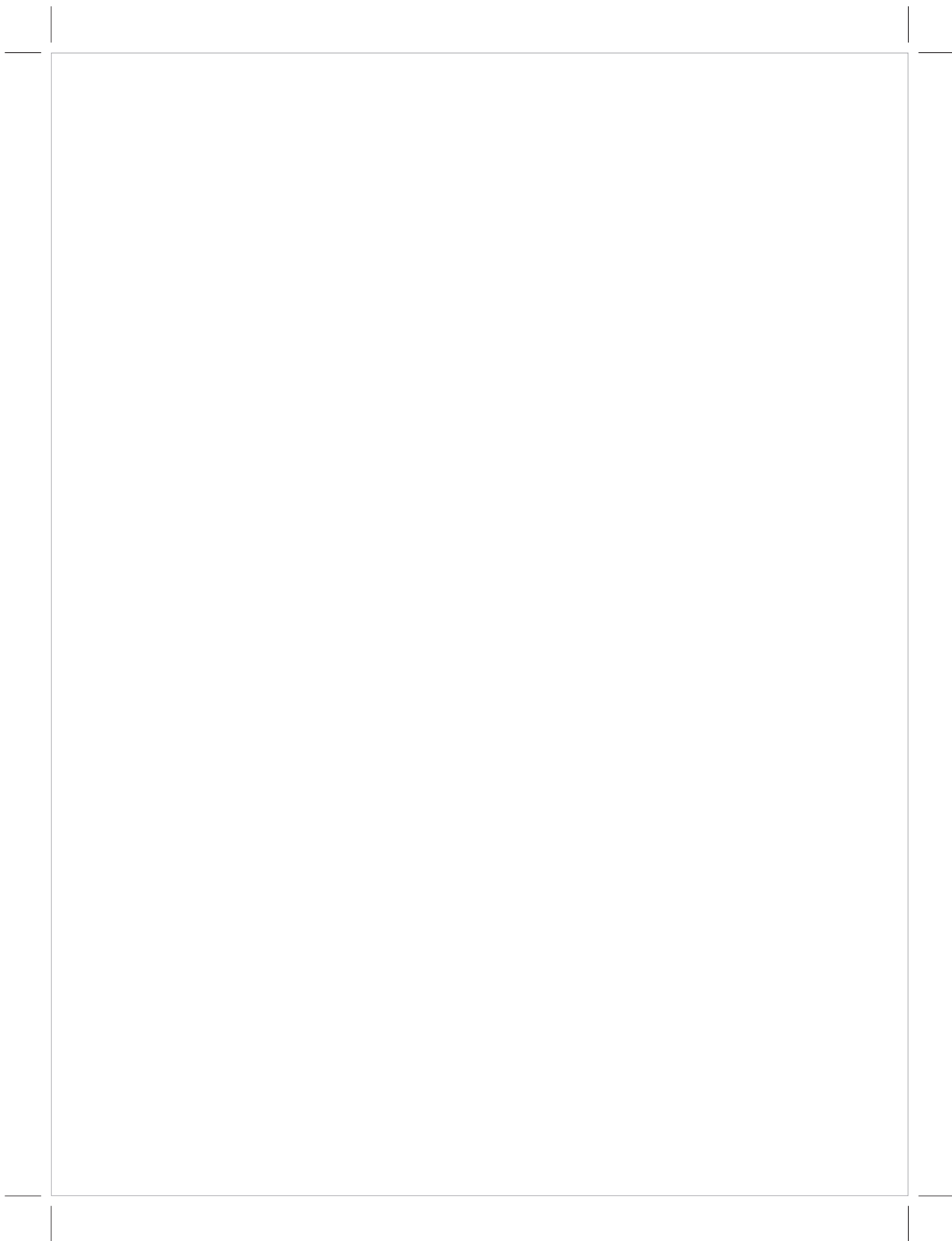

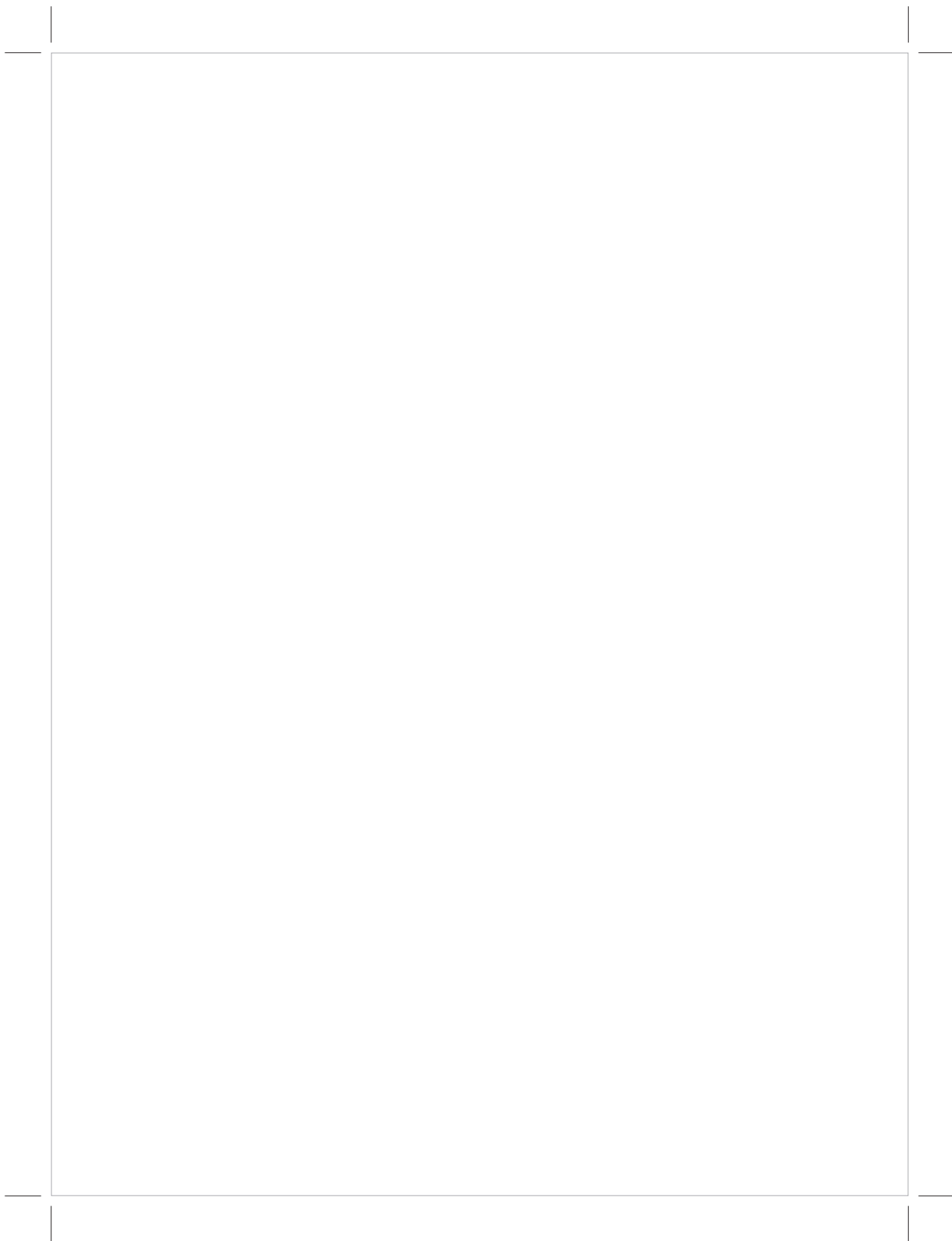
אורוגוואי, שעמדה כבר לפתוח במתקפה יבשתית ב־זמנית בשלוש חזיתות נגד ארגנטינה, ברזיל ופרגוואי, ניצלה ברגע האחרון מקטסטרופה ודאית, כששר החינוך והמשורר הלאומי שלה גילה, מתוך עיון מקרי במפת אמריקה הדרומית שנדפסה על חולצת טריקו מזויפת של בית־האופנה האיטלקי "קוקי בֶּלִינִי" שהוא רכש־כמעט בשוק התיירים בהונג־קונג, כי אין לאורוגוואי ולפרגוואי, למרות הדמיון הצלילי של סיומות שמותיהן, כל גבול משותף.

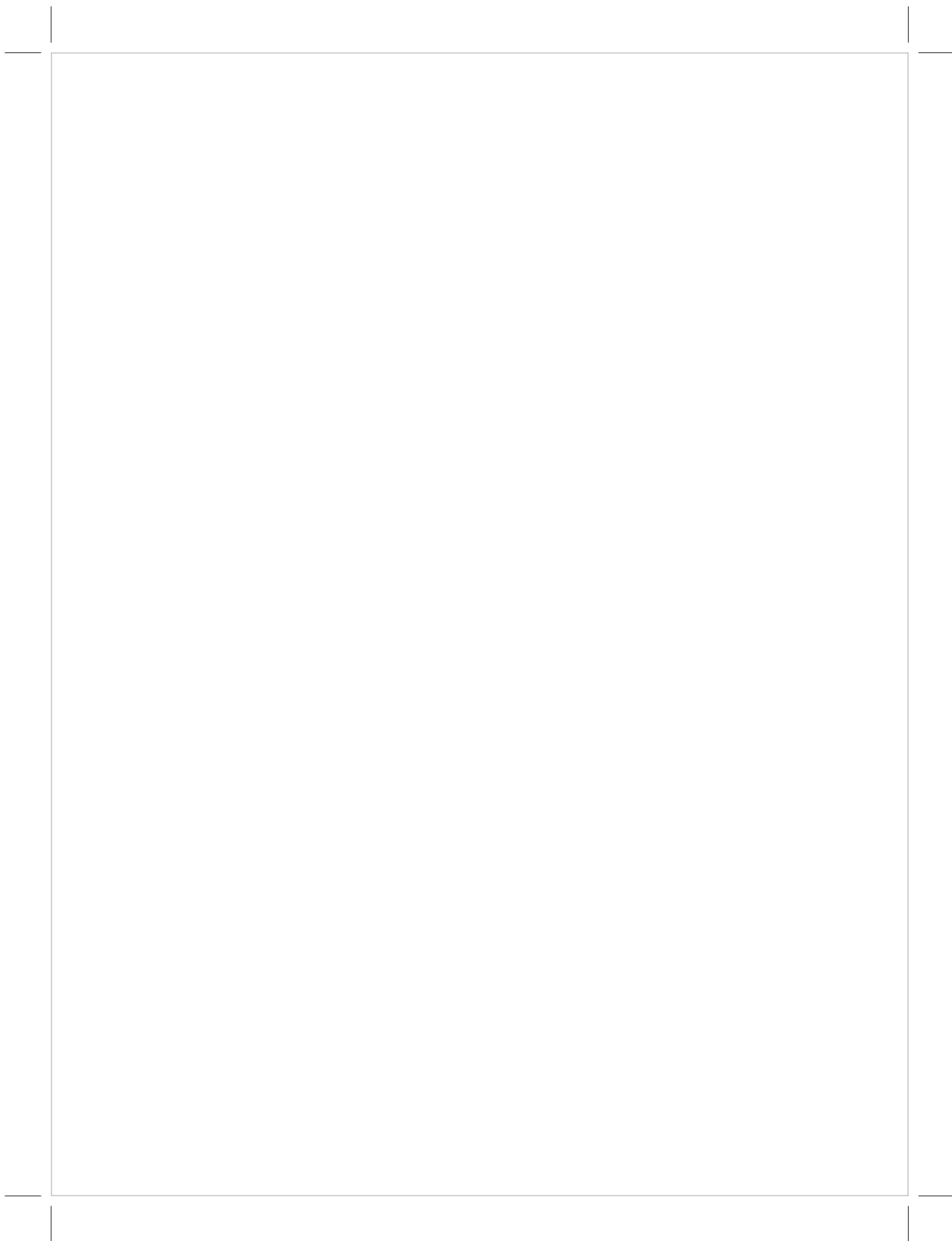
מדריך הצניחה החופשית הנורבגי לארס פוֹרְסֶן נודע בכך שהצליח להביא את תלמידי הצניחה החופשית שלו לצנוח למעלה במקום למטה. התלמידים היו ניצבים בפתח המטוס, הצבוע בצבעי הדגל הנורבגי, צועקים באימה ובחדווה, מזנקים החוצה, ואחרי כמה דקות מוצאים עצמם משייטים באזורים הכחולים, דלילי החמצן, של האטמוספירה, מנפנפים בידיהם ומחייכים איש אל רעהו במתיקות. כעבור כמה שנים חשף ה"דקאר קורייר" את התרמית: המטוס הקל של פוֹרְסֶן מעולם לא המריא; הוא הוצב על כלונסאות בגובה של מטר וחצי מעל פני הקרקע, והורעד על ידי שני בניו של פוֹרְסֶן, אבנעֶזֶר ופֶּרִיץ, שהיו מטלטלים אותו משתי כנפיו עד הקפיצה, ומשמיעים קולות גרונניים שחיקו להפליא מטוס דו מנועי. כשהגיעו שוטרי מחלק ההונאה, התעופה הזעירה והמוסר של אוסלו בכדי לעצור את המתחזה, חבש פוֹרְסֶן בזריזות את משקפי הטיסה שלו, הידק את המצנח, צעק באימה ובחדווה, וקפץ מפתח המטוס. השוטרים מצאו את גופתו המרוסקת על אדמת נורבגיה הקרה.

הצעתו הנדיבה של רודן מאל, יעקובו, להקים בית-לאומי ליהודים בְּרצועה לאורך הגבול המערבי של מאל, ומאוריטניה התקבלה בהתלהבות על ידי הרוב המכריע של צירי הקונגרס הציוני, שְקו הגבול הישר-כסרגל שבה את לָבָם, וכעבור שנה כבר התנוסס דגל שבעת הכוכבים מעל ארמונו של בנימין זאב הרצל, נשיא הרפובליקה היהודית של אפריקה, שבעקבות החום המפתיע של הסהרה גילח את זקנו המפורסם. הדיפלומטים מבירוביג'אן, שנחתו בחופי מאוריטניה כמה עשורים מאוחר יותר בדרכם להשתתף בטקס ההכרזה על ברית ערים תאומות עם ניו־ירושלים, ומיד הסירו את מעילי הפרווה ואת כובעי עור־השועל מתוצרת יפן לנוכח חום של ארבעים ושבע מעלות צלזיוס במה שהוגדר שם סתיו, הופתעו לגלות את דגל שבעת הכוכבים מתנוסס כבר מעל נמל נואקושט, כמו לצדי הדרכים לאורך מסעם הארוך אל מוג'ריה, תמשקט, עיון אל־עתרוס, נמה ולבסוף ניו־ירושלים, שבמפות ישנות עוד נקראה ארואן – מסע יבשתי שלמעשה היה מיותר, כפי שהבין ראש המשלחת כאשר, ליד מה שהיה פעם הגבול בין מאוריטניה ומאלי, רכש מיהודי אחד עותק של ה"ביר מגריין רפורט" שבעמודו הראשון התנוססו, בצרפתית, ערבית ויידיש, זמני הדלקת נרות־השבת לצד ציון פרשת השבוע.

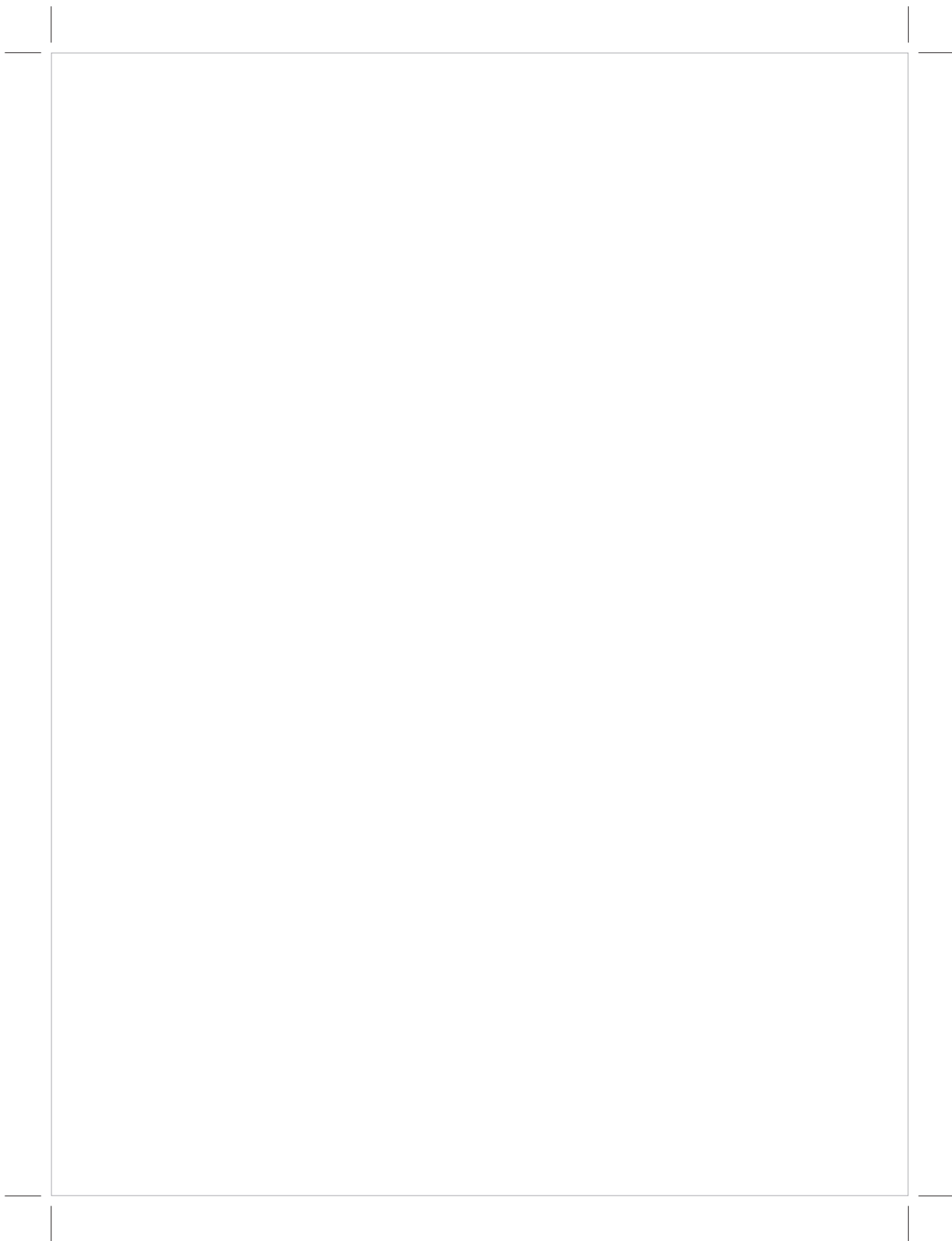

מעטים יודעים כי כריית תעלת פנמה, שהחלה בשנת 1904, היתה רק השלב הראשון בתוכנית לחיבור אפריקה לדרום אמריקה. לאחר ניתוק דרום אמריקה מצפונה, היתה אמורה היבשת המיותרת להיגרר אל המזרח על ידי צי ספינות מיוחד של ארצות הברית וקנדה. שם, סמוך לקו האורך אפס, היו הספינות אמורות להרפות בבת אחת מדרום אמריקה ולהניח לה לנוע, מכוח התאוצה, אל השקע המערב אפריקאי שכמו הוכן לשם כך במיוחד, עד למפגש המיוחד. באנגולה כבר החלו ההכנות לטקסים של הפיכת הערים התאומות, לואנדה וסלוודור שבברזיל, לעיר מאוחדת אחת, ובסירה־לאון נתלו אלפי שלטים צבעוניים המברכים את פני האחים מגיאנה הצרפתית שמעבר לים. תוכנית ההתנתקות בוטלה ברגע האחרון, משום שנתגלה, לאחר עיון במפות, שבמהלך העברת דרום אמריקה לאורך האוקיינוס האטלנטי יימחץ האי סנט הלנה, שבשליטה בריטית, אי שעל פי התוכנית – שבוטלה אף היא מאוחר יותר, לרוע המזל – היה אמור לאכלס את מדינת היהודים, על פי הצעתו המקורית של בנימין זאב הרצל.

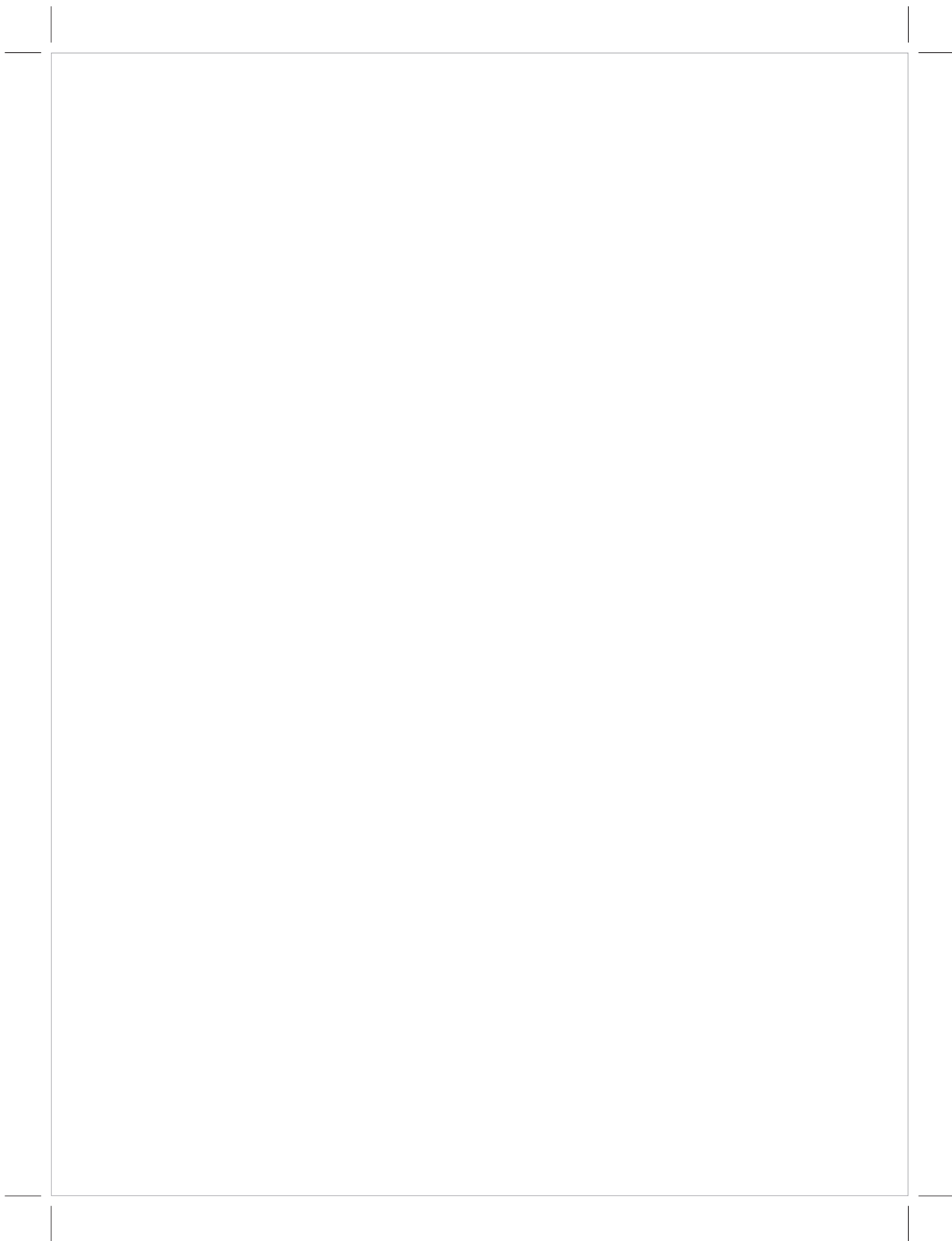

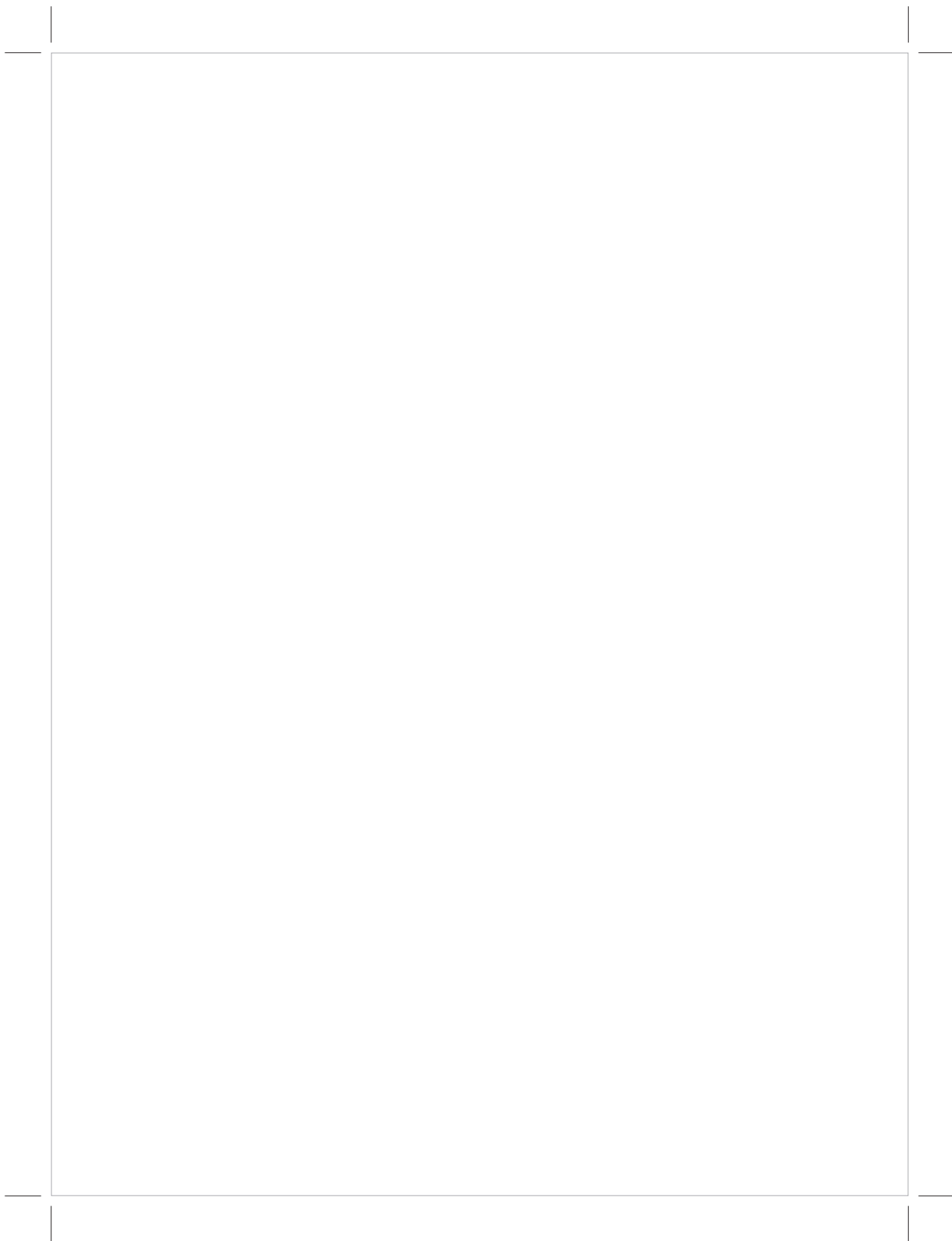
הילד התעורר ואמר "סטפאן", ומיד לאחר מכן "שטפאן". רק אחרי עשרים או שלושים שנה התגלה שסטפאן היה שמו של סב־סבו; למרבה המזל, מה שלא התגלה היה, שִׁשְׁטפאן היה מי שרצח במהלומת גרון את סב־סבו של הילד, כלומר את סטפאן, כך שאיש גם לא הקדיש מחשבה כלשהי לכך שהם, כלומר שטפאן וסטפאן, לא ידעו דבר על הצד הקומי של הטרגדיה שלהם.

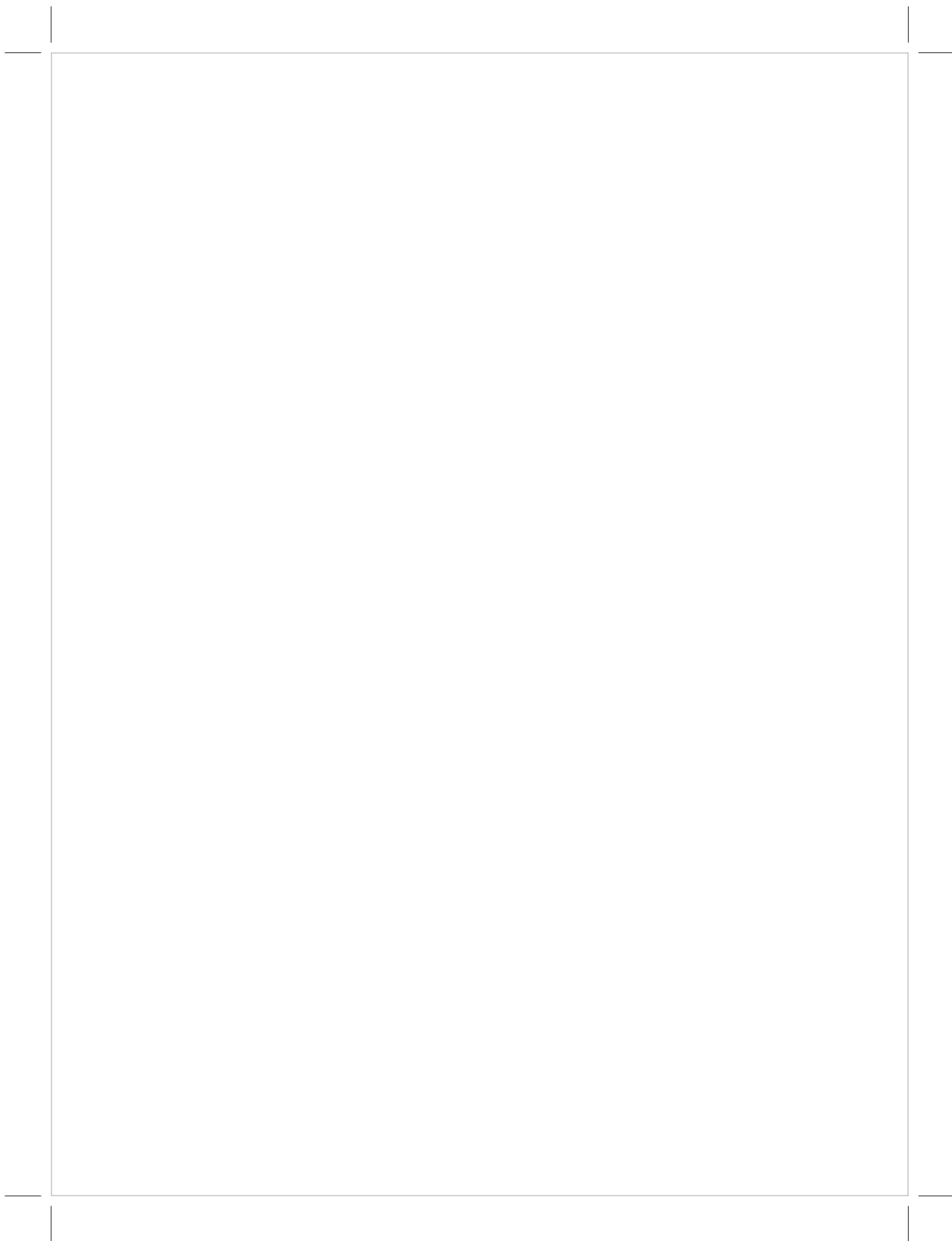
מעט לפני מלחמת העולם הראשונה הוצתו ברייקסמוזיאום באמסטרדם
חמישה תפנימים של וְרמר על ידי זקן מאינדונזיה, שטען להגנתו בבית
המשפט בהאג כי החדרים הזכירו לו את מרתפי העינויים שבהם נחקר לפני
כמה עשרות שנים, בין השאר על ידי קירוב נרות דולקים אל עיניו.

היהודי שהתמוטט אל מול "השגרירים" בגלריה הלאומית בלונדון ותוך כדי כך, כביכול מבלי משים, קרע באנקול קצבים את הציור באלכסון מפינה לפינה, מששבה אליו רוחו במסעדת המוזיאון, התנצל ואמר, בתערובת של יידיש ואנגלית, כי הבחין פתאום במישור מופר מזנק אליו מתוך הציור.

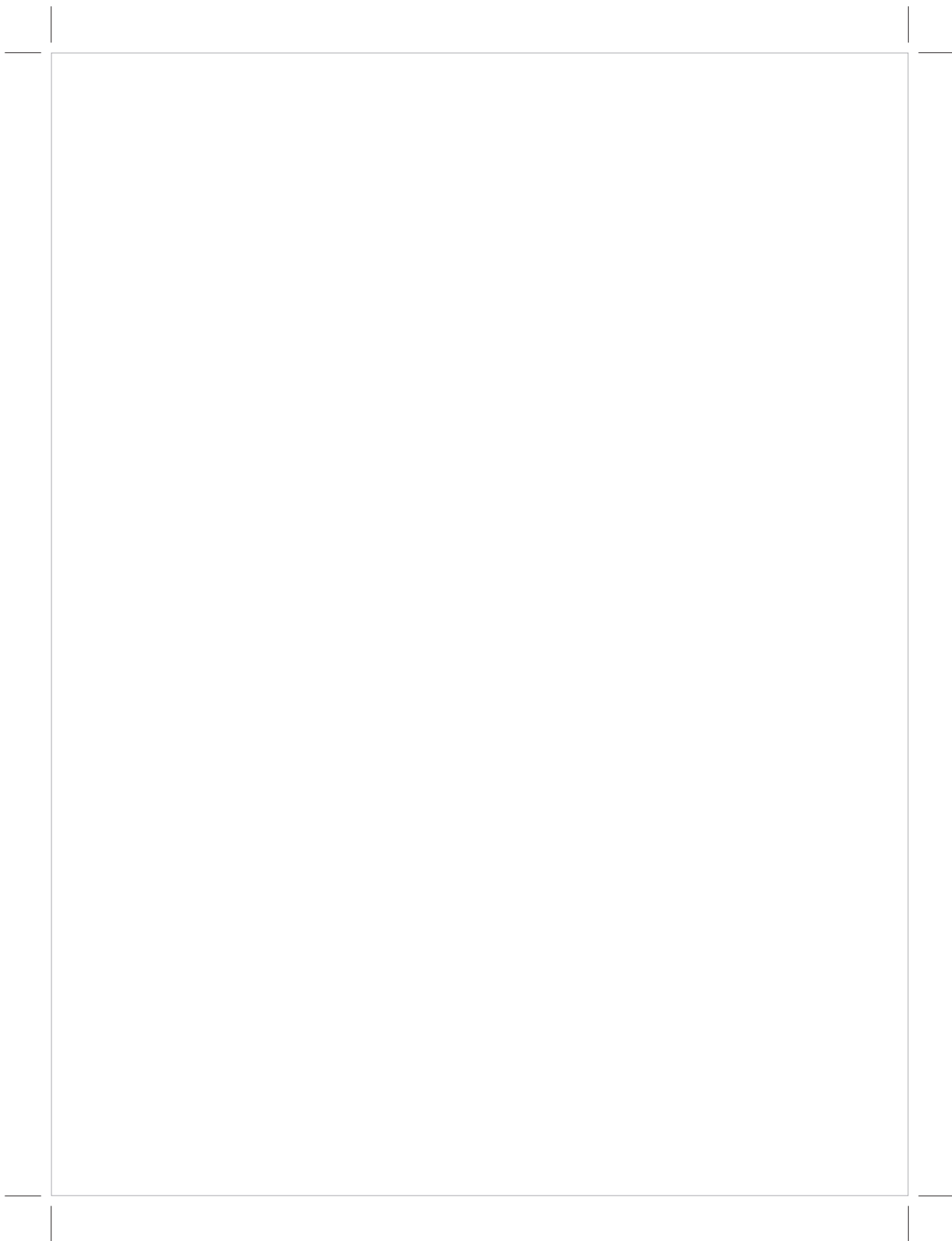

כמה שעות אחרי שחזרנו מההלוויה, דפק בדלת האיש מחנות הצילום ומסר לנו את המעטפה הכתומה עם התמונות שחזרו מהפיתוח. "יצאו רק שלושים וחמש", הוא התנצל, אבל לא הסכים לקחת כסף. כולם חשבו, שהוא נראה בדיוק כמו בזמן שהיה חי.

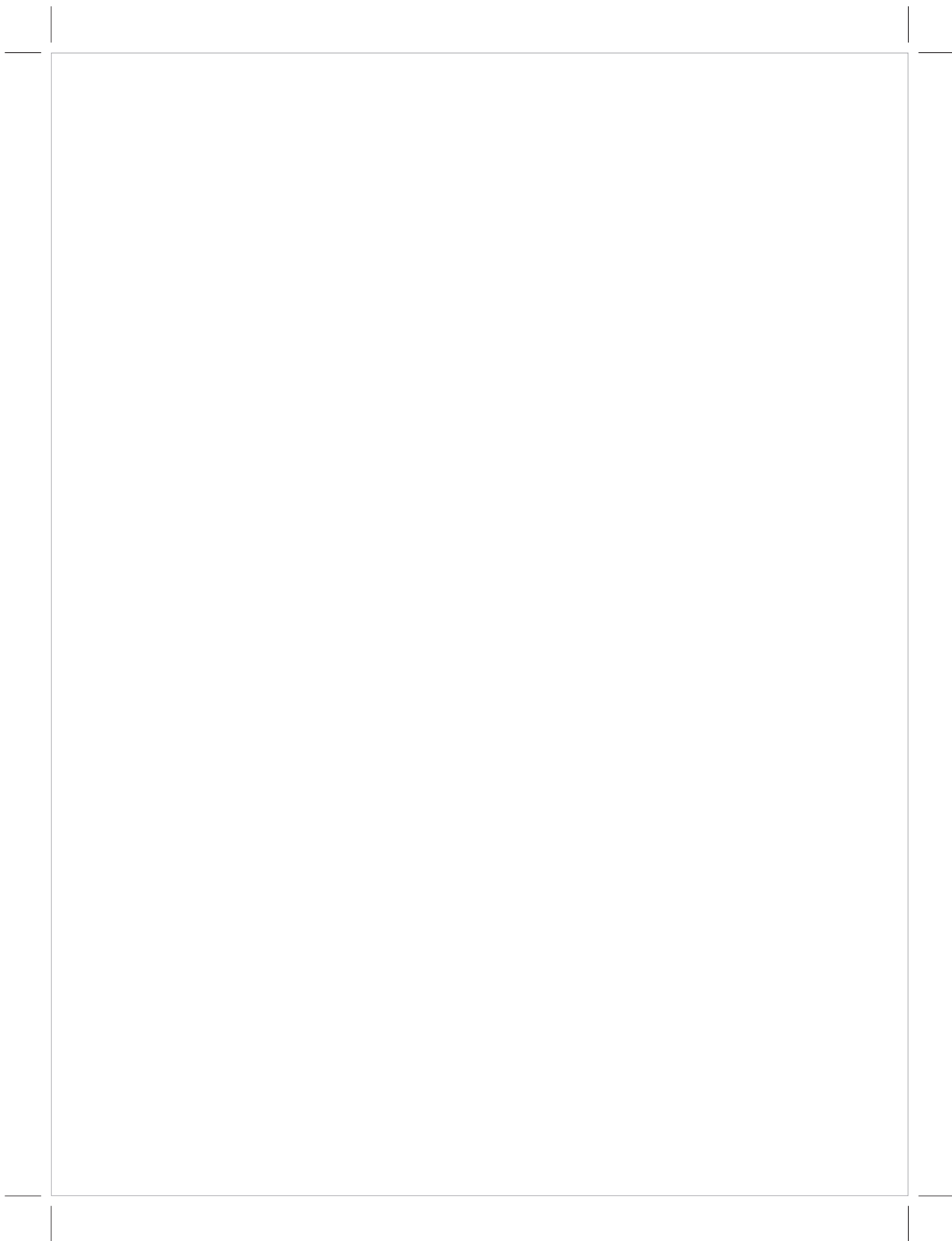

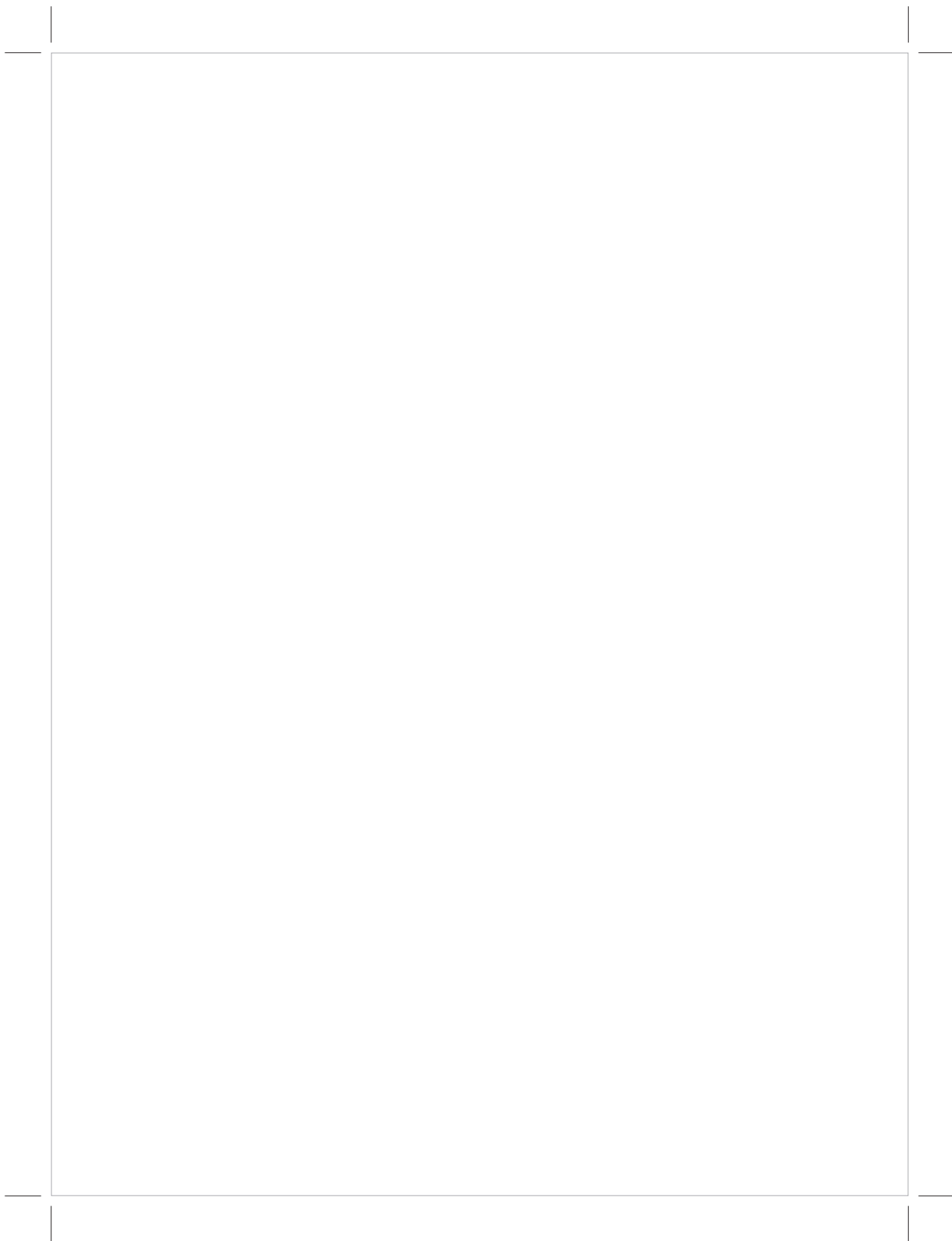
שומרי מוזיאון הלובר בפאריז, באקדחים שלופים, נדהמו לגלות בוקר אחד את הציור "ישו מרפא את העיוור" ועליו קשקושים בעיפרון עבה, יחד עם עוד כמה ציורים מאת פוסן, מושלכים בלי סדר על רצפת החדר, ובמקומם כמה לוחות עץ דק פשוטים ועליהם קשקושים בעיפרון עבה, צבעים נוזלים, הדבקות של נייר עיתון ומילים בשפה לא ברורה. לאחר חקירה של משטרת צרפת התברר כי האוצר הישראלי טעה במטרו, והגיע למוזיאון הלא נכון ולחדר הלא נכון, מדווח היום בהבלטה ה"לה פיגרו" במדור הספורט.

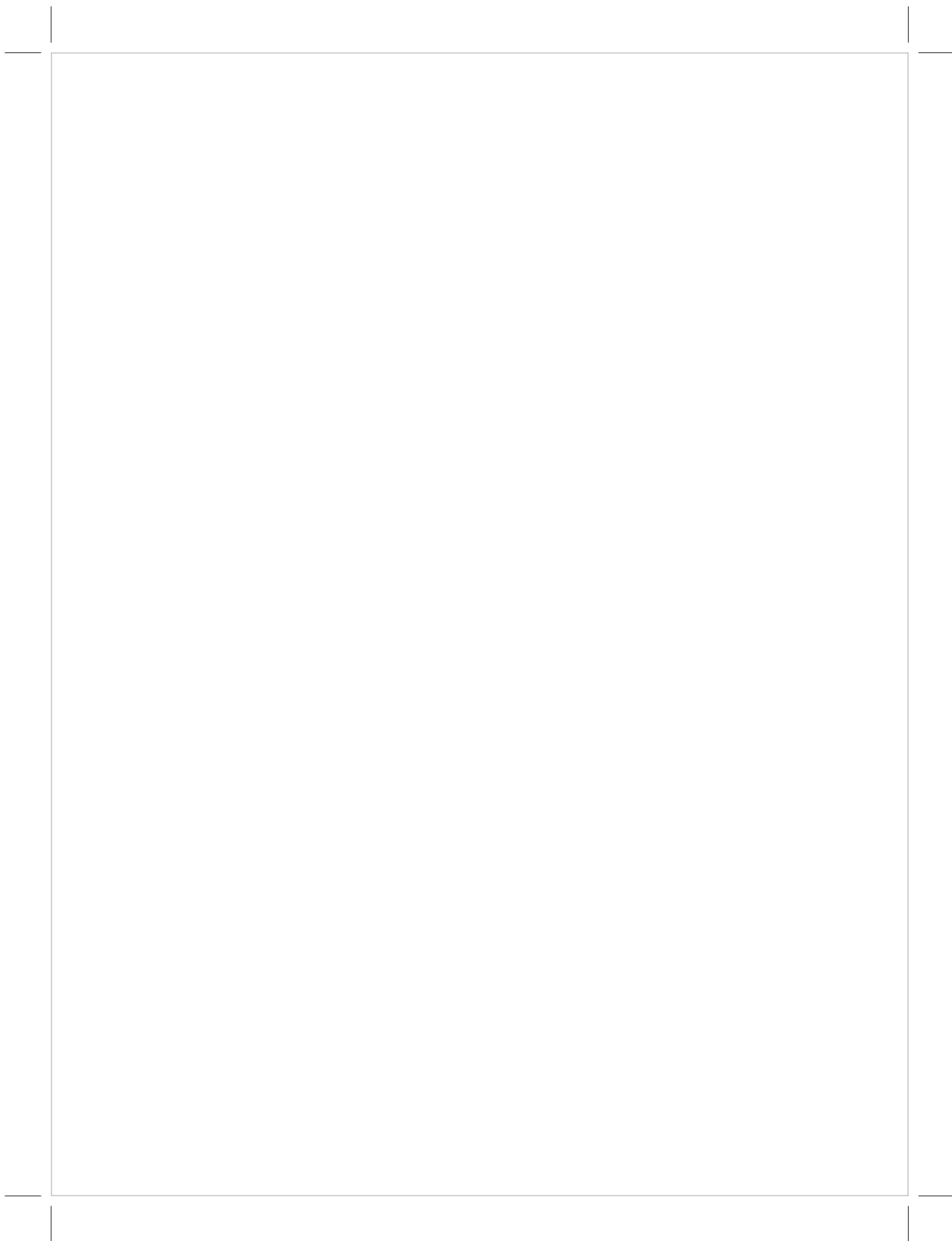
העיוור שחצב מנהרה והצליח כמעט לשסף את ה"מונה ליוזה" לאורכה בסכין
יפני הסביר אחר כך לתיירים היפנים, בשפתם, כי הצליח להתגנב אליה מן
הזווית שממנה אין היא יכולה להביט.

חורחה סנטה איזבל, רודן גינאה המשוונית, צאצא לאנוסי ספרד ממוצא יהודי, שנודע בכינוי "הארכיטקט", חתם לפני כמה שנים על צו ולפיו תוקם, לאורך קו האורך 10, גדר ישרה מצפון לדרום, מהגבול עם קמרון ועד הגבול עם גבון. המהנדסים השווייצרים, בטרם נעלמו, העירו את תשומת לבו לעובדה כי תוואי הגדר המתוכנן חוצה את נהרות המדינה בארבע נקודות ולכן כמעט בלתי אפשרי לביצוע. אבל הגבול המערבי של גינאה המשוונית הוא, היום, קו ישר כסרגל, והמדינה כולה זכתה לצורת הריבוע הנכספת. אין דבר קל יותר היום מחישוב של שטחה של גינאה המשוונית, על פי מדידה של אורך אחד מגבולותיה – וזהו, חשב סנטה איזבל, הרי העיקר. לאחר כמה שנים, כשביקש "הארכיטקט" לרחוץ בחופים הנפלאים של באטה, נרמז לו, על ידי היועץ השווייצרי, כי הדבר בלתי אפשרי מפני שאין למדינה עוד גישה אל האוקיינוס האטלנטי. המפות נפרשו, ורק אז הסתבר כי כוונתו של "הארכיטקט" היתה לריבוע שצלעו המערבית תהיה צלע החוף, וצלעו המזרחית הגדר של קו האורך 10, דבר שהיה, במובן מסוים, בלתי אפשרי מבחינה גיאומטרית – מה שלא מנע, עם זאת, מרודן גינאה המשוונית, חורחה סנטה איזבל ומפמלייתו בת שמונים הנפשות לרחוץ, כמתוכנן, בחופיה הנפלאים של באטה, ולשוב, עוד באותו היום, אל המולדת.

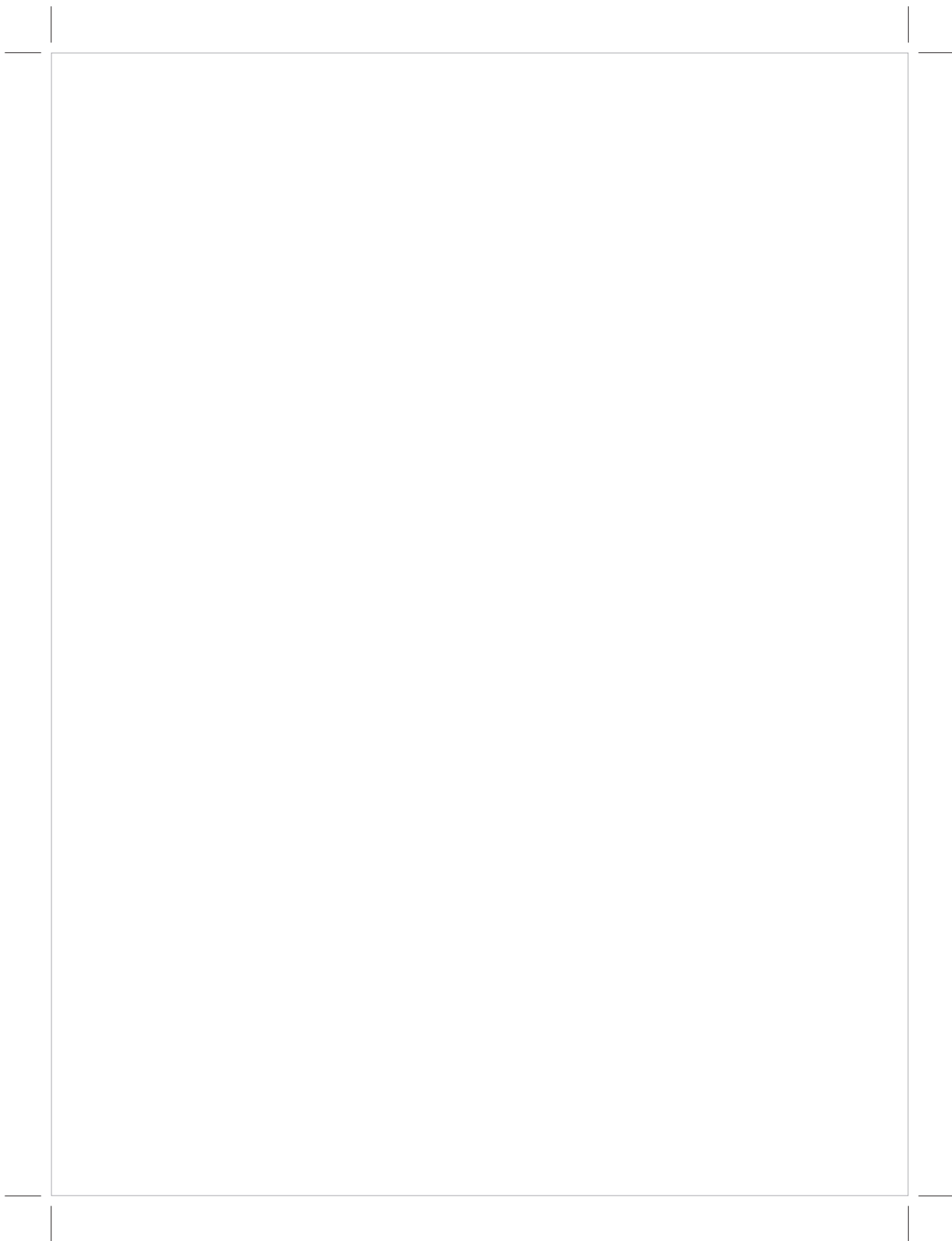

מוזר, אך אותו כתם על המפה שכונה שנים כה רבות אוסטרליה לא היה אלא טעות נפוצה וחוזרת בהדפסת מפות העולם: למעשה, היה האי העתק הפוך של סין, שהודפס על פני האוקיינוס בגלל קיפול לא זהיר של המפה על ידי המדפיס היהודי, בשעה שהצבע היה עוד טרי על הגליון. כשנשלמה בניית החומה הסינית הצפונית השנייה על גבול מונגוליה בשנת 2004, והארכיטקט, ראש הצוות הישראלי עליה, מלווה במאבטחו האישי, אל ראשה, כדי להשקיף בפעם האחרונה על הנוף המונגולי שלעולם לא יראה עוד על ידי תושבי סין, לרוע מזלם, גילה להפתעתו כי במקום מרחבי החול הצחיחים של מדבר גובי נשקפים אליו מישורי שלג לכל רוחב המבט, וכי החומה, שהתחילה לשקוע אט-אט במימי האוקיינוס ההודי, פונה לכיוון דרום ולא לכיוון צפון, כפי שתוכנן.

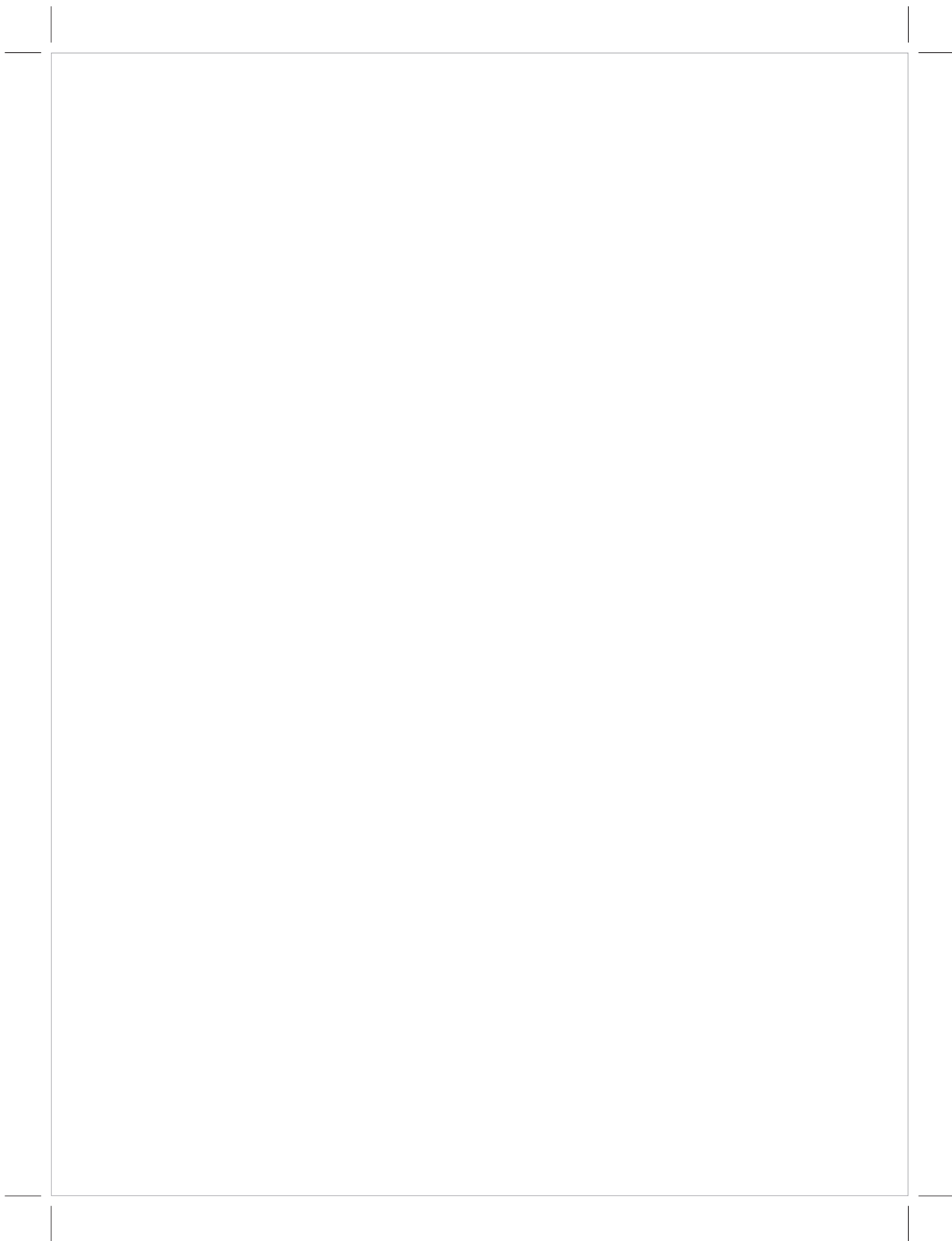

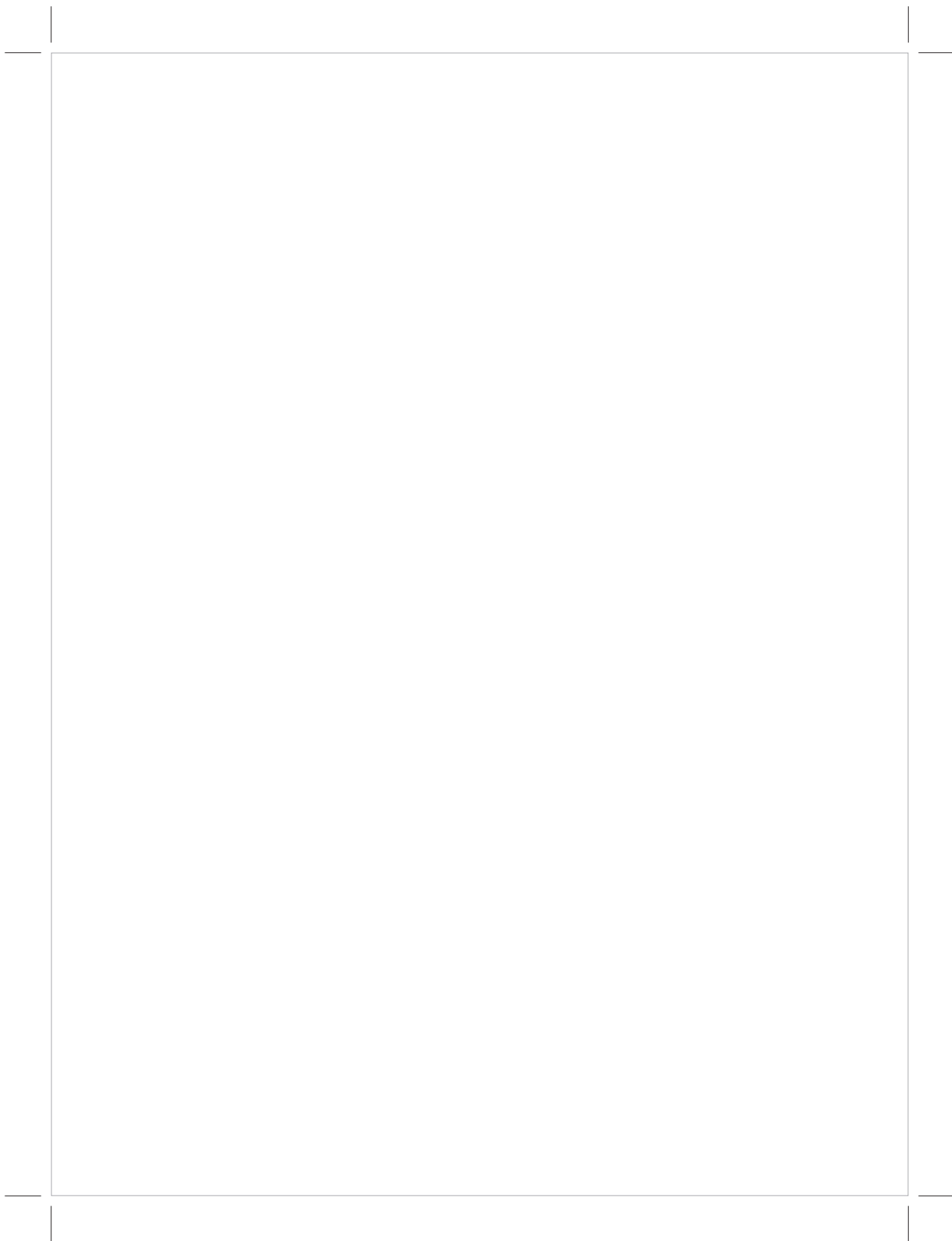
בשל ההוריקן נאלצה הגברת ג'נט רוזנברג, יהודייה ילידת ג'ורג'טאון, קנטאקי, להתעכב יום אחד באפריל של שנת 1943 בג'ורג'טאון, בירת גיאנה, בדרכה לג'ורג'טאון, גמביה, שם היתה צריכה להיערך ארוחת ראש־השנה המסורתית אצל שגריר שווייץ בסנגאל ובגמביה. למרבה המזל, בג'ורג'טאון, כלומר בג'ורג'טאון, גיאנה, פגשה במקרה את מי שיהיה בעלה, צ'די ג'נג, מי שיהיה לימים, אגב, גם ראש־ממשלת גינאה, ויוחלף, לאחר מותו, על ידי אשתו, שתשנה את שמה לג'נט ג'נג, ושתהפוך, לאחר כמה שנים, אף לנשיאת המדינה, אשר על פי הנתונים הרשמיים בשנת 2001 מחולקת אתנית ל-49% הודים, 32% שחורים, 12% בני־תערובת, 6% אינדיאנים, ו-1% לבנים וסינים. לארוחת הערב בג'ורג'טאון, גמביה, או שמא היתה זו ארוחת הצהריים, גברת רוזנברג לא הגיעה מעולם, למותר לציין. הנתונים הרשמיים אינם מוסרים כל מידע על מספר היהודים בגיאנה.

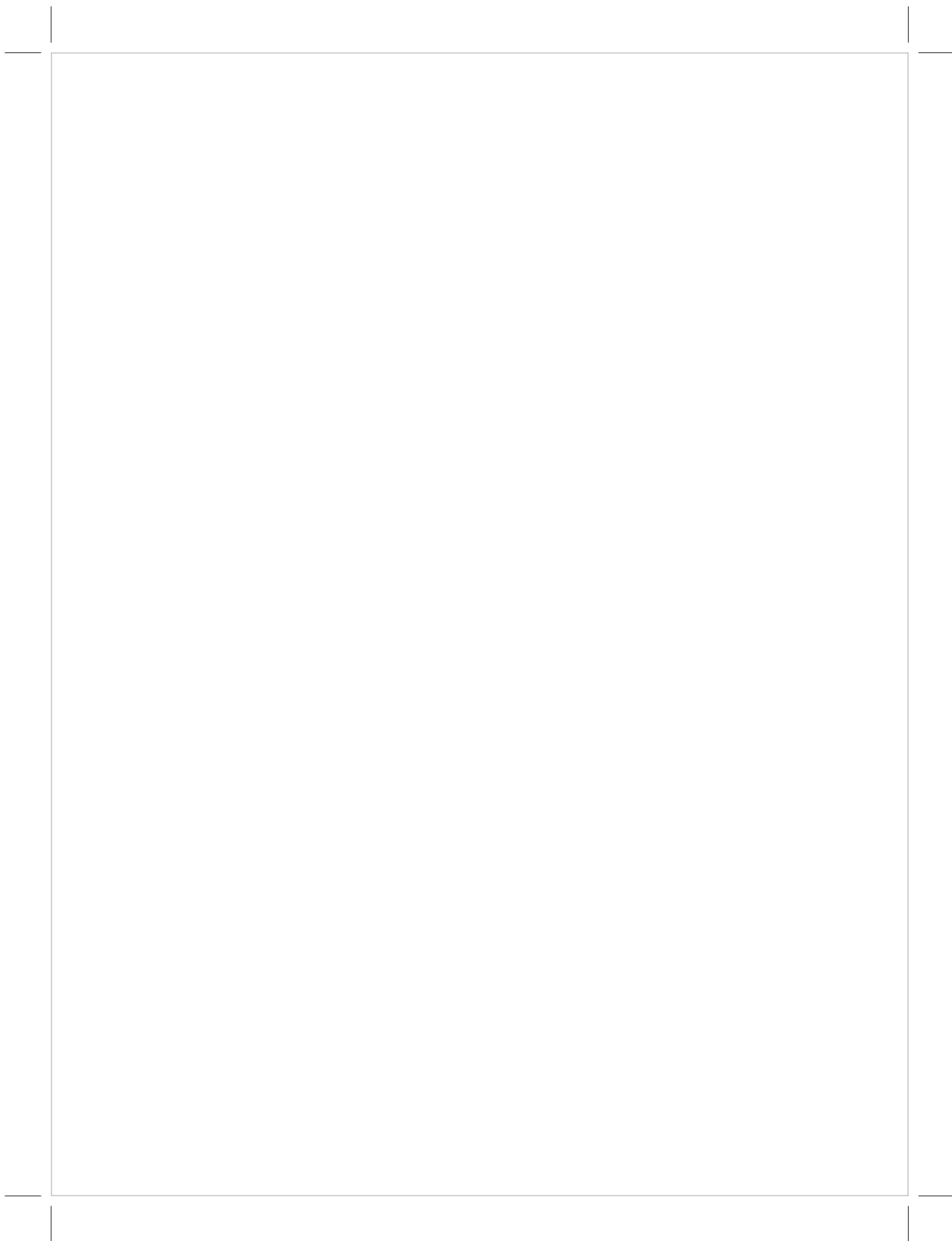
שינוי שמה של גיאנה ההולנדית ל"סורינאם" נעשה אחרי שמשלחת צירי ארגון הגג האפריקאי למסחר (AROOT), ארגון המאגד את ארבע המדינות גיאנה, גיאנה-ביסאו, גיאנה המשוונית וג'יבוטי, שיצאה ליריד השנתי באמסטרדם הגיעה, בגלל טעות זעירה של הנווט הישראלי, לג'ורג'טאון שבגיאנה. בשל הדמיון הצלילי סברו חברי המשלחת, איש-איש לעצמו, כי לא יצאו כלל את ארצותיהם, ופרשו לישון, כל אחד בביתו, מתוך כוונה להיפגש מחר ולצאת לדרך. למחרת בבוקר, כשהבחינו, כל אחד בנפרד, כי על דלתות בתייהם מוצבים שלטים בהולנדית, הגיעו למסקנה כי, על מנת למנוע בלבול דומה בעתיד, יוצע לממשלה המקומית להסב את שם המדינה לסורינאם. ההצעה התקבלה, אם כי בכך לא נפתרה הבעיה לחלוטין: כיום, מעברה האחד של סורינאם שוכנת, עדיין, גיאנה הצרפתית ומעברה השני גיאנה. מומחים קנדים ליחסים בין-לאומיים, ממקום שבתם בֶּפֶון, מחווים דעה, לכן, כי בתיקון שהושג לא הושם קץ למסכת הייסורים והזוועות של מדינות צפון אמריקה הדרומית.

צייר אחד בשם עוזי קצב נכנס לאחד מחדרי ההלבשה של אולם הקונצרטים, חנק את הצ'לן, לבש את בגדיו, והצטרף לשלושת חברי הרביעייה שעמדו לפתוח בנגינת הרביעייה החמישית של שוסטקוביץ'. שני הכנרים וגן הווילה, כל אחד בנפרד, שיערו כי ההחלפה תואמה עם השניים האחרים, ולא אמרו מילה, מה גם שנגינתו של הצייר היתה, כפי שהתבטא מבקר המוזיקה הקלאסית ההולנדי של ה"דקאר קורייר", צבעונית, מדויקת, מרגשת – ונאמנה למציאות ולמציאות של הפרטיטורה באופן בוגדני (viertroodisch) למדי. אלא שכמה תיבות לפני תום היצירה גילו פועלי הבמה את הצ'לן כפות ובוטט בתוך נרתיק הצ'לו שלו, והזעיקו את המשרה. במשפט הצטרפו לתביעה הכללית מאתיים שמונים וששת מנויי הסדרה היוקרתית "צלילים קאמריים" שטענו בתצהיר־בשבועה, כל אחד בנפרד וללא שתיאמו את הדבר ביניהם מראש, כי כשעלו האורות והצלצול המסמן את ההפסקה נשמע, גילו כי חליפותיהם השחורות מרובכות אלפי רסיסי צבע לבן אשר, טענו כולם בנוסח אחד, לא היה אפשר להסיר גם אחרי כמה וכמה גירודים וכביסות.

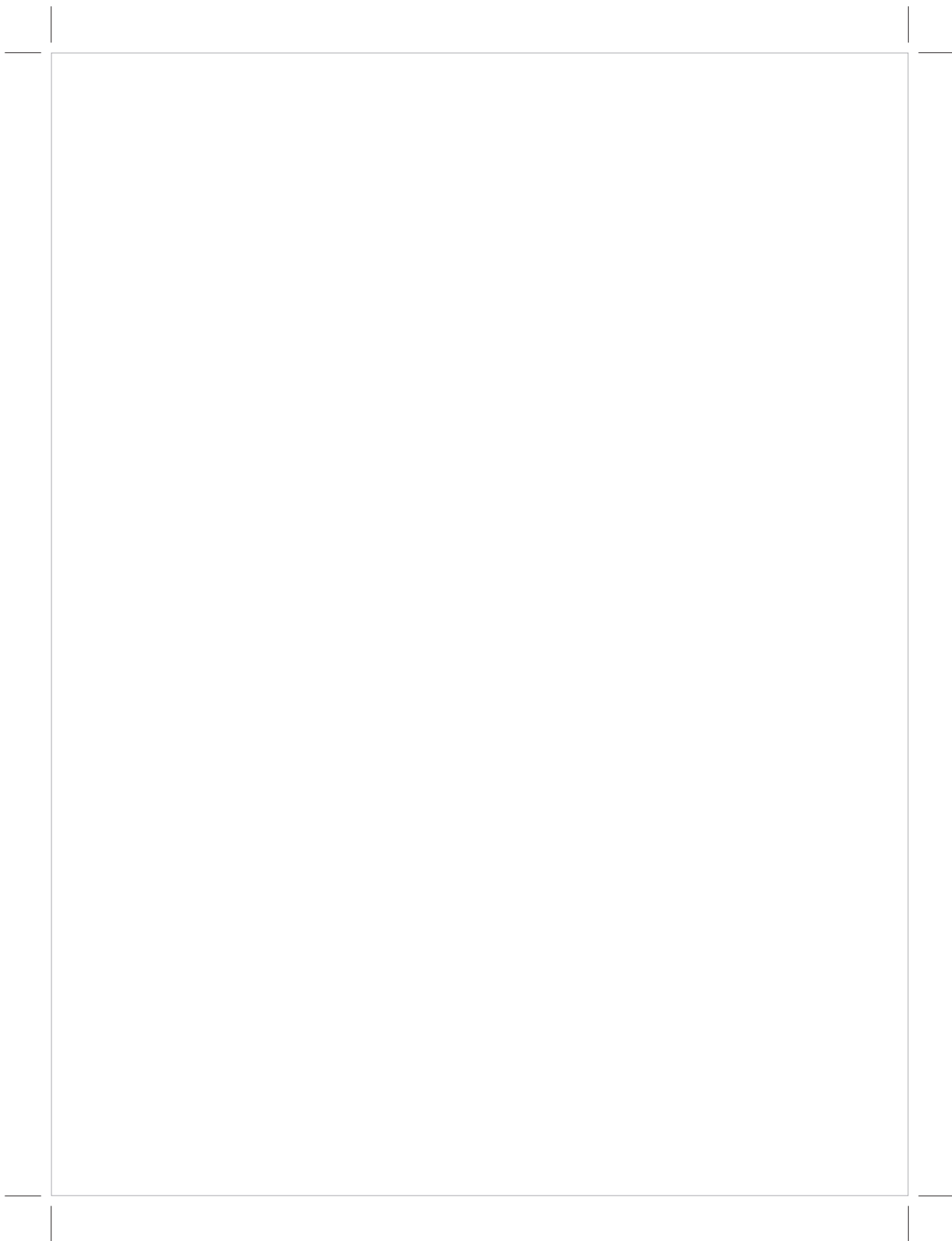

המשורר שרכש חנות שלמה של תוכים ירוקים, אדומים וכחולים, ושיחרר את כולם מערבה, בבת אחת, מעל הירקון בתל אביב אחרי ששינן להם במשך כמה ימים את שמו, הסביר שבדרך זו קיווה להשיג את הפרסום והכבוד שלא יכול היה להשיג בדרכים אחרות. אבל אחד התוכים נלכד לבסוף, והתברר כי הכול היה לשווא.

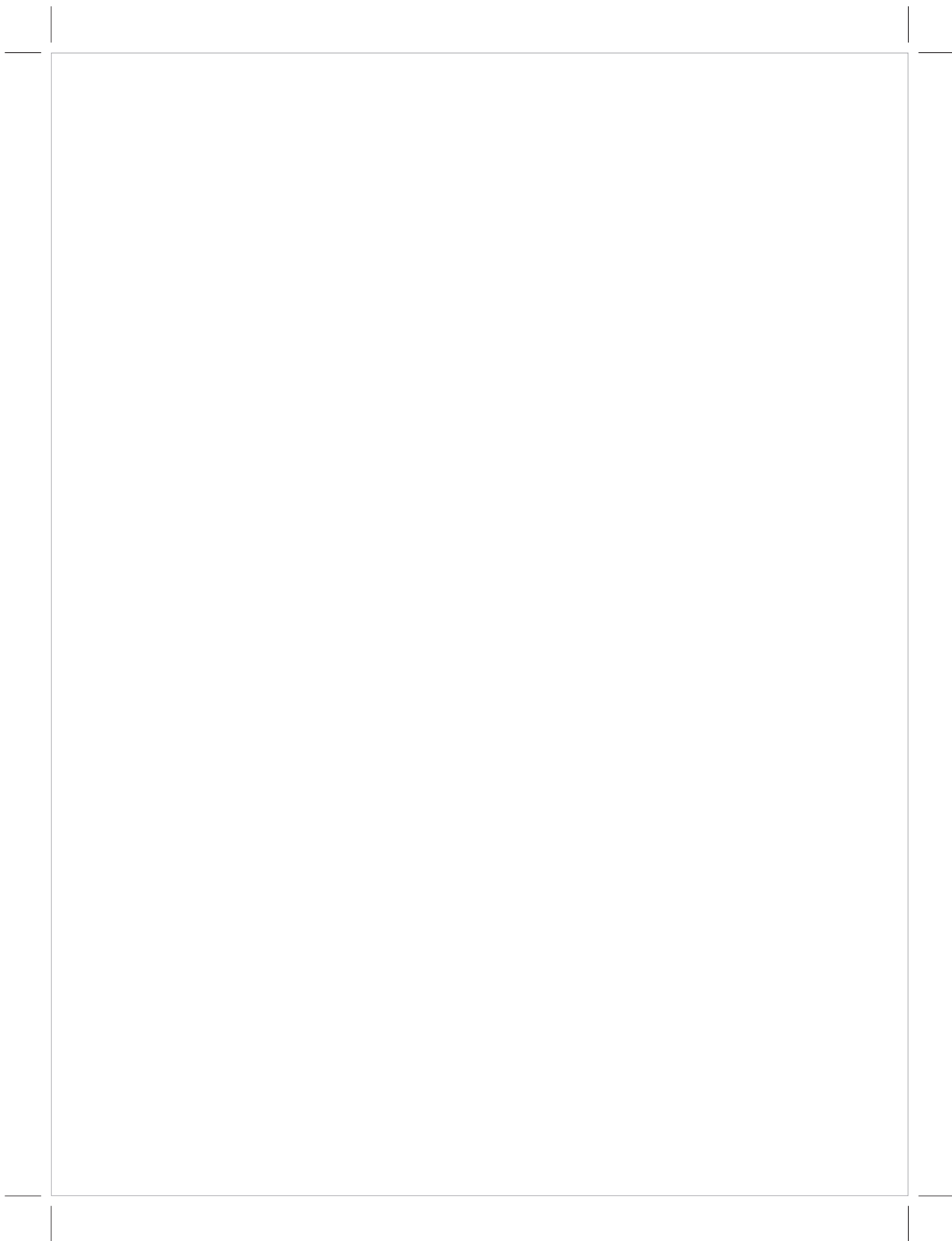

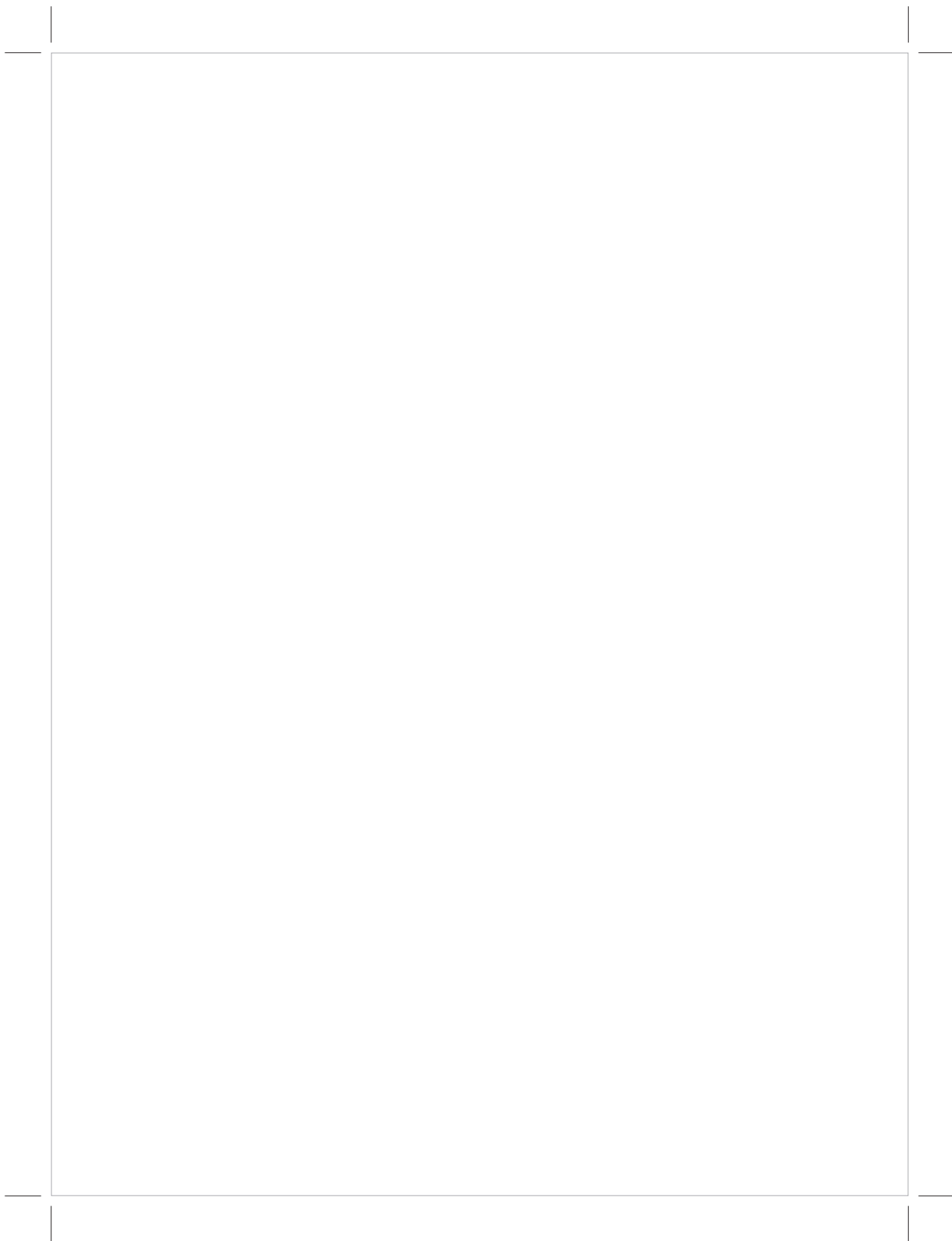
ביוהנסבריק, עיירה איסלנדית צפונית, שנודעת במדריכי התיירים כאטרקציה בזכות כך שהטמפרטורה בה, במשך כל ימות השנה, היא מינוס שלושים מעלות בדיוק, ארע, למרבה הבושה, המקרה הבא: בנו ובתו התאומים של מושל המחוז, בהגיעם לגיל 15, הן בגלל בידודם מכל אדם והן בגלל ש, כלשונם, חשו כי הם מ ת א י מ י ם , קיימו באחד הימים מה שמכונה באיסלנד מגע אינטימי, וכעבור תשעה חודשים נולד בנם. מושל המחוז, בוש ונכלם, לא שרד את חודש ההיריון החמישי, ולא זכה לראות בלידת נכדו, אשר נקרא על שמו. ככל שעבר הזמן הלך והתברר כי התינוק, שגדל והפך לנער, זהה לחלוטין בכל לסבו המנוח. למעשה, שלושים או ארבעים שנה מאוחר יותר היה כבר ברור לכול, כי המושל נולד מחדש, כלומר כי הנכד וסבו הגם אותו אדם, פשוטו כמשמעו, וכפי שניסח זאת האב המאושר: "בני הוא אבי". אך טבעי היה כי הצעיר ימונה למושל יוהנסבריק, כלומר, כי מְשָׁרְתוֹ שמשללה ממנו עקב מותו תוחזר לו, וכך היה. ה"לואנדה מירור" מדווח כי מקרה דומה ארע גם באנגולה, אם כי, מציין הכתב, היתה הטמפרטורה במקרה זה גבוהה בהרבה.

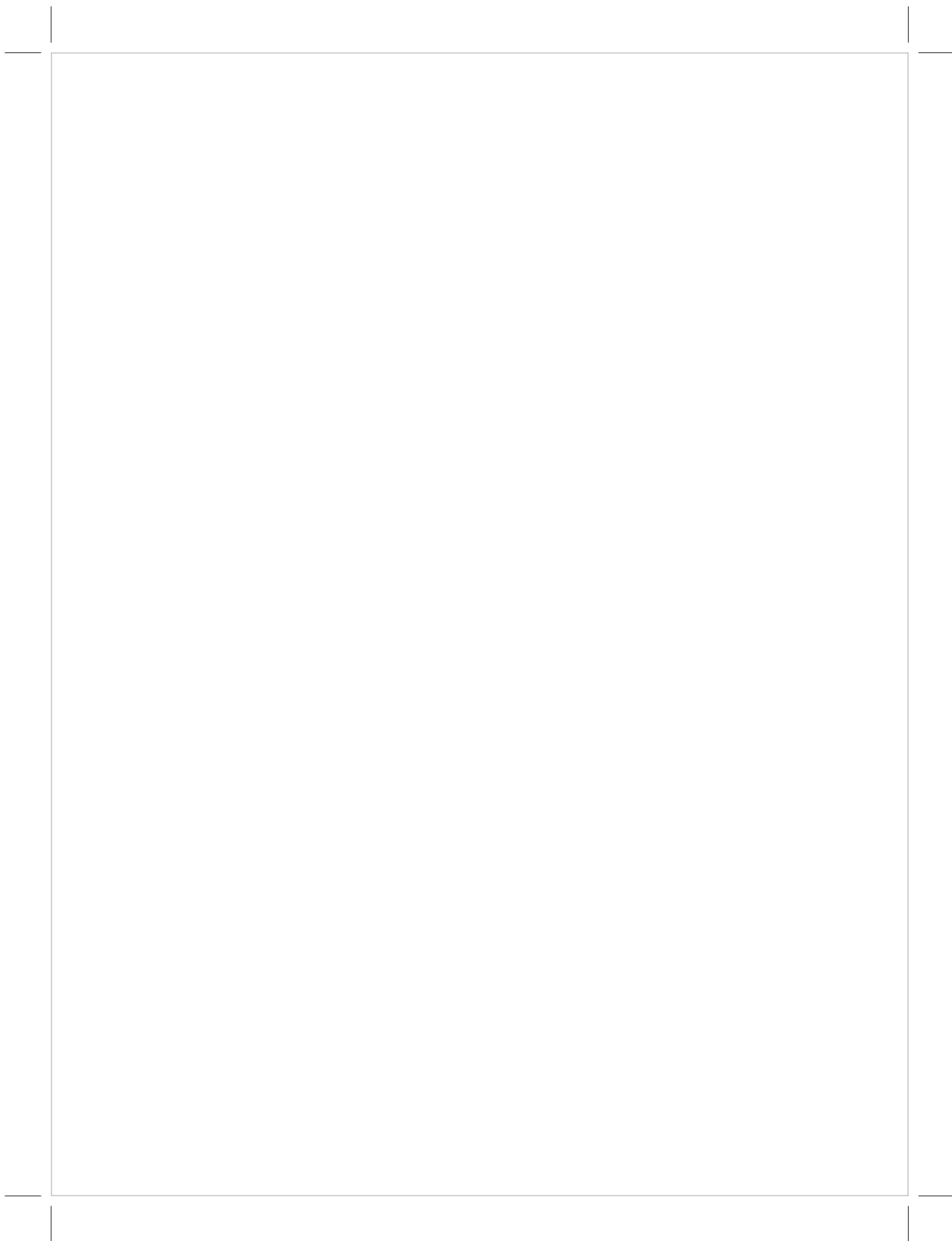
תחיית המתים שהתרחשה באותו יום, בבת אחת בכל העולם, לא נגעה, כך הסתבר כמה שעות מאוחר יותר, לבני האדם, למה שמכונה המין האנושי, אלא רק לבעלי החיים. עמדתי מול החלון ולנגד עיני התרוממו פני השטח, האדמה, השחירו אל השמים. אבל היו אלה, כפי שהסתבר אחר כך, כמה מיליארדים של נמלים שחורות, כל מתי הנמלים מאז ומתמיד, שהתגלגלו אל הבקעה שבמרחק כמה קילומטרים מן הבית. במקומות אחרים בעולם דווח על עדרי דינוזאורים, עדרים של מאות אלפי אנטילופות שטפו במרוצה כאילו לא עברו אלפי שנים של מוות על החיות הללו, שקמו מעפרן ופתחו במרוצה אל יעד לא ברור. השמים כוסו באינספור ציפורים, מראה מבעית, הימים נמלאו לווייתנים וחיות שעל פי הערכות זהירות היו בנות עשרה מיליון שנים ואיש לא ידע לכנותן בשם זולת "המפלצות". מינים שנכחדו שבו לשגשג באחת. תוכים מדברים נָנערו והחלו לדבר בלשונות שלא נשמעו על פני האדמה כבר אלפי שנים, צבי מים ענקיים שאגו וירדו בכבדות אל המים. אי־משם, ממרחק לא גדול, נשמעה ירייה, ולהקה של שלושים מיליון עורבים התרוממה מעל סיביר, מותירה על הקרקע את המת הראשון של העידן החדש.

אין פרבר מרוחק יותר, שנוא יותר, מפחיד יותר, מהפרבר ד' שבמערב העיר. פועלי העירייה, המאובטחים על ידי יחידות מיוחדות וחמושות של הצבא, מגיעים מדי יום ראשון כדי לפנות מקצת מן ההריסות שנותרו מן השבוע שחלף. המלחמה בפרבר ד' מתנהלת כבר שנים בחומרי נפץ, ולאחת הכנופיות, כך נודע, יש שני טנקים ומסוק קרב ישן, שנועדו למשימות מיוחדות. בלילות עולים מד' רעשים וצווחות. לעתים הצווחות נדמות קרובות, לפעמים מגיעים פליטים מד' אל השער, כלומר אל מעבר־הגבול שבין העיר וד', אבל השער נעול כבר מאה שנה ויותר, אין איש יכול לחצות את השער מד' אל העיר. אחרי כמה שנים, כשהיה צר המקום בתוך החומות, הגיחו כמה בתים, ואחר־כך שכונות קטנות, פה ושם, אל המרחב העצום שבין העיר לד'. נבנו כמה צריפים, בקתות, נחפרה באר מים, הוקם מגדל תצפית. כעבור כמה ימים הגיעה השמועה על היישוב החדש למישהו בפרבר ד', אחד הסוכנים הנוסעים הנעים בדרכים עוקפות בין העיר לפרברים – ומן המערב האסון לא אחר להגיח. אין פלא, אפוא, שכעבור עשר שנים בלבד, כשחזרתי לעיר, הופתעתי למצוא את עצמי, בגלל טעות של נהג המונית, שאת הדיאלקט שבפיו לא הבנתי, בתוך אזור של העיר שהיה, בלי ספק, אזור ד' טיפוסי – הרוס במקומות רבים, מסריח, מנופץ – אבל, עם זאת, כשהרמתי את עיני, לא היה ספק גם שאני ניצב ב"חצר הזהב", החצר החזיתית של ארמון הנשיא, שהועבר, כמסתבר, אל הפרבר המערבי, או שמא היה זה ד' שהגיע ושטף אותו כגל.

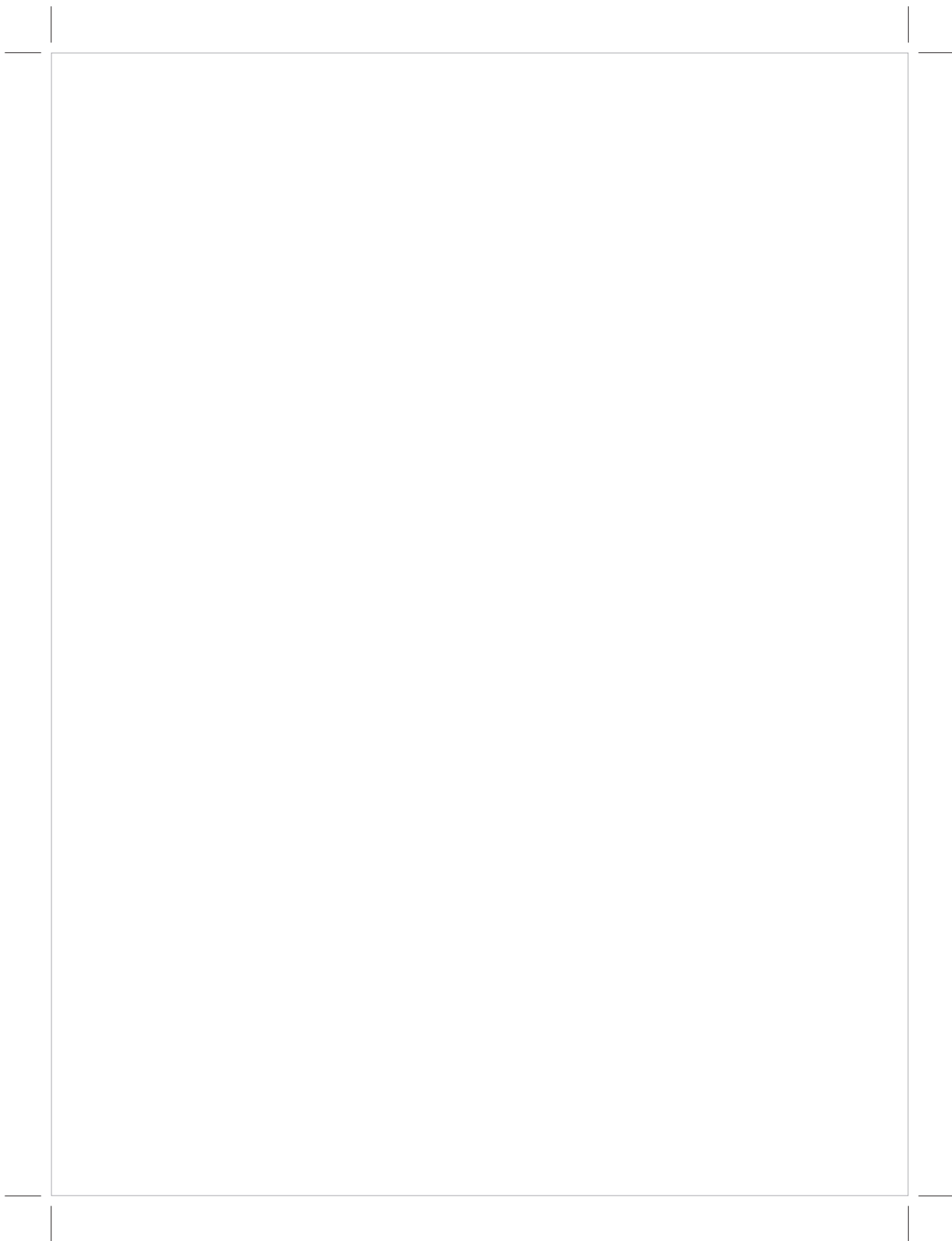

במדור "מן הארכיון" של ביטאוננו של המכון הבוליביאני לדמוקרטיה נחשף היום, כי במשאל-עם, שנערך לפני שנים רבות בברזיליה, הוחלט ברוב גדול להעביר את אוכלוסיית ברזיל אל אנטרקטיקה, ואת אוכלוסיית אנטרקטיקה אל ברזיל. ברזילאים רבים נוהגים, עד היום, לְנַעַר פתיתי שלג דמיוניים מכובעי הפרווה שלהם כשהם נזכרים במולדת הישנה שמעבר לים.

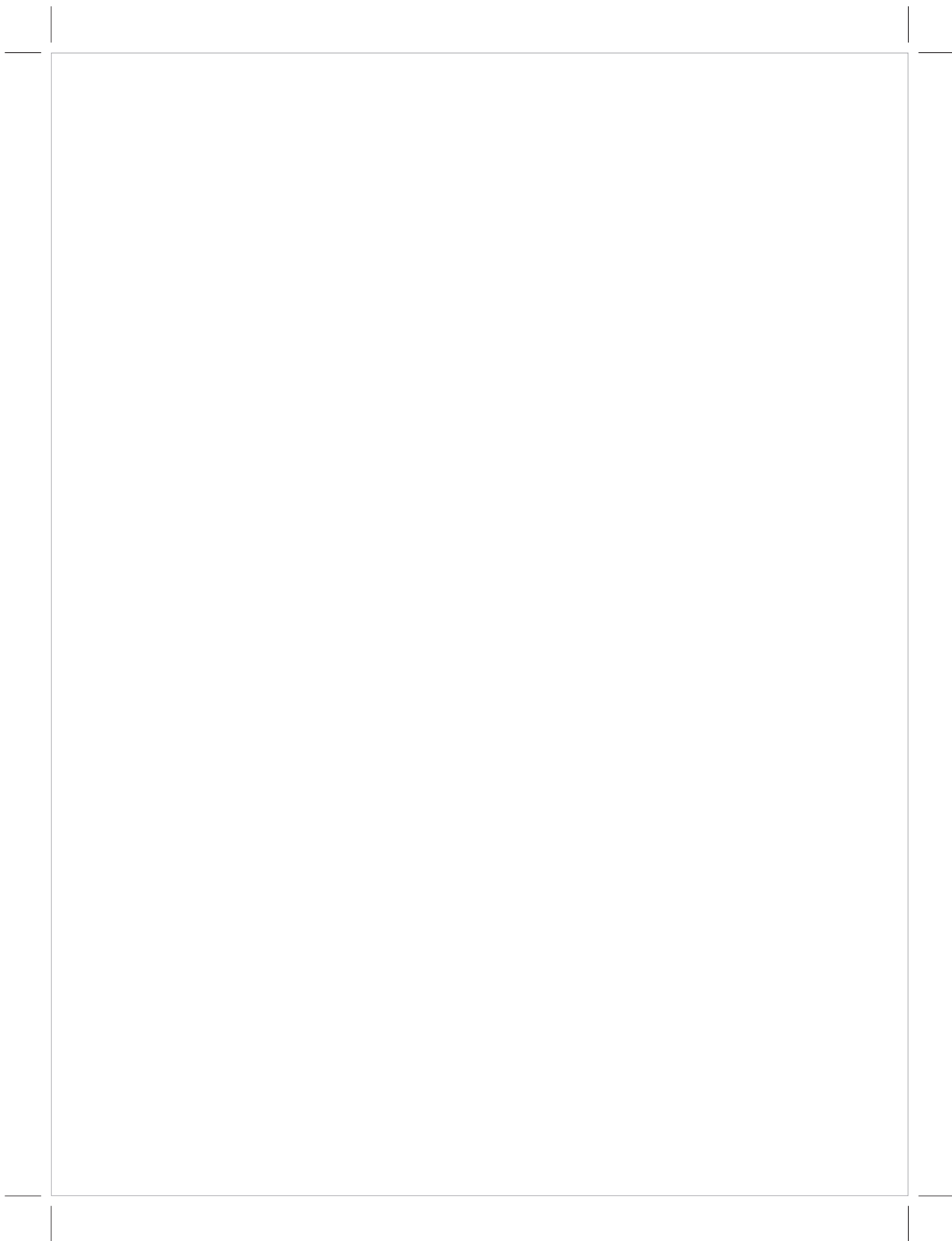

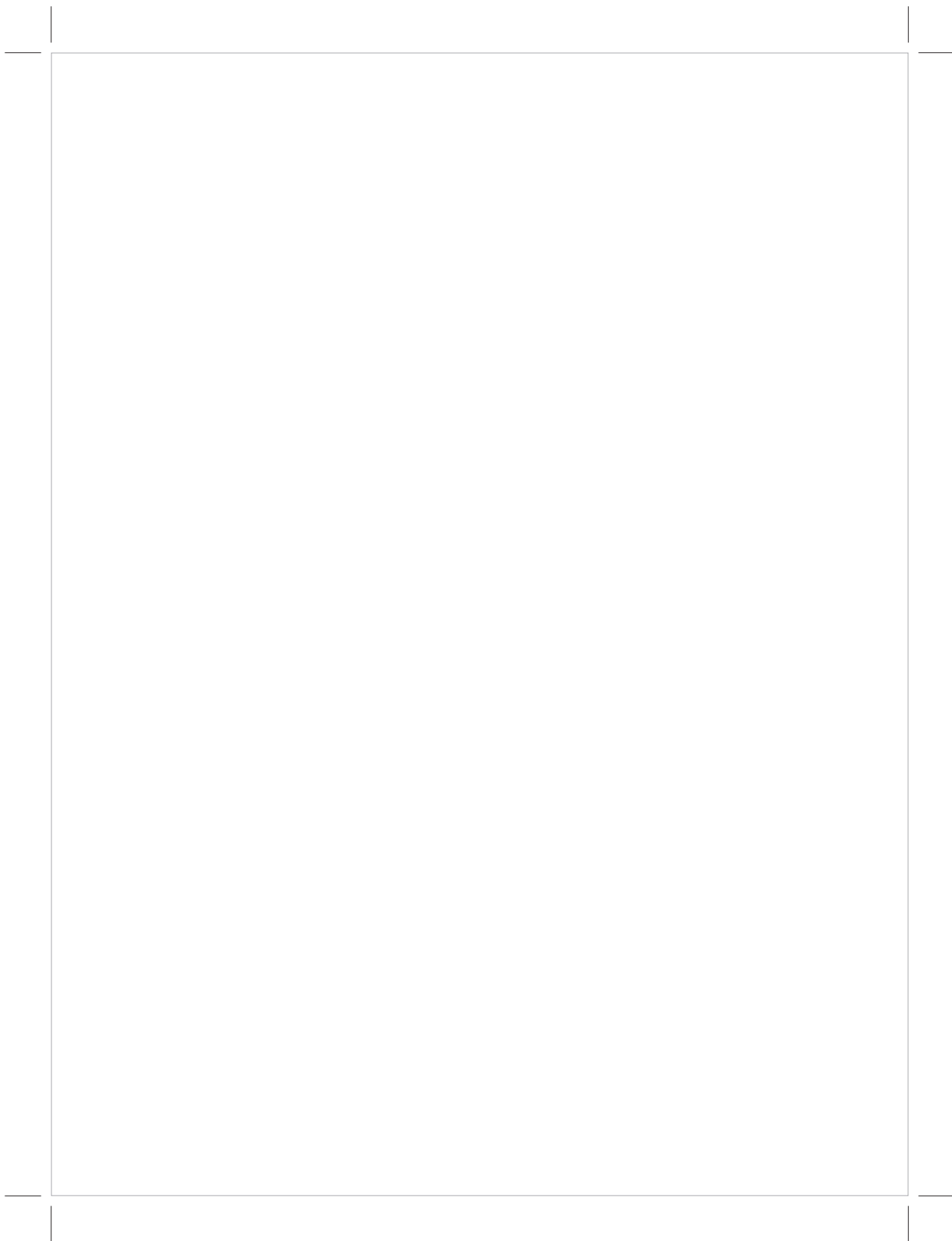
ה"דקאר קורייר" מדווח היום בעמודו הראשון כי ג'יימס יעקובו, מנחה שעשועון הטלוויזיה הפופולרי ביותר בסנגאל ואיש-סודה של אשת נשיא גינאה המשוונית הגברת סנטה איזבל, מלווה בסוללה של חמישה עשר עורכי-דין הודים מן השורה הראשונה, הגיש היום אישית לבית המשפט בניו-דלהי תביעת דיבה בסך מיליון רופיה. מסתבר כי "המודיע", המדור הפופולרי של ה"ניו-דלהי פוסט", פרסם לפני מספר חודשים ידיעה קטנה, ובה נרמז כי כוכב הטלוויזיה הידוע כג'יימס יעקובו, מנחה התוכנית האפריקנית הפופולרית "לֶךְ לַגַּמְבִּיה" ואיש-סודה של אשת נשיא גינאה המשוונית, אינו אלא ניסים בחמוצקי, אשר, כדברי ה"ניו-דלהי פוסט", שרת בעברו הלא-רחוק באחת מן היחידות המיוחדות של צבא ההגנה לישראל, טענה אשר הוכחשה על ידי עורכי הדין של יעקובו, דהיינו בחמוצקי, עד האחרון שבהם ובמשנה תוקף.

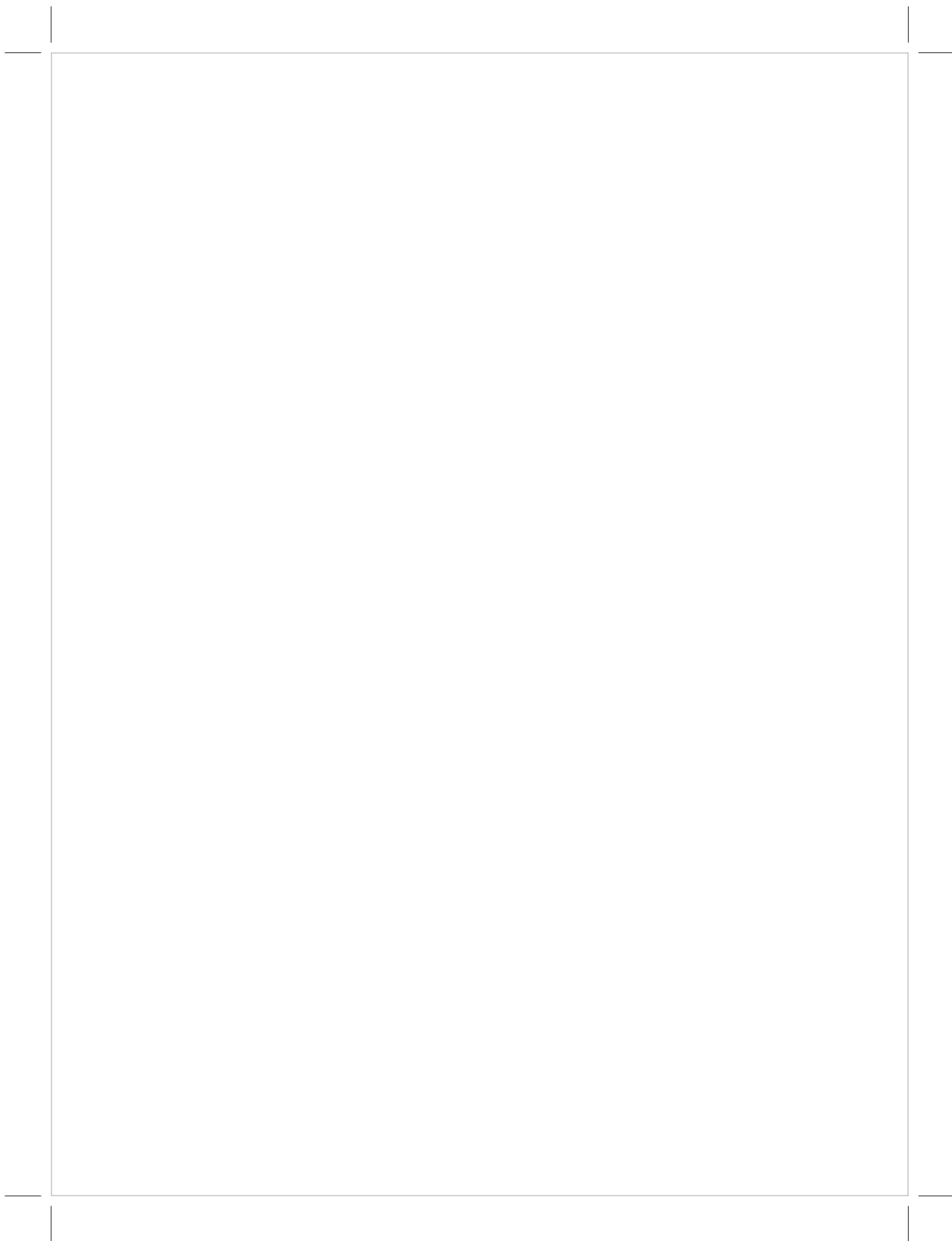
הפרשן הפוליטי של ה"פנמה צייטונג", ממקום שבתו כבון, חושף היום כי בלה אלפונסין, רודנית ונצואלה ממוצא יהודי, פרסמה לאחרונה צו נשיאותי ובו החלטה להקיף את גבול המדינה – העקלקל והנתון בסכנת פלישה מתמדת, כדבריה – בגדר גבול גבוהה. אזרחי בוגוטה, בירת קולומביה, נדהמו יום אחד לגלות גדר חשמלית מוקמת בסמוך לפרברי העיר. גם תושבים רבים במדינות השכנות, ברזיל וגיאנה, במרחק של כמה מאות קילומטרים, היו שותפים לתדהמתם, שכן גדר דומה הוקמה גם בארצות אלה. מסתבר כי צוות המהנדסים והמומחים הישראלי, בגלל ידיעה בלתי מספקת של הדיאלקט הספרדי הנהוג בוונצואלה טעה, והקים את הגדר, במקום לאורך קווי הגבול של המדינה – לאורך המרובע שיוצרים קווי האורך והרוחב של מפת כדור הארץ, הסמוכים ללמדי לגבולה של ונצואלה, מה שהיה הרבה יותר נוח לביצוע, כפי שנאלצו להודות גם בברזיל, בקולומביה ובגיאנה. הפרשן הפוליטי של ה"פנמה צייטונג" מוסיף כי מהנדסי הצוות הישראלי, שטרם נתבשרו על הטעות, עמלים עתה על תכנון הפינה הצפון-מזרחית של הגבול, אשר, כך עולה מעיון במפה, אמורה לקום בתוך מימי האוקיינוס האטלנטי.

"ידיעות אירלנד החופשית" חושף במוסף לשבת, כי כוֹרֵי התעלה הישראליים בין גלזגו לאדינבורו הופתעו לגלות, עם סיום הפרויקט וההגעה החגיגית לאדינבורו, שנחגגה בנוכחות שגריר ישראל בבריטניה והרב הראשי הסקוטי, כי התעלה שחפרו במאמץ הנדסי ניכר הגיעה הישר לאנטוורפן. כשנפרשו המפות, אמנם באיחור מסוים, התברר כי הטייס הסודני, שהטיס את הצוות מישראל, הקדים ונחת ברוטרדם במקום בגלזגו בגלל השבת שעמדה להיכנס, מה שהסביר, בדיעבד, את קשיי ההבנה של כורי התעלה, שסברו לתומם כי ההולנדית ששמעו היתה אנגלית במבטא סקוטי כבד. אגב כך נתגלה, כי התעלה תוכננה ונחפרה בהטיה של תשעים מעלות בכיוון השעון, וכי אנטוורפן, כמו רוטרדם, אינה שוכנת כלל לחוף־ים. מכל מקום, הוסיף ראש צוות המומחים הישראלי וציין בגאווה, היום נוסעים ההולנדים באוטוסטראדה מהירה אל האזורים הפטורים ממכס שבדרום, בכביש שהוא מן הישרים ביותר באירופה, הגם שהוא חד סטרי, ונוטה להיחסם בהצפות, שאינן בלתי־שכיחות בצפון בריטניה, כמו בארצות השפלה.

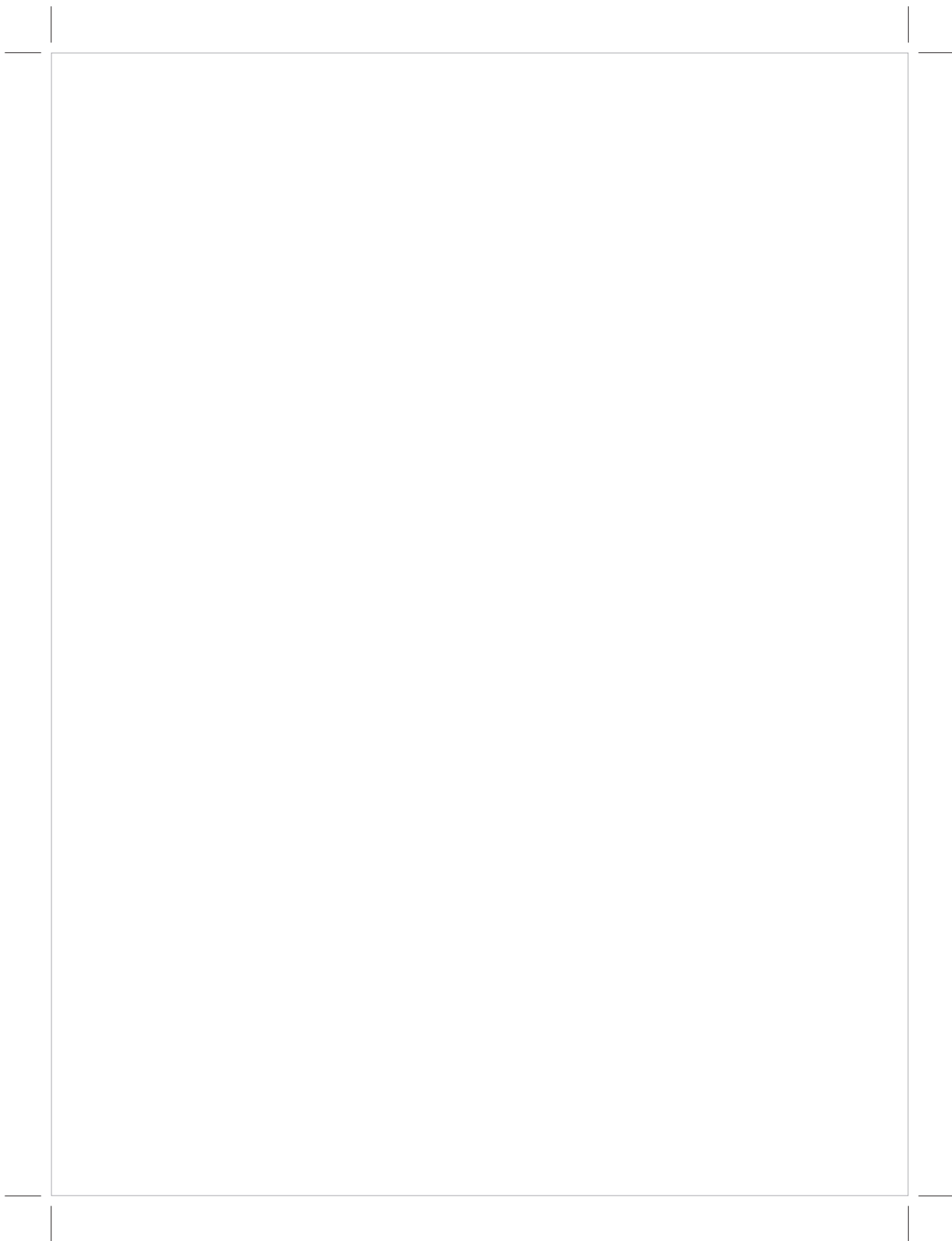

ה"ארמניאן גלובס", העיתון הכלכלי המוביל בארמניה, מנתח היום את הסיבה העיקרית לשגשוג הכלכלי מעורר-הקנאה של אזרבייג'ן, השכנה ממזרח, אשר כלכלתה ניצלה, כזכור, בנס, בגלל עלייה דרמטית בייצוא מיץ-קוקוס ומוצריו ממנה לדרום אמריקה. מן הניתוח עולה, כי בגלל החשש ממתקפה מצפון מצד הצבא הישראלי, גידרה צ'אד את גבולה הצפוני, הישר כסרגל כמעט לכל אורכו. מכיוון שבתקציב הביטחון לאותה שנה לא נותרה פרוטה, ניטעו לכל אורך הגבול עצי קוקוס שניתנו במתנה לנשיא צ'אד, הגנרל יעקובו, מעמיתו, ראש עיריית סלודור שבברזיל. עצי הקוקוס ניטעו במרווחים של שלושה מטר זה מזה. צבא-הכיבוש, בצל העצים הברזילאיים, סבר בטעות כי הרחיק לנסוע לכיוון דרום-מערב והגיע עד ברזיל. לפיכך, סב הצבא על עקבותיו לכיוון צפון-מזרח, לא לפני שעקר את גבולה הצפוני של ברזיל, כלומר של צ'אד, כשלל מלחמה סמלי. היום, משגשגת לחופי הים הכספי באזרבייג'ן תעשיית מיץ-הקוקוס, שהמקומיים – הנתונים למזלם תחת הכיבוש הישראלי הידידותי – מכנים, משום מה, "חלב ברזילאי", מוסיף ומעיר ביבושת הפרשן הבכיר של ה"ארמניאן גלובס", ממקום שבתו פֶּבּוֹן.

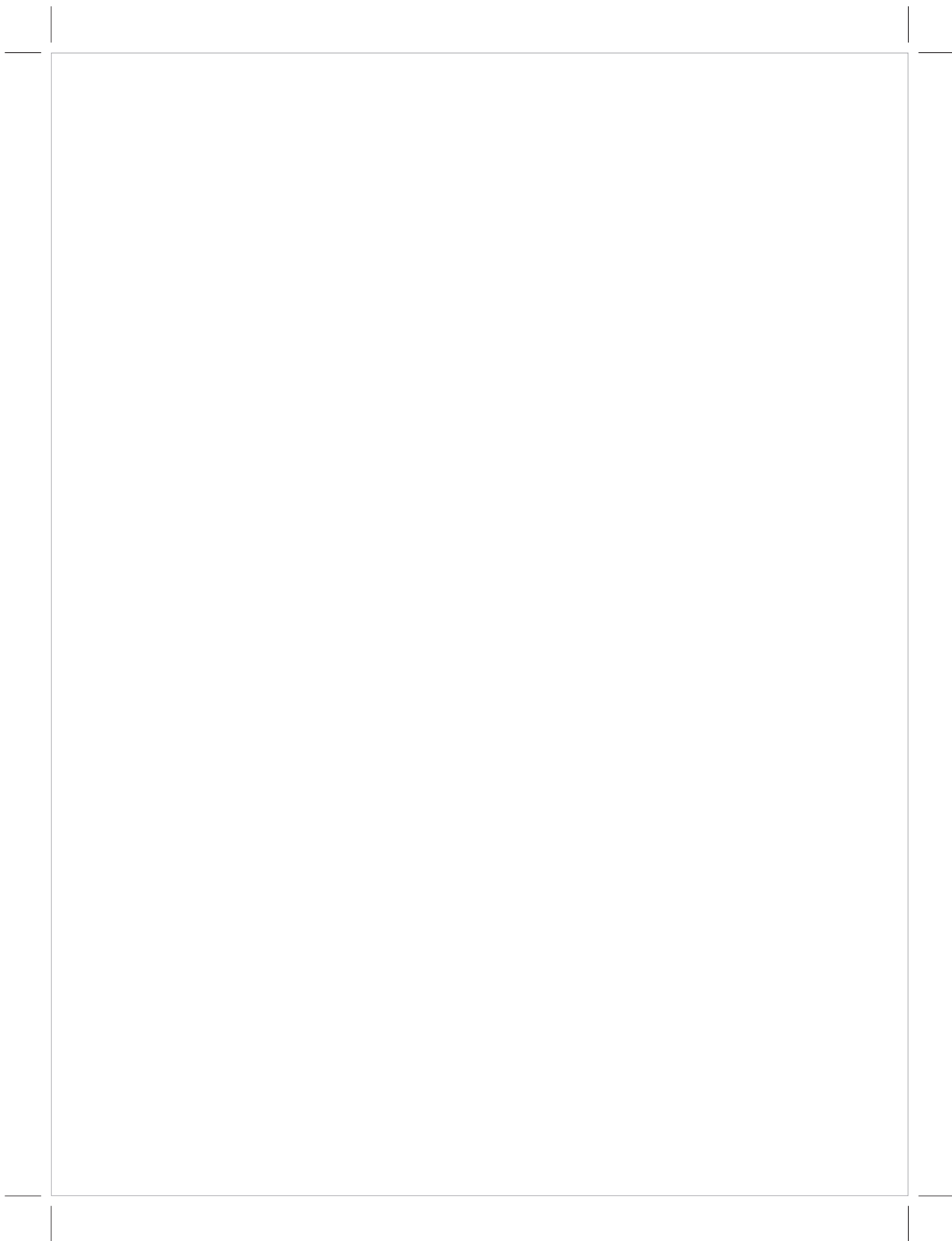

לאור המספר הגבוה של המתאבדים בקפיצה מעל ל"גשר הזהב" של סן פרנסיסקו מדי שנה, הותקנו על הגשר, במרחק של שלושה מטרים זו מזו, תיבות ירוקות, אשר כל אימת שהיה מטפס מישוהו על מעקה הגשר היו מתחילות להשמיע את השקון מתוך הפרטיטה ברה מינור של יוהן סבסטיאן באך. תוך חודש בלבד פסקו ההתאבדויות בקפיצה מ"גשר הזהב" לחלוטין. תחת זאת, מדווח ה"דקאר קורייר", אפשר לצפות היום בעשרות אנשים הניצבים, מהורהרים ודוממים, על הגשר, מביטים כאילו בפעם הראשונה במים שמתחת לרגליהם או באחרים הניצבים כמותם בסמוך. לאחר שנתיים בהן לא נרשמה ולו התאבדות אחת מעל הגשר, והקופסה הירוקה הותקנה על עוד עשרות גשרים בעולם, הבחינו עוברי אורח בגבר שחור כבן חמישים, אשר טיפס על מעקה הגשר, ומבלי שהתעכב לרגע להאזין למוזיקה, כדברי עדי הראייה, זינק עם מזוודתו אל מותו. משנמשתה הגופה על ידי משמר החופים התברר כי המתאבד היה אזרח סנגאל, מדווח היום ה"דקאר קורייר" בעמודו הראשון. רק כמה ימים לאחר מכן, כשכינור גוארנרי נמצא צף במימי האוקיינוס השקט על ידי משחתת טילים סינית, שחדרה בטעות למים הטריטוריאליים של ארצות הברית, התברר כי המתאבד היה לא אחר מאשר פנחס יעקובו, הכנר היהודי יליד זיגנשור השוכנת לגבול גינאה-ביסאו, אשר היטיב יותר מכול לנגן את המוזיקה של באך לכינור סולו ואף הקליט במיוחד, לפני מספר שנים, את הפרטיטה ברה מינור של באך לבקשתו האישית של מושל קליפורניה, תמורת סכום אגדי של חמש מאות אלף דולר.

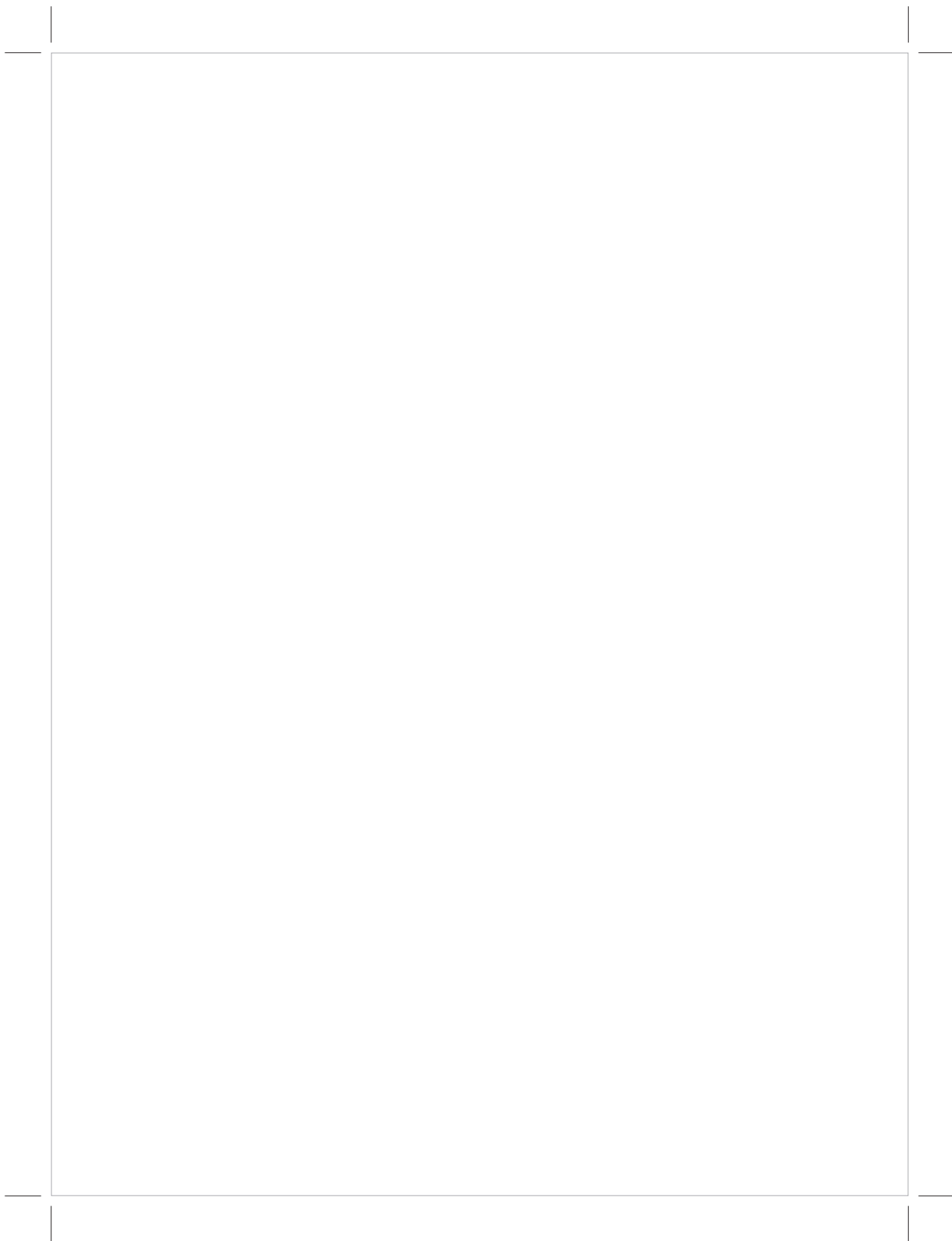

”מִשָּׁאֵב אֶחָד בְּלִבְדֵי יֵשׁ לְנָאֹרֹ, וְהוּא מְבִיא לְתוֹשְׁבֵיהֶּ הַכִּנְסָה הַגְּבוּהָה בְּהֶרֶבָה מִזֹּו שֶׁל תוֹשְׁבֵי שָׂאֵר מְדִינֹת הָאִיִּים שֶׁל הָאוּקְיָינוֹס הַשְּׁקֵט. מְדוּבֵר בְּפוֹסְפָטִים, שְׁנוּצְרוּ מִלְשִׁלֶּשֶׁת שֶׁהִטִּילוּ צִיפּוֹרִים שֶׁעֲבָרוּ בְּמִשְׁךְ אֶלְפֵי שָׁנִים מֵעַל נָאֹרֹ. עִם זֹאת, כְּרִיִּית הַפוֹסְפָטִים הִרְסָה כ־80% מִשְׁטַח הָאֵי וְכִיּוֹם הוּא נֶאֱלָץ לִיִּיבֵא אֶת כָּל מוּצְרֵי הַצְרִיכָה שְׁלוֹ, הַחֵל בְּמֵי שְׁתִּיָּה וּמִזֹּן וְכֹלָה בְּמוּצְרִים מוֹגְמָרִים. בְּשָׁנִים הָאֲחֵרוֹנוֹת הוֹלְכִים מִרְבְּצֵי הַפוֹסְפָטִים וְכֵלִים, וְכֵדִי לְהִתְמוּדֵד עִם הַמִּשְׁבֵּר הַצִּפּוֹי הַקִּימָה הַמְּמִשְׁלָה קֶרְנוֹת נֶאֱמָנוֹת, שֶׁכִּסְפִּיהֶן מוֹשְׁקָעִים בָּאֲרָצוֹת חוּץ, וְאֲשֶׁר אֲמוֹרוֹת לְסַפֵּק גַּם בְּעֵתִיד הַכִּנְסָה לְתוֹשְׁבֵי נָאֹרֹ. כְּשֶׁלֹּן אֲחֵדוֹת מִהַהִשְׁקָעוֹת, כְּמוֹ הַהִשְׁקָעָה בְּהַצְגָה הַלּוֹנְדוֹנִית ‘לְאוֹנֶרְדוֹ’ וְגוֹרֵד הַשְּׁחָקִים ‘בֵּית נָאֹרֹ’ בְּמִלְבוֹרֵן, מְעוֹרְרִים חֹשֶׁשׁ לְעֵתִידָהּ שֶׁל נָאֹרֹ.”

— מתוך אטלס אנציקלופדי של העולם, בעריכת אורן נהרי,
הוצאת 'מפה' 2001, עמ' 159.

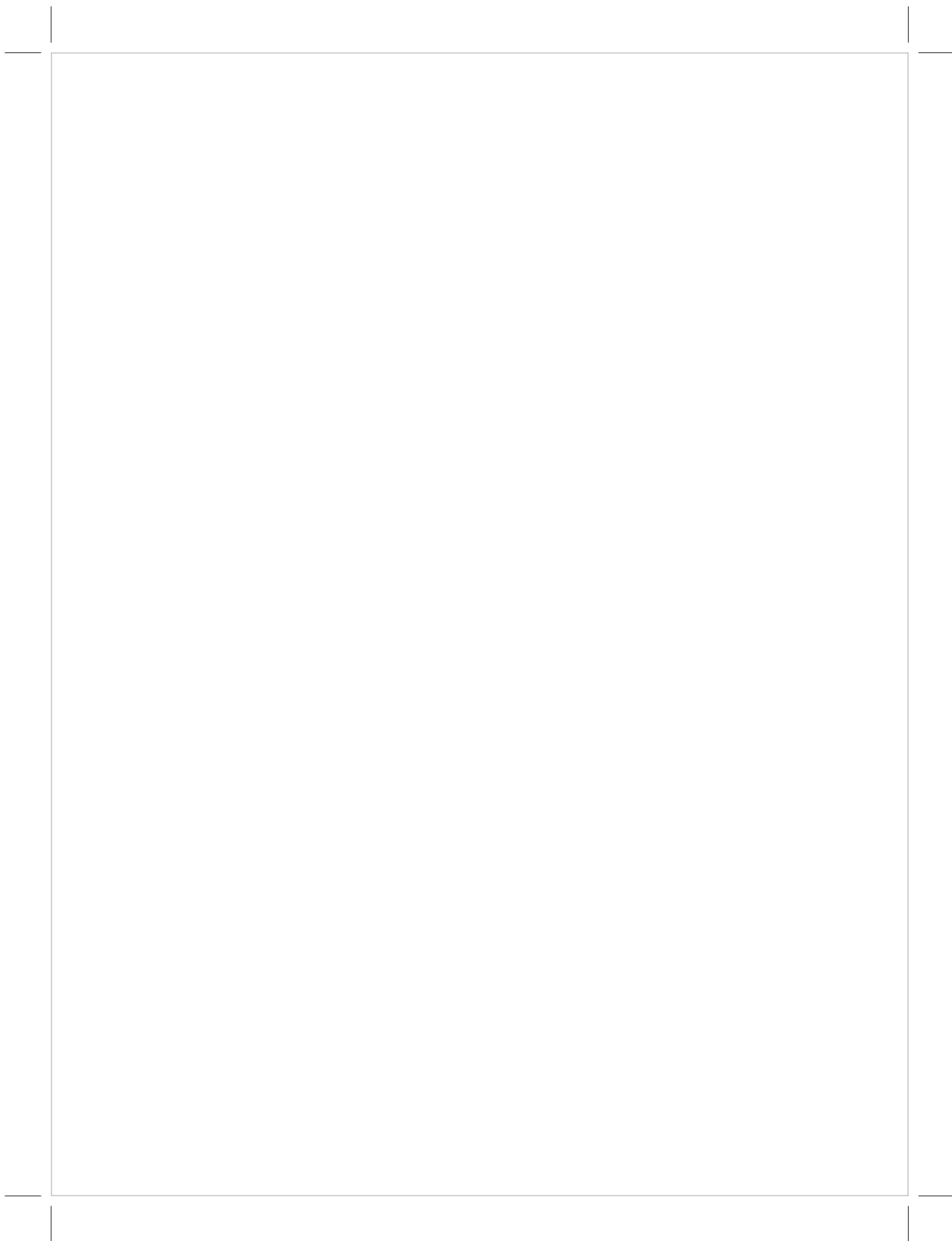

לארי כהן (Cohen), מנכ"ל חברת האינטרנט alibi4all.com, חברה המספקת, עד היום, לכל המעוניין, תמורת תשלום של חמש מאות דולר, אליבי מפורט ומתועד על הימצאות כביכול במקום מסוים ובזמן מסוים, הוצא להורג לפני שנה בדיוק על הכיסא החשמלי של מדינת טקסס, לאחר שהורשע ברצח מזכירת החברה, ג'ניפר לוואן, בביתה שביוסטון. האליבי שסיפק עורכי־הדין של כהן, שלפיו, בעת הרצח שהה הנאשם במשרדי החברה, בעת ישיבת הצוות השבועית של יום שני, שנכחו בה כל עובדי החברה, זולת המזכירה, נדחה על ידי חבר־המושבעים פה אחד. הפרשן המשפטי של ה"יוסטון ניוז" מעיר היום כי לאחרונה הוכח, מעל לכל ספק סביר, כי האליבי של לארי כהן המנוח היה מוצק, וזאת למרות הצחוק ששטף שופטים, פרקליטים, מושבעים ונאשם גם יחד בעת שהוצג לפני מעט יותר משנה באולם בית המשפט.

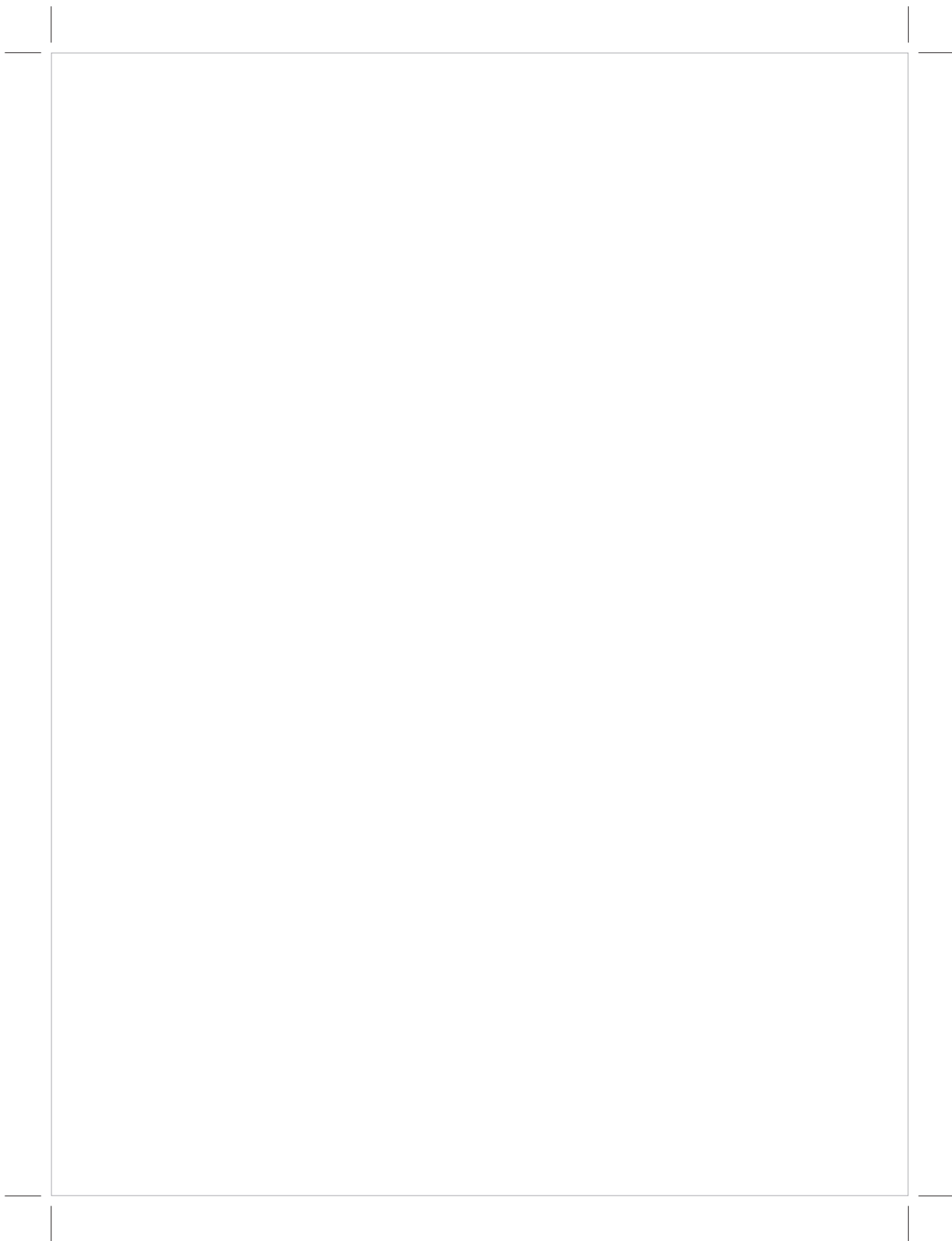
מתוך מדור הרכילות של ה"לואנדה מירור":

הצעת הנישואין שלו שהיתה, מבחינתה, מבישה, נענתה על ידה, משום
מה, בחיוב, כך חשבה לפני רגע, חמישים שנה לאחר טקס החתונה המפואר,
שהיום, בדיוק היום, נחגג יובל החמישים שלו באותה מסעדה בשדרה
החמישית בניו יורק, במחיצת אותם משתתפים זולתו, שהזקינו כולם – דפנה
הבינה פתאום לחרדתה – בחמישים שנה בדיוק.

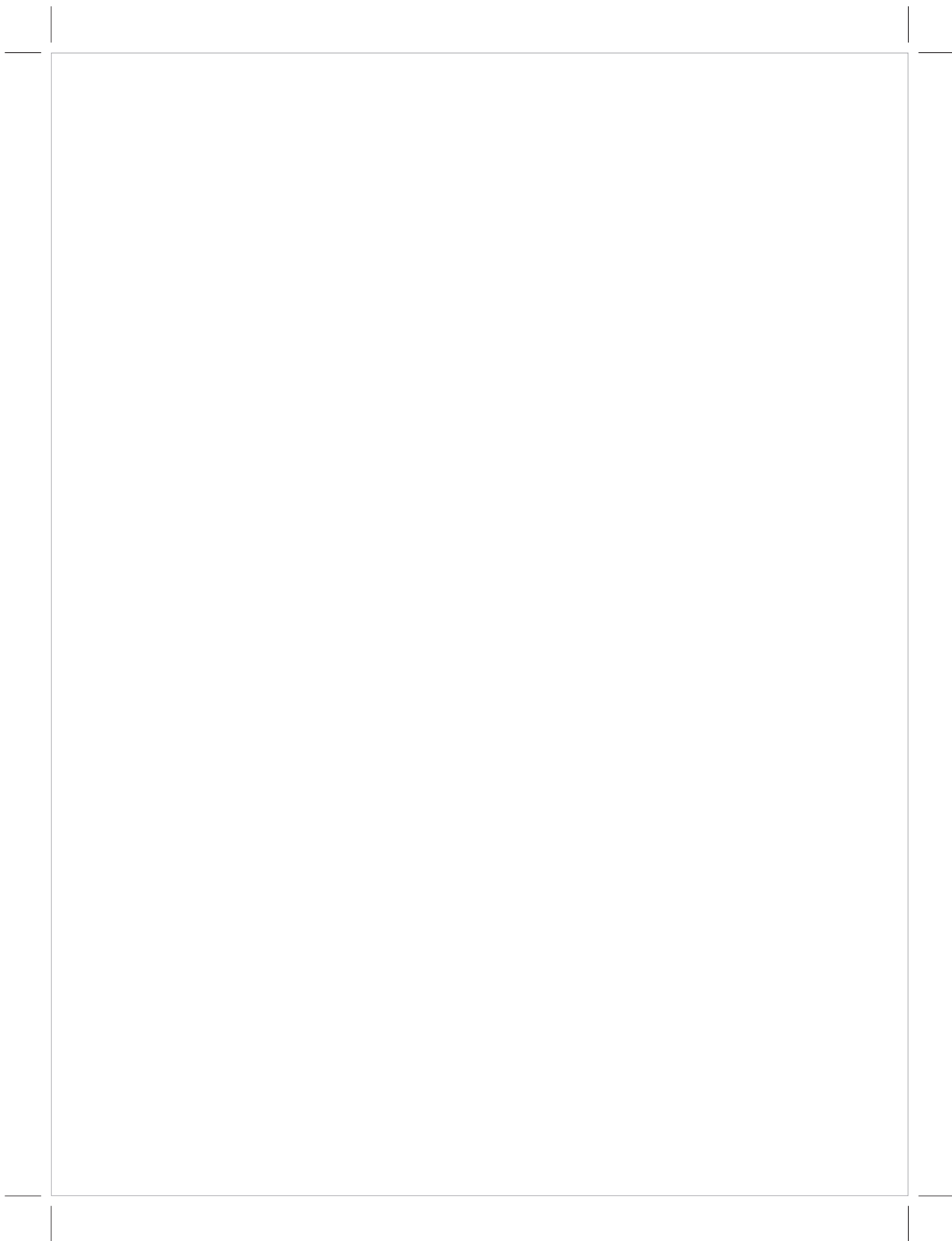

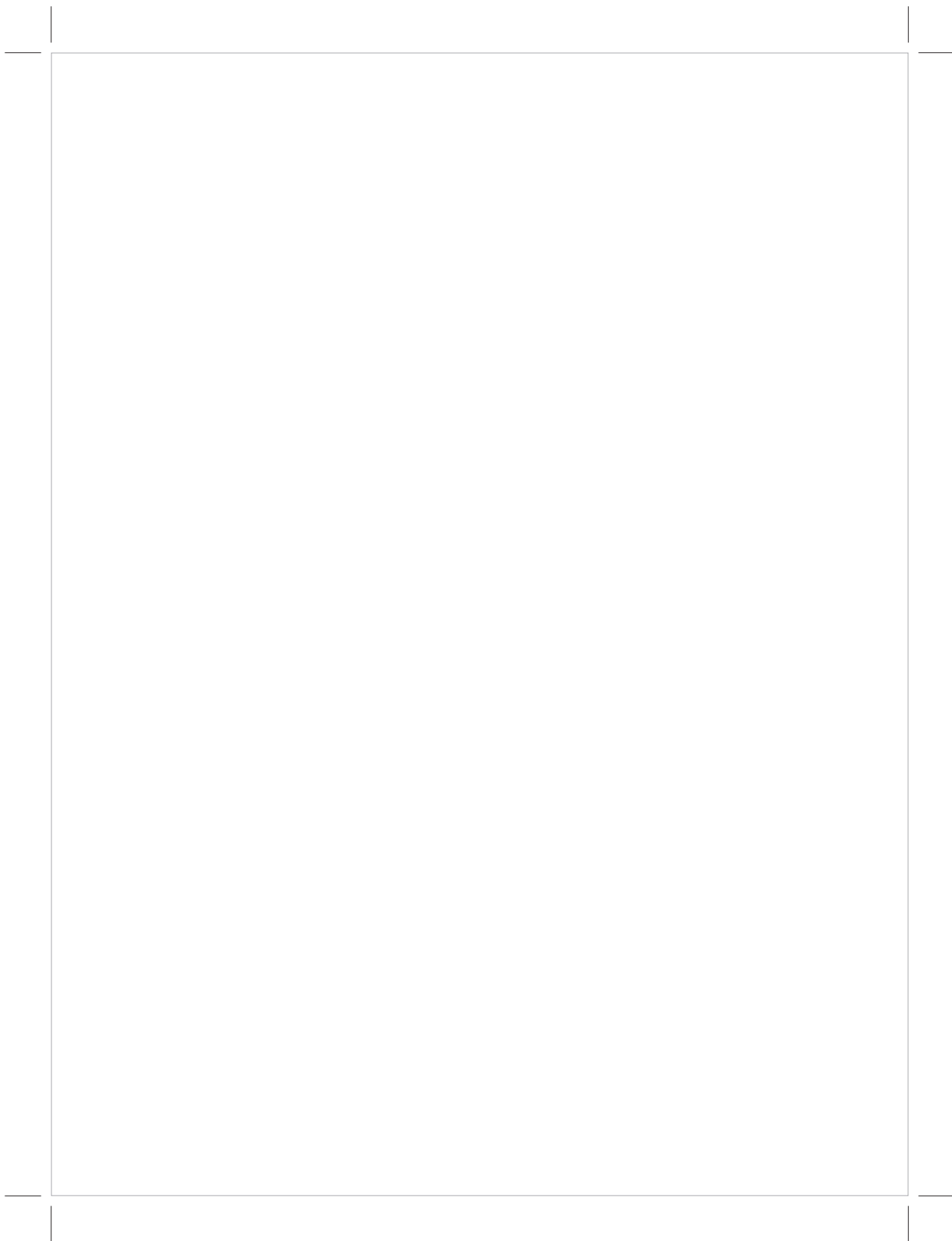
ג'יימי כהן (Cohen), הילד בן השש שרכש ב־1985 רובה בכרטיס האשראי של סבו, וירה למוות, ללא־הבחנה כביכול, בשלושים וארבעה תלמידים בבית ספרו, כמו גם בשבעה אנשי הכוחות המיוחדים, שנפגעו ברירות מדויקות ממרחק של חמישים מטר – זה היה המרחק האווירי שנמדד בין חצר בית הספר לחלון פינת הקריאה והמשחק שבה התבצר ג'יימי – לאחר שנלכד על ידי 'שרת בית הספר בזמן שהחליף מחסנית, ונלקח לחקירה ראשונית בחדר המורים, בה נשאל מיד אבל מדוע עשית זאת, ג'יימי, הריס את עיניו מן הכריך הפשר שהכין מבעוד מועד אל החוקר ואמר שאינו מבין את השאלה.

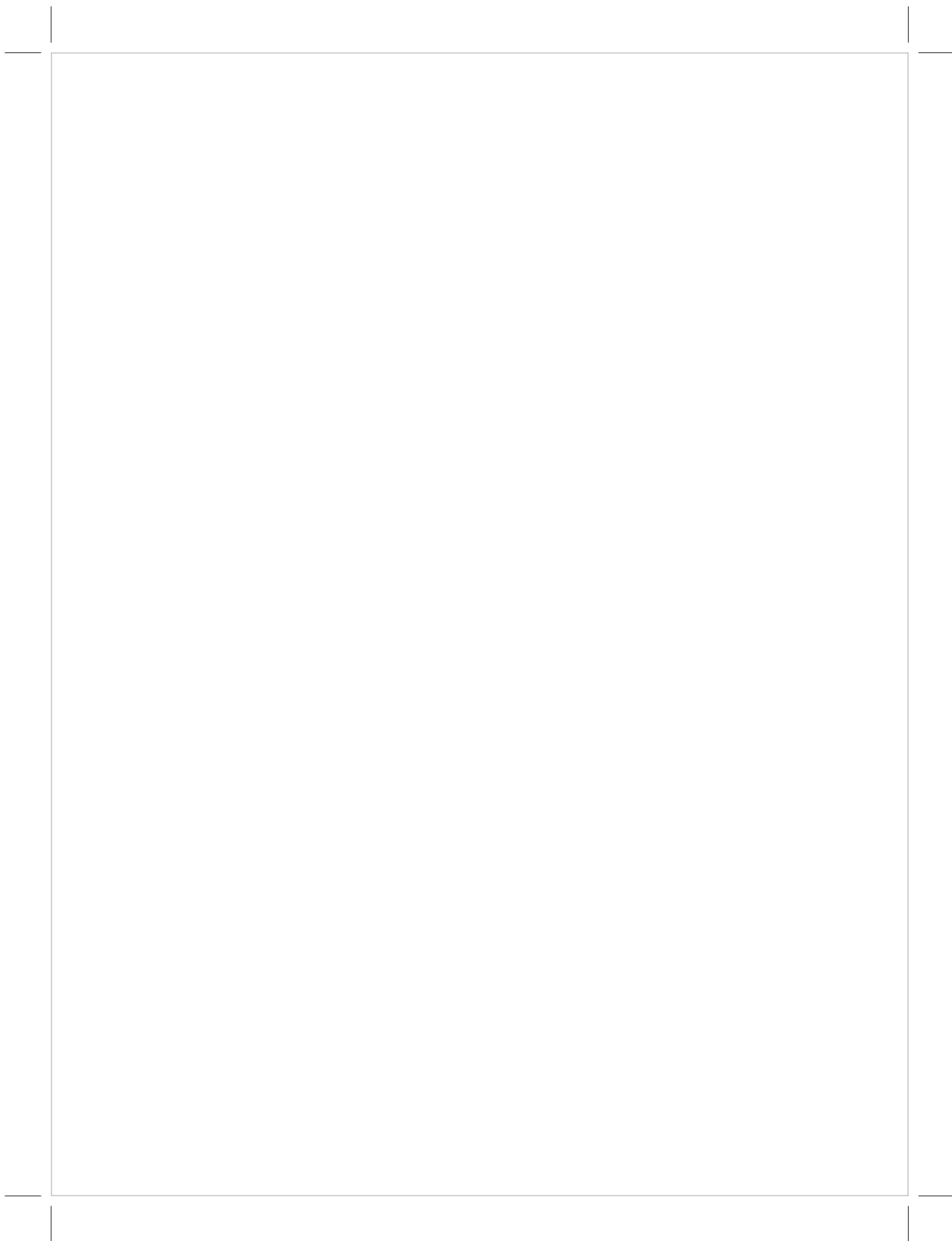
בשנת 1810 נתגלה במקרה למשלחת מחקר בריטית כי הניקוטין פועל על הקירגיזי בדרך משונה: הוא מתחיל לספר בדיחות גסות אחרי היחשפות לחומר בדרך של עישון. על אף שהיה ברור כי אין לתגלית זו כל חשיבות של ממש, וכי הבדיחות כשלעצמן, משתרגמו לאנגלית, התבררו כתפלות במיוחד – נמצא חוקר פנוי מן המחלקה לחקר הלאומיות של עמי האוריינט באוניברסיטת ברמינגהם, ונמצאה מלגה, והבדיחות הגסות הפכו לאובייקט מחקרי, שכונה, לשם הקיצור, "בדיחות ניקוטין". כעבור שנתיים נכתב דוקטורט, פותחה דיסציפלינה, הוקמה קתדרה באוניברסיטה של ברמינגהם. עכשיו אותו חוקר, פרופ' סיימון כהן (Cohen) מחלק כבר מלגות, תקנים, כיבודים, משרות וכו' לאחרים; מאוחר מדי לסגת, חשב. רק לפני שנה אורגן כנס בינלאומי, ובו ניתח אנתרופולוג רוסי אלף שמונה מאות ושתיים עשרה בדיחות ניקוטין גסות שליקט בעבודת שדה מאומצת, תוך שהוא טוען כי ניתן להעמיד את הבדיחות כולן על שלושים ושניים מרכיבים (מוטיבים) החוזרים בהן תמיד, גם אם לא באותו הסדר (שינוי סדר המרכיבים בבדיחות, טען החוקר הרוסי, עשוי לפגוע באפקטיביות של הבדיחה). מדענים פורטוגלים צופים כי בקצב ההתפשטות הנוכחי של שדה המחקר, עד שנת 2015 כל אדם תשיעי על כדור הארץ יעסוק ישירות ב"לאומיות ואמנות הבדיחה הגסה הקירגזית", בין אם באקדמיות המיוחדות שיוקמו לשם כך ובין אם במסגרת חופשית יותר של כתיבה מסאית. העישון בקירגזיסטן, לא מיותר לציין, כמדומה, אסור, והעונש עליו הוא מוות בכריתת ראש.

לפי גרסה ישנה של הסיפור, שנמצאה כתובה על הקיר שנהרס מאוחר יותר במלחמת האזרחים, דחה אלוהים את מנחת קין ואת מנחת הבל, דחה את שתיהן. הם הגישו את המנחות, והמנחות חזרו שרופות. אלוהים שרף את המנחות, אמר קין להבל, אין לו עוד עניין בבני האדם. הביטו שניהם באפר, ויהו את המלפפונים השרופים על צלחת הפלסטיק, את חתיכות הבשר המפוחמות על צלחת החרס. הצביעו על הצלחות, נעצו מקלות בגחלים, הריחו את העשן שעוד היתמר מן המנות, התגרדו, ירקו אל הרמץ. נלך הביתה, אמרו האחים. גורלנו נחרץ, אמרו האחים. נדחינו על הסף, אמרו האחים. אכתוב מה שקרה על הקיר הזה, אמר הבל, נטל גזר שרוף, וכתב. קין הביט בו, צמל על הכתיבה, לשונו מעוקמת מחוץ לפיו, הביט באותיות השחורות, בכתב היד הדומה כל כך לכתב־ידו־שלו. על צלחת החרס, ראה, נותרה עצם שבורה־מחודדת. הוא המתין עד שהסיפור ייכתב, עד המילה האחרונה, עד הנקודה האחרונה של הסיפור.

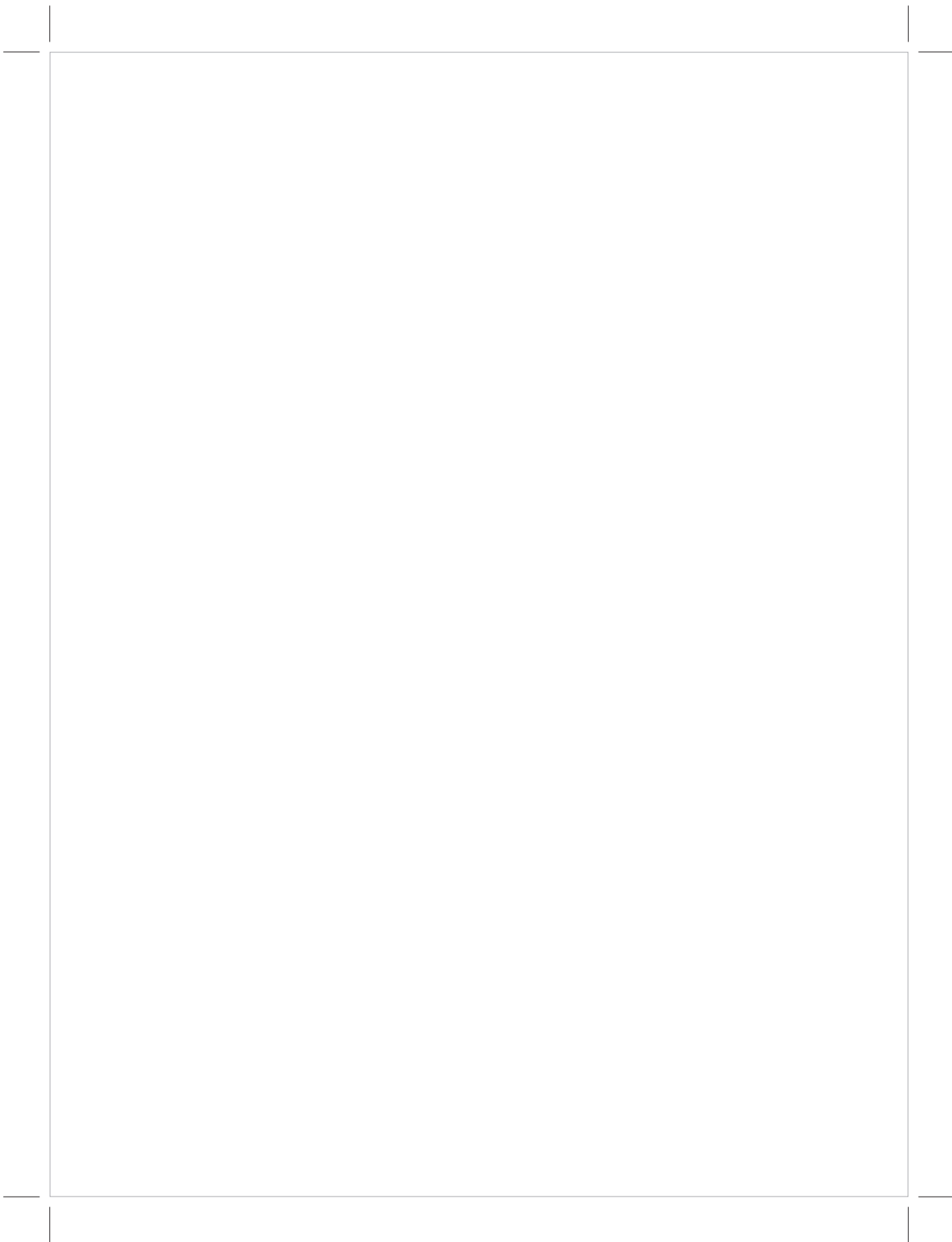

וזארי, בכרך האבוד של "חיי הציירים, הפסלים והאדריכלים הדגולים ביותר", מספר על לאונרדו דא־וִינצ'י, כי בנה בשנת 1520 עבור הנסיך ניקולו "היפה" לבית מדיצ'י ספינה, שבקצות משוטיה נקבעו מכחולים עבים. כל מכחול נטבל לפני ההפלגה בצבע מיוחד, והצי בן תריסר הספינות הפליג לדרכו. שנים לאחר מכן דיווח האדם הראשון בחלל, הקוסמונאוט יורי גגאריין, כי הבחין בפרצוף מטושטש של אישה זקנה מחייכת בלב הים האדריאטי.

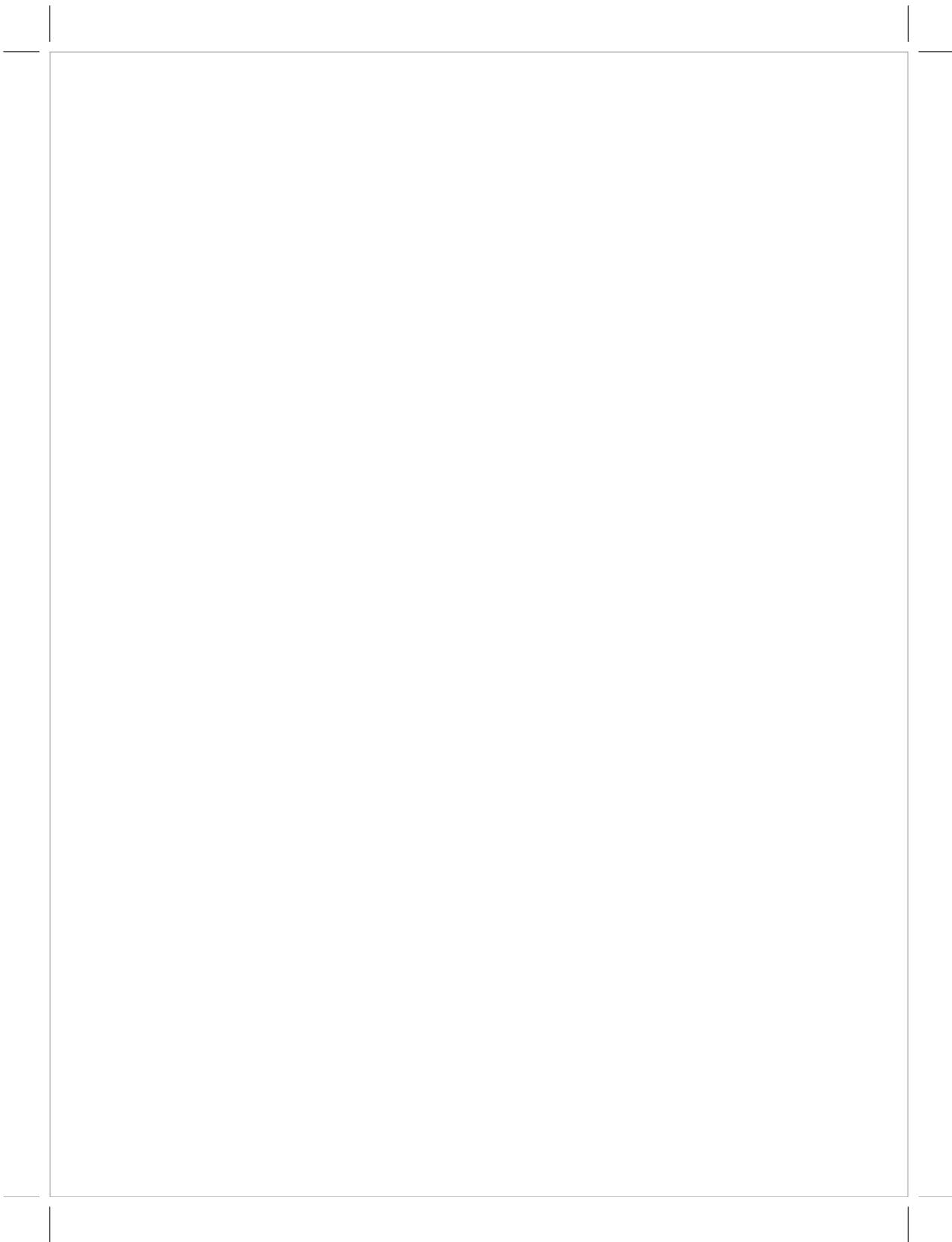

וזארי, בטיוטה הגנוזה של "חיי הציירים, הפסלים והאדריכלים הדגולים ביותר" (כ"י אוקספורד, Db1714) מספר כי מיקלאנג'לו, בשנת מותו או בסמוך מאוד לאחר מכן, חצב ספינה באורך שלושים מטר וברוחב עשרה מטרים, וכן מפרשים דקים ומשוטים שבקצותיהם מברשות, כולם – זולת המברשות כמובן – מְשִׁיש שהובא במיוחד ממילאנו. כשנכנס האפיפיור לקפלה הסיסטינית הריקה, הביט בה לשנייה או שתיים ומצא אותה מצוירת פחות או יותר לפי טעמו, כותב וזארי. כשניגש לֵאֲטו לחלון הפתוח, שרעש משונה עלה ממנו, דורך על מה שנראה היה כמשטח של גלי שיש סוערים שכיסה את רצפת הקפלה, הספיק להבחין בספינה הלבנה הולכת באוויר מעל ענניה הלבנים־תמיד של סרדיניה. מטפחת של שיש הונפה לעברו מן הירכתיים והוא הרים יד אפיפיורית רפה והשיב לה ברכה. אור השמש החלבי השתקף בציפורניו הלבנות. מסתבר, מספר וזארי, כי מיקלאנג'לו חיבר לספינה בלון עצום־ממדים שחצב בדקות שנותרו לו בין ציור דמות אחת לאחרת בפרסקו של "יום הדין" שעל קיר הקפלה הסיסטינית.

האם לעולם לא יסתיים החורף הזה, האם לעולם לא נשוב לראות את הים
שלא מבעד למסכי גשם־הבוץ האפור והסמיך, היורד ללא הפסקה, האם
לעולם לא נוכל עוד לרחוץ בתוך המים הגדולים מבלי שטיפות מלוחות
יחרצו בגופנו תלמים רטובים, ישטפו את שערנו במטחים עזים וקרים, יסמאו
את עינינו בנתזי מים רבים, באגלים שגודלם כחרצני פירות, אנו שואלים, גם
היום, מעבירים את ידינו בחול הרותח של המדבר הזה, מתחת לשמש הלבנה,
הרקיע הלבן.

האישה עם הברווז המתנפח אמרה: זה תכף יחזור. מישוהו ליד מגדל המציל ניסה להתקשר אבל לא היה קו. האישה התחילה להוציא את האוויר מהברווז והביטה אל קצה המים. אנשים ישבו ללא תנועה על כיסאות החוף, מביטים קדימה. "זה תכף יחזור" צעקה מישוהי אל האוויר. הילד הלך מתוך המים לאחר ונעמד על רצועת החול הרטובה. האיש עם הטלפון אמר, שכבר בבוקר היו סימנים. הקור הזה לא חדש לו. המציל אמר ברמקול: "לצאת מהמים כולם", אבל הים היה ריק. "לוקח לאור שמונה דקות להגיע לכאן", הילד אמר לאיש שקרא עיתון. האמא היסתה אותו. "מה אתה מדבר. זה תכף יחזור. זה אשליה אופטית". המציל ירד מהמגדל ונעמד לידם. הוא הסתיר את האופק בכף ידו ואחר כך הסיר את היד. הוא חזר על זה כמה פעמים. הילד הביט לאחר. הירח היה שם, אבל אף אחד לא הסתכל. פתאום המציל רץ אל הגלשן הצבוע בצבעי הדגל הפורטוגלי והתחיל לחתור בכל הכוח אל תוך הים. כולם הביטו בו בשתיקה, הולך ומתרחק מערבה, נכנס והולך, חותר בלי הפסקה. הירח, לו מישוהו היה מביט לצד השני, הלך והפך גדול יותר מרגע לרגע. האישה קיפלה את הברווז והניחה בתיק. "נעשה קר", אמר הילד. "עוד רגע וזה חוזר", אמרה האמא, "הרי זה בניגוד לכל –". הים החל לסגת פנימה. הרחק, הבחינה האישה עם הברווז, המציל נפל למים וניסה לשחות הלאה. אנשים הסירו את משקפי השמש ואת הכובעים אבל לא קמו מכיסאות הנוח. אחד מהם קרא עיתון. "ההתרגשות לחינם", הוא רצה לומר, "מה שזה לא יהיה, אנחנו לא יכולים להשפיע". הוא חייך לעצמו והשתעל. האותיות והעיתון, מן הצד השני, התנפחו כמפרש. "כמה זמן כבר עבר?" שאל האיש עם הטלפון. "אתם מבינים מה המשמעות של זה?" שאלה האישה אבל לא ענו לה. מאחור, ברחובות הקרובים של ליסבון, המשיך רעש המכוניות והצפירות. הים, עכשיו, כבר נסחף כמה קילומטרים מערבה, מותיר אחריו אצות ופסולת,

דגים מפרפרים, קופצים בקושי אחרי זנבו המתרחק, בקושי נושמים, והירח, בינתיים, לו משהו היה מביט, נכפל. "צריך לברוח", אמרו מכיסאות־הנוח. איש לא קם. האיש עם העיתון קיפל את הנייר במופגן והחוזה תנועה כמי שמתכוון ללכת, אבל שב והתיישב. הוא הרים את ידו במחוזה מלגלגת, "זה מצחיק", הוא אמר, בספרדית משום מה, "מה קרה לכם". הים הלך והתרחק. "תראו", הצביעה האישה על לוויתן רחוק הפוך, מכה בזנבו על האדמה הרטובה. "עוד רגע, עוד רגע", מלמלה האישה. "ההתרגשות לחינם", ענה לה בעל העיתון. "באמת. קצת סבלנות והכול מסתדר". החשיך. על כיסאות־הנוח התכרבלו אנשים בחלוקי רחצה, שילבו רגליים. "אני קופץ לשירותים ומיד חוזר", אמר הילד לאמא שלו. אף אחד לא זז מהמקום.

